№ 25. Warszawa, dnia 13 października 1926 r. Rok VIII.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedyńczego 75 groszy, z przesyłką zwyczajną 85 groszy, poleconą 1 zł. 15 groszy. Prenumerata kwartalna 5 złotych. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1m/m szpalty redakcyjnej 30 gr., tabelaryczne i cyfrowe 60 gr. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Administracji, Rymarska 3. Tel. redakcji 148-03, tel. Administracji Min. Sk. wewn. 20. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P. K.O. Nr. 30305.

OD ADMINISTRACJI

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Urzędowego" Administracja przypomina, iż czas odnowić prenumeratę na kwartał IV r. b., która wynosi z przesyłką pocztową 5 zł.

Przepisy ogólne.

283.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 17 września 1926 r.

o udzieleniu poręki państwowej za dopełnienie przez Bank Gospodarstwa Krajowego zobowiązań wypływających z wydania obligacyj komunalnych bankowych, z przyjmowania wkładek oszczędnościowych w kraju i zagranicą oraz z tytułu udzielania gwarancji za wkładki w innych instytucjach kredytowych.

Na zasadzie art. 44 ustęp 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Poręka (gwarancja) państwowa za dopełnienie zobowiązań z tytułu wydania obligacyj komunalnych przez Bank Gospodarstwa Krajowego ustanowiona na zasadzie ustawy z dnia 21 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 512) w wysokości 20 miljardów marek polskich i przerachowana na mocy art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 477) na 200 miljonów złotych zostaje podwyższona do kwoty 500 miljonów złotych w złocie lub jej równowartości w złotych obiegowych i w walutach zagranicznych wedle parytetu złota.

Art. 2. Udziela się poręki (gwarancji) państwowej na sumę 100 mljonów złotych w złocie lub jej równowartość w złotych obiegowych i w walutach zagranicznych wedle parytetu złota na zapłatę kapitału i odsetek obligacyj bankowych Banku Gospodarstwa Krajowego, emitowanych na zasadach ustalonych w § 13 i następnych statutu Banku Gospadarstwa Krajowego (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 46, poz. 478). Jednocześnie uchyla się § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o udzieleniu poręki państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1067).

Art. 3. Poręka (gwarancja) państwowa za dopełnienie zobowiązań Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu przyjmowana wkładów oszczędności ustanowiona na zasadzie ustawy z dn. 14 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 769) w wysokości 500 miljonów marek polskich i przerachowana na mocy art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 30 maja 1024 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 477) na sumę 5 miljonów złotych zostaje podwyższoną do kwoty 20 miljonów złotych w złocie lub jej równowartości w złotych obiegowych i walutach zagranicznych wedle parytetu złota. Gwarancja powyższa obejmować będzie również wkładki oszczędnościowe przyjmowane zagranicą,

względnie stanowić będzie poręke z tytułu udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego gwarancyj za wkładki przyjmowane przez inne instytucje kredytowe.

Art 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) I. *Mościcki*
Prezes Rady Ministrów:
(—) *K. Bartel.*
Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Młodzianowski.*
Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zalewski.*
Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*
Minister Skarbu:
(—) *C. Klarner.*
Minister Sprawiedliwości:
(—) *W. Makowski.*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *A. Sujkowski.*
Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
(—) Dr. *A. Raczyński.*
Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowsk.*
Minister Kolei:
(—) *Romocki.*
Minister Robót Publicznych:
(—) *W. Broniewski.*
Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Dr. *Jurkiewicz.*
Minister Reorm Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

(Dz. U. R. P. z dn. 28 września 1926 r. Nr. 97, poz. 565).

Organizacja władz.

284.

OBWIESZCZENIE.

Okręg nadzorczy inspektora kontroli skarbowej Nr. X Warszawa — Praga został zwinięty z dniem 30 czerwca r. b., a tegoż agendy wcielone do okręgu nadzorczego inspektora kontroli skarbowej w Warszawa Nr. IX podlegającego bezpośrednio Urzędowi sk. akcyz i monopolów państwowych Nr. I w Warszawie.

Warszawa, dnia 18 września 1926 r.

za Dyrektora Departamentu:
(—) *Leśniowski.*

Podatki bezpośrednie.

285.

WZORY DRUKÓW

do wymiaru podatku wojskowego

(Rozp Min. Skarbu z 6/VIII 1926 r. Dz. U. Nr. 94 poz. 554).

Starostwo w ....

Komisarjat Rządu w ....

Wzór Nr. 1.
do § 7 instr

W Y K A Z

osób, które stawiły się do poboru w roku........ i obowiązane są w myśl § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 202) do opłaty podatku wojskowego.

Wzór Nr. 1585.
Min. Skarbu.

(strona druga)

Nr. kolejny	Rok urodzenia	IMIĘ I NAZWISKO	Miejsce zamieszkania (dokł. adres)	Dokładne oznaczenie zawodu podatnika	Miejsce zatrudnienia (oznaczenie służbodawcy)
1	2	3	4	5	6

(dalszy ciąg strony drugiej)

Obowiązek podatkowy powstał na zasadzie postan...... (przytoczyć odpow. art. ust. z dn. 23 maja 1924 r. o powszechn. ob. sł. wojskowej Dz. U.R.P. №61 p. 609)	Rok, w którym podatnik obowiązany był do stawienia się do poboru (dotyczy tylko osób uchylających się od poboru) par. 9 rozp. Rady Min.	Pozycja księgi bierczej	Adnotacja o zwolnieniu od podatku wojskowego (par. 2 rozp. Rady Min.	UWAGI
7	8	9	10	11

UWAGA: przedziałkę 6 wypełnia władza administracyjna tylko w razie posiadania potrzebnych danych, wskazanych w tej przedziałce, przedziałki 9 i 10 wypełnia władza skarbowa.

№ porządkowy

Wzór № 2.

ARKUSZ WYMIAROWY

podatku wojskowego.

Nazwisko, imię, zawód ....

Miejsce zamieszkania .... ul. .... № domu ....

Kasa Państwowa .... miejsce przypisania podatku ....

№ kolej-ny	Podstawy opodatkowania	Na rok podatkowy	
		192.......	192.......
1	Na jakiej zasadzie powstał obowiązek podatkowy (przytoczvć odpowiedni punkt par. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 31.III 1926 r. Dz. U. R. P. № 33 poz. 202).		
2	Kwota podatku wojskowego do pobrania w formie podatku zasadniczego (par. 4 rozp. Rady Min. z dnia 31.III 1926 r.).		
3	Dochód ustalony do wymiaru podatku dochodowego ze źródeł fundowanych (Dział I ustawy o państwowym podatku dochodowym).		
4	Stawka podatku dochodowego, przypadajaca według skali art. 23 ustawy o państwowym podatku dochodowym od dochodu z rubryki 3.		
5	Kwota podatku wojskowego do pobrania w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego (par. 6 rozp. Rady Min. z dn. 31.III 1926 r.).		
6	Obliczona w stosunku rocznym wysokość uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę z roku poprzedzającego rok podatkowy (par. 7 rozp. Rady Min. z dn. 31.III 1926 r.).		
7	Stopa procentowa podatku pobieranego w formie dodatku do podatku dochodowego (par. 7 rozp. Rady Min. z dn. 31.III 1926 r.).		
8	Wysokość uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, otrzymanych w roku poprzedzającym rok pódatkowy (par. 8 rozp. Rady Min. z dn. 31.III 1926 r.).		
9	Kwota podatku wojskowego do pobrania w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego (par. 7 i 8 rozp. Rady Min. z dn. 31.III 1926 r.).		
10	Ogólna kwota podatku wojskowego (suma rubryk 2, 5 i 9).		
	Data dokonania wymiaru.		
	№ kolejny wykazu władzy administracyjnej.		
	№ Kolejny księgi bierczej.		
	Wszelkie uwagi co do odwołania płatnika, zażalenia do Trybunału Administracyjnego i t. p.		

Wzór № 1586.
Ministerstwo Skarbu.

(Strona 1-a).

Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych

Wzór № 3.

w ______________________________

KSIĘGA BIERCZA

podatku wojskowego

na rok podatkowy 192__

(Strona 2-a).

№ kolejny	№ kolejny wykazu władzy administracyjnej	№ kolejny arkusza wymienionego	Nazwisko i Imię podatnika	Miejsce zamieszkania	Zaległości z lat poprzednich	
					w podatku	w karach wzgl. od setkach za odroczenie
					zł.	zł.

(Ciąg dalszy strony 2-ej).

Kwota wymierzonego podatku wojskowego			Data doręczenia nakazu płatniczego	PODWYŻSZENIE			
zasadniczego	w formie dodatku do podatku dochodowego	Razem		na mocy rozporządzenia	data zawiadomienia o podwyższeniu	KWOTA	
						podatku zasadniczego	dodatku do podatku dochodowego
zł.	zł.	zł.					

Wzór № 1587.

Ministerstwo Skarbu

(*Strona 3-a*).

UMORZENIE			UISZCZENIE								
				ZALEGŁOŚCI			NALEŻNOŚCI BIEŻĄCEJ				
Na mocy rozporządzenia zł.	Podatku zasadniczego zł.	Dodatku do podatku dochodowego zł.	Data i pozycja dziennika	podatku zasadniczego	dodatku do podatku dochodowego	odsetek i kar za zwłokę	Data i poz. dziennika	Podatku zasadniczego	Dodatku do podatku dochod.	Odsetek i kar za zwłokę	Kosztów egzekucyjnych

(*Dalszy ciąg strony 3-ej*).

Zaległość z końcem roku			Nadpłata z końcem roku			UWAGA
podatku zasadniczego	dodatku do podatku dochodowego	odsetek i kar za zwłokę	podatku zasadniczego	dodatku do podatku dochodowego	odsetek i kar za zwłokę	

URZĄD SKARBOWY PODATKÓW
I OPŁAT SKARBOWYCH

Wzór № 4
do par. 9 instrukcji.

w .... ul. .... №

Kasa Skarbowa w ....

Konto P. K. O. № ....

Nakaz płatniczy № (księgi bierczej) ....

na podatek wojskowy za rok podatkowy 19 ......

Imię i nazwisko płatnika ....

Miejsce zamieszkania .... ul. .... № ....

Wysokość stawki podatku dochodowego od dochodu ze źródeł fundowanych	Wysokość dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń, za najemną pracę, przyjęta za podstawę wymiaru podatku wojskowego w postaci dodatku do podatku dochodowego	Kwota wymierzonego podatku wojskowego						
		w formie podatku zasadniczego	w postaci dodatku do podatku dochodowego				Ogólna kwota	
			od dochodu ze źródeł fundowanych		od dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę			
		złotych	złotych	gr.	złotych	gr.	złotych	gr.
1	2	3	4		5		6	

Wzór № 1588.
Min. Skarbu

Podpis lub pieczęć

Urząd Skarbowy w ....

Poz. ks. biercz. ....

Imię i nazwisko ....

Adres: ....

Nakaz płatniczy na podatek wojskowy na rok podatkowy 19 ...... otrzymałem

dnia .... 19 ......

Podpis płatnika:

Podpis doręczającego:

(Strona 2 wzoru Nr 4).

WYJAŚNIENIE.

Kwota podatku wykazana w przedziałce 6 płatna jest do dnia 1 listopada roku podatkowego o ile nakaz płatniczy doręczono najpóźniej w dniu 15 października roku podatkowego. W razie późniejszego doręczenia podatek płatny jest w ciągu dni 30-tu po doręczeniu nakazu.

Od nakazu płatniczego można wnieść odwołanie w ciągu dni 30 od daty doręczenia do właściwej Izby Skarbowej za pośrednictwem władzy wymierzającej.

Odwołanie nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku ani przymusowego ściągania.

Przypadające do zapłaty należności winne być uiszczone w Kasie Skarbowej, oznaczonej na odwrotnej stronie lub na rachunek tej kasy w innej kasie skarbowej, względnie w Pocztowej Kasie Oszczędności lub w Banku Polskim.

Opłaty stemplowe.

286.

USTAWA

z dnia 1 lipca 1926 r.

o opłatach stemplowych.

CZĘĆŚ PIERWSZA.

Postanowienia ogólne.

Rozdział pierwszy.

Przedmioty opłat stemplowych.

Art. 1. Opłatom stemplowym podlegają pisma, wymienione w części drugiej niniejszej ustawy, oraz czynności prawne, wymienione w art. 71, 75, 89, 96, 103 i 109.

Ilekroć w ustawie niniejszej jest mowa o piśmie, stwierdzającem umowę, należy przez to rozumieć nietylko pismo, podpisane przez obie strony, lecz także podpisane przez jedną stronę, jeżeli zostało bądź wręczone stronie drugiej, bądź przedstawione sądowi celem dokonania wpisu w księdze wieczystej, bądź sporządzone albo uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie.

Art. 2. Jedno pismo, stwierdzające kilka czynności prawnych, podlega opłacie od każdej czynności zosobna.

Jeżeli jednak czynności prawne między temi samemi sobami, stwierdzone tem samem pismem, pozostają w tak ścisłym z sobą związku, że jedna z tych czynności (uboczna) nie mogłaby istnieć sama przez się bez drugiej (głównej), to opłatę oblicza się tylko według czynności głównej. Do czynności ubocznych zalicza się w szczególności: ustalenie sposobu spłacenia ceny sprzedaży, potwierdzenie odbioru ceny, ustanowienie kary umownej, postanowienia o zabezpieczeniu hipotecznem i t. p.

Art. 3. W razie sporządzenia wtóropisów, t. j. pism równobrzmiących, lub choćby tylko co do treści zgodnych z pismem pierwszem, albo odpisów lub tłumaczeń, opłata należy się tylko raz jeden, a mianowicie od pisma pierwszego. Wyjątki są przewidziane: co do pełnomocnictw w art. 111, a co do weksli w art. 122.

W razie wątpliwości, zachodzących co do uiszczenia opłaty od pisma pierwszego, uiszczenie winno być udowodnione.

Ustęp drugi stosuje się do odpisu i tłumaczenia tylko w przypadkach następujących:

a) jeżeli zgodność z pierwopisem zaświadczyła osoba, która podpisała pierwopis, lub

b) jeżeli osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty od pierwopisu, przedstawiła odpis lub tłumaczenie sądowi, notarjuszowi lub innemu urzędowi państwowemu.

Art. 4. Pismo, stwierdzające umowę o zniesienie istniejącego między stronami stosunku prawnego i powstanie natomiast stosunku nowego, podlega opłacie, odpowiadającej treści stosunku nowego. Wyjątek jest przewidziany co do konwersji wierzytelności w art. 121.

Pismo, tylko zmieniające istniejący już stosunek, przy którego zawiązaniu lub pisemnem stwierdzeniu uiszczono należną opłatę stemplową, podlega:

a) w razie zwiększenia przedmiotu zobowiązania — opłacie od nadwyżki;

b) w razie innych zmian — opłacie, przewidzianej w art. 139, jeżeli zachodzą warunki, wymienione w tym artykule.

Art. 5. Pisma, sporządzone zagranicą, podlegają przepisom niniejszej ustawy tylko wówczas, gdy stwierdzają czynność prawną, tyczącą się przedmiotu, znajdującego się w Polsce, lub gdy zobowiązanie, z czynności prawnej wynikające, ma być wykonane albo jest wykonywane w Polsce. Pisma, sporządzone w Polsce przed konsulem obcego państwa, uważane będą — pod warunkiem wzajemności — za sporządzone zagranicą.

Rozdział drugi.

Sposób obliczenia opłaty.

Art. 6. Opłatę stemplową oblicza się stosownie do rodzaju czynności prawnej, którą stwierdza pismo; nazwa niezgodna z treścią nie ma znaczenia.

Jeżeli według części drugiej niniejszej ustawy należy wziąć za podstawę wymiaru wartość rzeczy, to wartość tę ma podać podatnik. Opłatę wymierza się od wartości podanej; wyjątki są przewidziane w art. 7 — 12 oraz w ustępie trzecim art. 70.

Za podstawę wymiaru opłaty od pisma, stwierdzającego umowę, bierze się wartość całego przedmiotu umowy, choćby z treści pisma wynikało, że umowa została już częściowo albo całkowicie wykonana przed sporządzeniem pisma.

Art. 7. Jeżeli według treści pisma dłużnik ma wykonać jedno z dwu lub więcej świadczeń różnej wartości, to za podstawę wymiaru służy wartość najwyższa.

Jeżeli strona, otrzymująca rzecz, obowiązana jest do świadczeń wzajemnych, to wartości rzeczy (art. 6) nie można przyjąć w sumie niższej, niż łączna wartość wszystkich świadczeń wzajemnych. Za świadczenia wzajemne uważa się: przyjęcie długu do zapłaty, ustanowienie użytkowania, potrącenie wierzytelności z ceny sprzedaży, zrzeczenie się prawa majątkowego i t. p.

Wartość świadczeń wzajemnych ma być podana przez podatnika.

Art. 8. Papiery wartościowe ocenia się poza przypadkami sprzedaży (art. 78, punkt a) — jeżeli kwota, podana przez podatnika (art. 6), nie jest wyższa — według najniższego kursu giełdowego z dnia, poprzedzającego sporządzenie czynności prawnej, jeżeli w miejscowości, w której sporządzono czynność prawną, względnie w której zobowiązanie ma być wykonane (art. 5), znajduje się giełda; jeżeli w owej miejscowości giełdy niema, jak również, gdy dany papier wartościowy nie był w dniu poprzedzającym notowany na giełdzie miejscowej, bierze się za podstawę wymiaru najniższy kurs, notowany na najbliższej terytorjalnie giełdzie polskiej w ostatnich trzech dniach, poprzedzających sporządzenie czynności prawnej. Wartość papierów, nienotowanych w sposób powyższy, może być ustalona zgodnie z opinją izby handlowo-przemysłowej lub innej organizacji gospodarczej, którą wskaże rozporządzenie.

Złote w złocie ocenia się według ogłoszonej w „Monitorze Polskim" najniższej równowartości z ostatnich trzech dni, poprzedzających sporządzenie czynności prawnej (§ 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 kwietnia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 385 oraz ustawa z dnia 1 lipca 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 534).

Przepisy powyższe stosuje się również do walut zagranicznych; wyjątek jest przewidziany co do ubezpieczeń w art. 99.

Art. 9. Jeżeli świadczenie, którego wartość ma służyć za podstawę wymiaru, nie może być co do ilości oznaczone przy sporządzeniu pisma, to ustalenie podstawy wymiaru następuje w miarę wykonywania zobowiązania (art. 22; 28, ustep piąty; 29, ustępy: pierwszy i drugi; 30, punkt 3; 31 ustęp przedostatni; 32).

Jeżeli jednak znana jest najniższa ilość świadczenia, albo zostaje wypłacona zaliczka, to za podstawę wymiaru należy przyjąć narazie tę ilość najniższą lub zaliczkę, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Kwotę opłaty, uiszczoną na tej podstawie, potrąca się następnie od sumy kwot, obliczonych w miarę wykonywania zobowiązania.

Art. 10. Jeżeli pismo zawiera zobowiązanie do świadczeń perjodycznych, to celem ustalenia podstawy wymiaru należy roczną wartość świadczeń pomnożyć:

a) w razie ustanowienia świadczeń na wieczne czasy — przez 17;

b) w razie ustanowienia świadczeń na czas, ściśle ograniczony co do ilości lat lub ich części, — przez tę ilość lat lub ich części;

c) przy ustanowieniu świadczeń na czas życia jednej osoby w wieku do lat 50 włącznie — przez 10, w wieku ponad lat 50 — przez 5;

d) w razie uzależnienia terminu trwania świadczeń od czasu życia dwu lub więcej osób — przez mnożnik (punkt c) odpowiedni do wieku osoby najstarszej lub najmłodszej, stosownie do tego, czy świadczenia mają trwać do śmierci osoby, która umrze pierwsza, czy do śmierci osoby, która umrze ostatnia;

e) w razie ustanowienia świadczeń na czas, nieokreślony w sposób wyżej podany, — przez 5, a następnie dokonywać ponownie co pięć lat wymiaru opłaty na dalsze pięciolecie, o ile zobowiązanie trwa dalej (art. 22).

W razie ustanowienia świadczeń na czas nieokreślony (punkt e), z oznaczeniem jednak pewnego

terminu, do którego zobowiązanie trwać będzie niewątpliwie, podstawę wymiaru opłaty za czas ściśle określony ustala się w sposób, przewidziany w punkcie b), a za czas dalszy — w sposób, przewidziany w punkcie e).

Przepisy artykułu niniejszego stosuje się również do służebności, do użytkowania, prawa używania lub mieszkania, ciężarów rzeczowych, oraz do długu rentowego (§§ 1199 — 1203 kodeksu cywilnego niemieckiego).

Roczną wartość użytkowania bierze się w sumie, wynoszącej 6% wartości rzeczy, poddanej użytkowaniu, chyba że wartość wyższa lub niższa jest niewątpliwa.

Art. 11. W przypadkach, wymienionych w ustępie drugim art. 9 oraz w punkcie b) art. 10, — jeżeli zobowiązanie ma trwać dłużej, niż przez pięć lat — bierze się na żądanie podatnika za podstawę wymiaru sumę, obliczoną z pierwszy okres pięcioletni; po upływie tego okresu ustala się podstawę wymiaru na drugi okres pięcioletni i tak postępuje się w dalszym ciągu aż do wygaśnięcia zobowiązania. Tak samo należy postąpić na żądanie podatnika w przypadku, przewidzianym w ustępie drugim art. 10.

Art. 12. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Robót Publicznych władny jest wydawać normy o najniższym szacunku („szacunku prawnym"), rzeczy nieruchomych, który ma być wzięty za podstawę wymiaru, jeżeli jest wyższy od sum, ustalonych według postanowień art. 6 — 11.

Szacunek prawny może być oparty na podatkach gruntowym i budynkowym oraz na ustalonych po raz ostatni przed dniem 1 sierpnia 1914 r.: cenie sprzedaży lub oszacowaniu, dokonanem przez instytucję kredytową celem udzielenia długoterminowej pożyczki hipotecznej. Mnożnik, przez który ma być pomnożona kwota podatku gruntowego, względnie budynkowego, oraz sposób przewalutowania wyżej wymienionych ocen przedwojennych mają być ustalane corocznie.

Jeżeli przedmiotem przeniesienia własności jest nieruchomość, stanowiąca gospodarstwo rolne, wraz z przynależnościami, to szacunek prawny nieruchomości ma być wzięty w kwocie, równającej się dziewięciu dziesiątym częściom podanych przez podatnika wartości: rzeczy nieruchomej i przynależności razem wziętych (art. 6, ustęp drugi i art. 13, ustęp pierwszy). Jeżeli jednak wartość takiej nieruchomości ustalono na podstawie prawnego szacunku, przewidzianego w ustępie pierwszym i drugim niniejszego artykułu, to szacunek prawny przynależności ma być wzięty w kwocie, równającej się jednej dziewiątej części wartości nieruchomości.

Przepisy niniejszej ustawy o rzeczach nieruchomych (nieruchomościach) stosuje się jedynie do:

1) gruntu oraz przedmiotów, z nim złączonych (budynków, roślin od gruntu nieoddzielonych i t. p.);

2) prawa wieczystej dzierżawy;

3) prawa zabudowy;

4) prawa żądania, aby rzecz nieruchoma (punkty 1, 2, 3, 5) została oddana na własność;

5) prawa do majątku spadkowego — o tyle, o ile składa się z rzeczy nieruchomych.

Art. 13. Jeżeli pismo, podlegające opłacie, dotyczy dwu lub więcej przedmiotów, które według przepisów części drugiej ustawy niniejszej podlegają różnym pod względem stopy opłatom stemplowym, to podatnik jest obowiązany podać wartość każdego przedmiotu oddzielnie: bądź w treści pisma, bądź przy przedstawieniu go organowi, powołanemu do wymierzenia opłaty, bądź w podaniu o zwrot nadpłaty (art. 45), lub w odwołaniu (art. 46).

Gdy tego nie uczyniono i podano tylko wartość w sumie ogólnej, to tę sumę bierze się jako podstawę wymiaru i stosuje się do niej stopę, przypadającą od tego przedmiotu, który podlega opłacie najwyższej.

Art. 14. Nie pobiera się opłaty stemplowej, wynoszącej mniej niż 10 groszy.

Groszową końcówkę opłaty, obliczonej według właściwej stopy, przewidzianej w części drugiej ustawy niniejszej, jeżeli przewyższa 10 groszy, a jest niepodzielna przez 10, zaokrągla się wzwyż do kwoty w ten sposób podzielnej.

Rozdział trzeci.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty.

Art. 15. O ile w części drugiej ustawy niniejszej nie postanowiono, na kim ciąży obowiązek uiszczenia opłaty stemplowej, są wobec Skarbu Państwa solidarnie obowiązani:

1) co do pism, stwierdzających umowę:
   a) osoby, będące stronami w umowie,
   b) osoba, która zawarła umowę, prowadząc interes cudzy bez zlecenia (negotiorum gestor),
   c) każdy posiadacz pisma (art. 3), albo urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia, jeżeli jest prawonabywcą osoby, która zawarła umowę;

2) co do orzeczeń — wszystkie osoby, które na mocy orzeczenia nabywają prawo.

Art. 16. Wolne są od obowiązku uiszczenia procentowej opłaty stemplowej od pisma, stwierdzającego umowę obustronnie obowiązującą, fundacje, zakłady i zrzeszenia, prawnie istniejące i posiadające siedzibę w Polsce, których zadanie stanowi wyłącznie wykonywanie kultu religijnego albo działalność naukowa, oświatowa lub dobroczynna.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych może przyznać powyższe

uwolnienie również fundacjom, zakładom i zrzeszeniom tego rodzaju, mającym siedzibę zagranicą.

Kontrahent, zawierający umowę z osobą wolną od obowiązku uiszczenia opłaty, ma uiścić połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Rozdział czwarty.

Uiszczenie opłaty stemplowej.

A. Postanowienia ogólne.

Art. 17. Uiszczenie opłaty stemplowej następuje bądź według obliczenia podatnika — bez wymiaru urzędowego — bądź na zasadzie wymiaru, dokonanego przez właściwy organ urzędowy. Organami urzędowemi, właściwemi do wymierzania opłat stemplowych, są: notarjusze (art. 27), organa sądowe (art. 30), urzędy skarbowe (art. 23, 24, 33, 60, 102, 110, 124) i inne urzędy państwowe (art. 32, 61, 71, 109).

Opłatę stemplową uiszcza się bądź przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, bądź przez wpłacenie gotówką do kasy skarbowej lub do rąk innego organu, uprawnionego do poboru (specjalnego poborcy).

Wybór sposobu uiszczenia opłaty należy do podatnika, o ile przepisy art. 18, 22, oraz 25—33, jako też właściwych rozdziałów części drugiej ustawy niniejszej nie wskazują, jaki z powyższych sposobów uiszczenia ma być zastosowany w przypadku poszczególnym.

Art. 18. Minister Skarbu określa rodzaje papieru stemplowego i znaczków stemplowych, sposób ich wyrobu, sprzedaży, użycia i urzędowego kasowania; określa również najwyższą kwotę opłaty, która może być uiszczona przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, tudzież najniższą kwotę, do której użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych jest obowiązujące.

Art. 19. O ile w części drugiej ustawy niniejszej, ani też w art. 25, 28, 29, 30, 32 i 33 nie wskazano, w jakim terminie należy uiścić opłatę stemplową, obowiązują postanowienia ogólne, zawarte w art. 20 — 22.

Art. 20. Opłatę od pisma, sporządzonego w Polsce, należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym pismo sporządzono.

Posiadacz takiego pisma, albo urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia, będący prawonabywcą osoby, która zawarła umowę (art. 15 punkt 1 lit. c), ma uiścić opłatę, przez poprzednich posiadaczy nieuiszczoną, w ciągu trzech tygodni od dnia otrzymania pisma (odpisu, tłumaczenia).

Jeżeli jednak przed upływem terminu, przewidzianego w ustępie pierwszym lub drugim, ma być wykonana umowa, którą stwierdza pismo, lub jeżeli przed tym terminem pismo zostaje złożone sądowi lub innemu urzędowi publicznemu celem dokonania jakiejkolwiek czynności urzędowej, to opłatę należy uiścić przed rozpoczęciem wykonania umowy lub przed złożeniem pisma. Wyjątek co do sądowego uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego jest przewidziany w art. 31 (zdanie drugie ustępu przedostatniego).

W razie złożenia pisma notarjuszowi stosuje się art. 28, względnie 29.

Art. 21. Opłatę od pisma, sporządzonego zagranicą (art. 5), należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty (art. 15), albo jej ustawowy zastępca lub pełnomocnik, pismo lub urzędownie uwierzytelniony odpis bądź z zagranicy do Polski wprowadzili, bądź w Polsce otrzymali. Opłatę od pisma, którego nieuwierzytelniony odpis został przez te osoby złożony sądowi lub innemu urzędowi publicznemu, należy uiścić przed złożeniem odpisu. Przepisy powyższe, o ile dotyczą odpisów, stosuje się również do tłumaczeń.

W razie wprowadzenia do Polski pisma, sporządzonego zagranicą, które podlega opłacie dopiero na skutek wykonywania zobowiązania w Polsce, (albo urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia) należy uiścić opłatę zanim rozpoczęło się wykonywanie zobowiązania.

Ustawowy zastępca lub pełnomocnik w razie nieuiszczenia w przepisanym terminie opłaty od pisma, sporządzonego zagranicą, winien w ciągu tygodnia po upływie terminu złożyć urzędowi skarbowemu odpis pisma, podlegającego opłacie, podając adresy osób, obowiązanych do jej uiszczenia (art. 15).

Ustępy drugi i następne art. 20 stosuje się odpowiednio do pism, sporządzonych zagranicą.

Art. 22. W przypadkach, przewidzianych w art. 9, jak również w punkcie e) i w ustępie drugim artykułu 10 oraz w art. 11, terminy, w których mają być uiszczone poszczególne raty opłaty stemplowej, oznacza urząd skarbowy. W tym celu osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty stemplowej, winny zgłosić urzędowi skarbowemu pismo, podlegające opłacie, a mianowicie złożyć mu pierwopis albo odpis (poświadczony lub niepoświadczony) w terminie, przewidzianym w art. 20, względnie 21.

Na żądanie podatnika w razie złożenia bądź pierwopisu i odpisu, bądź dwóch odpisów, urząd skarbowy zaświadcza zgłoszenie na pierwopisie lub na jednym z odpisów.

W razie sporządzenia pisma przed notarjuszem lub sądem odpis przesyła notarjusz lub sąd (art. 28 i 29, względnie 31). Jeżeli zaś jedną ze stron umawiających się jest urząd państwowy, to stosuje się art. 32.

Poszczególne raty (ustęp pierwszy niniejszego artykułu) należy uiszczać gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 24 punkt a).

B. Uiszczenie opłaty z inicjatywy podatnika.

Art. 23. Celem uiszczenia opłaty zapomocą znaczków stemplowych lub papieru stemplowego winien podatnik — o ile w części drugiej ustawy niniejszej nie postanowiono inaczej —

a) bądź skasować znaczki stemplowe przez przepisanie ich początkowemi lub końcowemi wyrazami pisma lub stwierdzającemi zawarcie umowy podpisami stron, względnie użyć papieru stemplowego;

b) bądź przedstawić pismo w oryginale lub w odpisie urzędowi skarbowemu celem urzędowego skasowania.

Art. 24. Celem uiszczenia opłaty gotówką podatnik:

a) może wnieść do kasy skarbowej sumę, którą sam obliczył, i kwit kasowy załączyć do pisma, podlegającego opłacie;

b) może również przedstawić pismo, podlegające opłacie, w oryginale lub odpisie urzędowi skarbowemu, a ten określa sumę opłaty i wydaje polecenie jej przyjęcia przez kasę skarbową.

Art. 25. Przypadki, w których uiszczenie opłaty bez względu na jej sumę ma być dokonane gotówką, bez wymiaru urzędowego, są przewidziane w art. 71, 80, 89, 92, 94, 100, 103 i 114.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłat w sposób powyższy, winny przed rozpoczęciem działalności, obejmującej sporządzanie pism, względnie czynności prawnych, które podlegają opłatom, unormowanym w powołanych artykułach, zawiadomić o tem urząd skarbowy.

Poza temi przypadkami władza skarbowa może zezwolić poszczególnym osobom na uiszczanie opłat stemplowych gotówką; zezwolenie to jednak może w każdym czasie odwołać, a podatnik może w każdym czasie zrzec się udzielonego mu prawa.

Rozporządzenie postanowi, czy i w jakiej formie ma podatnik prowadzić rejestr opłat stemplowych, w jakich terminach ma nastąpić wpisanie opłat do rejestru i wniesienie ich do kasy skarbowej, oraz ustali formę poświadczeń na pismach, od których opłata została uiszczona w sposób, przewidziany w niniejszym artykule.

Art. 26. Minister Skarbu może zarządzić, że pewne rodzaje pism, podlegających opłacie stemplowej, winny być wydawane z ksiąg grzbietowych z pozostawieniem talonu lub kopji, oraz określić sposób uiszczania opłat stemplowych od pism, tak sporządzonych.

C. Współudział notarjuszów.

Art. 27. Notarjusz, mający siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, jest obowiązany wymierzyć opłatę stemplową:

1) od sporządzonych przed nim aktów notarjalnych, z wyjątkiem uchwał o powiększeniu kapitału zakładowego spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych (art. 102);

2) od przedstawionych mu celem dokonania czynności urzędowej pism oryginalnych, ich wtóropisów, odpisów lub tłumaczeń (art. 3);

3) od sprzedaży drogą licytacji, przed nim odbytej.

Notarjusz wymierza opłatę o tyle, o ile nie została już poprzednio uiszczona w należnej kwocie, względnie nie podlega odroczeniu na mocy art. 9, albo punktu e) lub ustępu drugiego artykułu 10, albo na mocy art 11. Notarjusz nie bada jednak prawidłowości uiszczenia, gdy ono opiera się na wymiarze urzędowym (art. 17), lub gdy przedstawiono zaświadczenie urzędu skarbowego o uiszczeniu należnej opłaty.

Art. 28. Opłatę stemplową, wymierzoną przez notarjusza, należy uiścić do jego rąk gotówką, o ile nie została odroczona na mocy art. 177.

W przypadkach, przewidzianych w punktach 1 i 2 art. 27, notarjusz uzależnia dokonanie czynności urzędowej od uiszczenia opłaty.

Prócz tego w przypadku, przewidzianym w punkcie 2 art. 27 — jeżeli już upłynął termin uiszczenia opłaty lub gdy opłatę uiszczono nieprawidłowo— ma notarjusz wymierzyć podwyżkę stemplową (art. 42) i przed dokonaniem czynności urzędowej wezwać strony, by podwyżkę do jego rąk uiściły. Jeżeli strony tego nie uczynią, to notarjusz na żądanie stron dokona czynności urzędowej, ale zawiadomi urząd skarbowy o nieuiszczeniu wymierzonej podwyżki.

Co do terminu uiszczenia opłaty od sprzedaży drogą licytacji (art. 27 punkt 3) oraz skutków nie uiszczenia opłaty stosuje się postanowienia ustawy niniejszej, dotyczące opłaty od sądowej sprzedaży drogą licytacji (art. 59 i 71).

W przypadkach, przewidzianych w art. 9, jak również w punkcie e) i w ustępie drugim art. 10 oraz w art. 11 i 177, notarjusz przesyła urzędowi skarbowemu w terminie, który oznaczy rozporządzenie, uwierzytelniony odpis i zaświadcza to na pierwopisie.

Notarjusz zaświadcza na akcie, względnie na dokumencie, przedstawionym mu celem dokonania czynności urzędowej, uiszczenie opłaty wraz z ewentualną podwyżką, ich sumę i sposób obliczenia lub powód niepobrania opłaty.

Opłaty stemplowe, wpłacone do rąk notarjusza, wnosi notarjusz do kasy państwowej w terminie i w trybie, które oznaczy rozporządzenie.

Rozporządzenie ustali również wzór ksiąg poborowych, które mają być prowadzone przez notarjuszów, jako też rodzaj i treść sprawozdań okreso-

wych z czynności notarjuszów w zakresie opłat stemplowych.

Art. 29. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, notarjusz jest obowiązany przesyłać urzędowi skarbowemu uwierzytelnione odpisy:

1) sporządzonych przed nim aktów notarjalnych — niewyłączając dokumentów prywatnych, którym nadano formę aktu notarjalnego (§ 54 ustawy z dnia 25 lipca 1871 r., austr. Dz. P. P. Nr. 75);

2) tych pism, na których notarjusz uwierzytelnił podpis lub znak ręczny;

3) aktów sprzedaży drogą licytacji, przed nim odbytej.

Przesłanie odpisu ma nastąpić w ciągu trzech dni od daty czynności urzędowej.

Notarjusz uzależnia nadanie dokumentowi prywatnemu formy aktu notarjalnego, względnie uwierzytelnienie podpisu lub znaku ręcznego, od dostarczenia odpisu, przeznaczonego dla urzędu skarbowego.

Przepisów powyższych nie stosuje się:

a) do pełnomocnictw, nie zawierających zarazem umowy o wynagrodzenie pełnomocnika (art. 113), jeżeli opłatę, przewidzianą w art. 111, uiszczono, lub jeżeli pełnomocnictwo jest wolne od opłaty stemplowej (art. 112);

b) do zezwolenia na wykreślenie długu pieniężnego w księdze wieczystej, jeżeli dokument oprócz zezwolenia na wykreślenie oraz pokwitowania z uiszczenia długu, który ma być wykreślony, nie zawiera żadnych innych postanowień, a uiszczono opłatę, przewidzianą w art. 139, lub dokument jest w myśl tegoż artykułu wolny od opłaty;

c) do pism, zaopatrzonych przez właściwy organ urzędowy (art. 17) w dowód uiszczenia opłaty lub odroczenia płatności (art. 22 i 177).

Przesłanie odpisu urzędowi skarbowemu nie zwalnia stron od obowiązku uiszczenia opłaty w przepisanym terminie (art. 20, 21, 22, 59 i 138) w sposób, przewidziany w art. 23, względnie 24.

Jeżeli w przypadku poszczególnym opłata musi lub może być uiszczona znaczkami stemplowemi (art. 18), to uiszczenie może nastąpić również drogą skasowania znaczków stemplowych przez notarjusza przed uwierzytelnieniem odpisu (art. 37).

D. Współudział sądów.

Art. 30. Kancelarja sądowa wymierza opłaty stemplowe:

1) od aktów sprzedaży drogą licytacji, dokonanej przez sąd, oraz od dokonywanych w toku postępowania egzekucyjnego sprzedaży z wolnej ręki; na obszarze jednak, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, kancelarja sądowa nie wymierza opłaty od licytacji celem zniesienia wspólności, przewidzianej w punkcie 2 art. 131;

2) od orzeczeń sądowych, wydawanych w toku postępowania egzekucyjnego, na mocy których przedmioty majątkowe, będące własnością dłużnika, przechodzą na własność wierzyciela;

ponadto na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki:

3) od pism, sporządzonych w formie aktów sądowych, o ile opłata nie podlega odroczeniu na mocy art. 9, albo punktu e) lub ustępu drugiego art. 10, albo na mocy art. 11; kancelarja sądowa nie wymierza jednak opłat od uchwał o powiększeniu kapitału spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych (art. 102);

4) od przewłaszczenia (powzdania) i innych oświadczeń zgody oraz od wniosków o wpis w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym (art. 66, ustęp ostatni i art. 87);

na obszarze zaś, na którym obowiązuje prawo cywilne rosyjskie (tom X, cz. I, Zb. pr. ces. ros.) — oprócz opłat, wymienionych w punktach 1 i 2;

5) od orzeczeń sądowych w przedmiocie wykupu majątków rodowych (art. 52, punkt 4).

Kancelarja sądowa wymierza opłaty, wymienione w punktach 1 i 2, zapomocą nakazu płatniczego, który doręcza podatnikowi; to samo dotyczy opłat od ugód (art. 133), wymierzanych przez kancelarję sądową na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki (punkt 3).

Sporządzenie pism, wymienionych w punktach 3, 4 i 5 — z wyjątkiem ugód (art. 133) — jest uzależnione od uprzedniego uiszczenia opłaty stemplowej, wymierzonej przez kancelarję sądową — o ile opłata nie została odroczona na mocy art. 177.

Od sprzedaży, dokonywanych na polecenie sądu przez maklera przysięgłego (art. 67, ustęp ostatni i art. 75), kancelarja sądowa opłat nie wymierza.

Od pisma, stwierdzającego sprzedaż, dokonaną przez sądowy organ wykonawczy, organ ten wymierza opłatę.

Art. 31. Opłatę, wymierzoną przez kancelarję sądową, należy wnieść do kasy sądowej.

Kancelarja zaświadcza uiszczenie opłaty na właściwym akcie sądowym.

Opłaty od pism, stwierdzających czynności, dokonane przez sądowy organ wykonawczy (art. 30, ustęp ostatni), pobiera ten organ i wnosi do kasy skarbowej; drogą rozporządzenia może być zarządzone uiszczenie opłat takich zapomocą znaczków stemplowych.

Odwołanie (art. 46) nie odracza terminu płatności.

O ile wymiar opłaty od pism, sporządzonych w sądzie, nie jest poruczony kancelarji sądowej, względnie sądowemu organowi wykonawczemu, kancelarja przesyła odpowiedni wyciąg z pisma urzędowi skarbowemu (art. 33) i czyni o tem zaświadczenie na właściwym akcie sądowym.

Jeśli sądowi przedstawiono celem uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego pismo, podlegające opłacie stemplowej, to sąd dokona uwierzytelnienia tylko w razie dostarczenia dowodu uiszczenia opłaty lub odroczenia płatności (art. 22 i 177). Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, może uwierzytelnienie nastąpić również bez takiego dowodu; w takim razie sąd uzależnia uwierzytelnienie podpisu (znaku ręcznego) od dostarczenia odpisu, przeznaczonego dla urzędu skarbowego i złożenia opłaty za uwierzytelnienie tego odpisu, poczem przesyła urzędowi skarbowemu ów odpis, zaświadczywszy zgodność z pierwopisem.

Rozporządzenie określi sposób przymusowego ściągnięcia opłaty stemplowej, wymierzonej przez kancelarję sądową zapomocą nakazu płatniczego (art. 30, ustęp drugi), a nie uiszczonej w przepisanym terminie, oraz wydane zostaną szczegółowe przepisy o dowodzie uiszczenia lub odroczenia w przypadku uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego (ustęp poprzedni).

E. Współudział innych urzędów państwowych.

Art. 32. Od pisma, stwierdzającego umowę, zawartą przez urząd państwowy bez udziału notarjusza lub sądu, wymierza opłatę tenże urząd.

Opłata winna być uiszczona przy podpisaniu umowy: bądź przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, bądź przez wpłacenie gotówką (art. 18); w razie uiszczenia gotówką urząd zatrzymuje kwit kasowy i stwierdza uiszczenie na egzemplarzu umowy, wydanym współkontrahentowi. W przypadkach, przewidzianych w art. 9, jak również w punkcie e) i w ustępie drugim art. 10 oraz w art. 11, urząd ustala wysokość rat opłaty i czuwa nad ich uiszczeniem. Kwoty, nieuiszczone w terminie wyznaczonym przez urząd, ulegają przymusowemu ściągnięciu według przepisów o egzekucji podatków bezpośrednich przez organa urzędowe, w przepisach tych wymienione.

Jeżeli urząd, który zawarł umowę, jest obowiązany na jej podstawie do wypłacenia kontrahentowi sum pieniężnych, to uzależnia wypłatę od uprzedniego uiszczenia odpowiedniej części opłaty stemplowej lub potrąca ratę opłaty od należności kontrahenta.

F. Wymierzenie opłaty przez urząd skarbowy.

Art. 33. Urząd skarbowy wymierza opłatę stemplową:

1) w przypadku przedstawienia mu pisma celem urzędowego skasowania znaczków stemplowych (art. 23, punkt b) lub celem uiszczenia opłaty gotówką (art. 24, punkt b);

2) w przypadku otrzymania od kancelarji sądowej wyciągu z pisma, sporządzonego w sądzie (art. 31);

3) w przypadku ustalenia drogą nadzoru (art. 35 i 38), że opłaty nie uiszczono mimo upływu terminu płatności lub uiszczono mniej, niż się należy.

W przypadkach, przewidzianych w punktach 2 i 3, urząd skarbowy zawiadamia podatnika o wymiarze przez nakaz płatniczy; opłatę należy uiścić w ciągu trzech tygodni od doręczenia nakazu płatniczego. Kwoty, nieuiszczone w tym terminie, będą ściągnięte przymusowo według przepisów o egzekucji podatków bezpośrednich. Odwołanie (art. 46) nie odracza terminu płatności.

Rozdział piąty.

Przedawnienie.

Art. 34. Prawo państwa do żądania opłaty stemplowej przedawnia się z upływem lat pięciu. Termin pięcioletni biegnie od dnia, w którym opłata winna być uiszczona. Przedawnienie nie biegnie w czasie wykonywania umowy.

Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe, odnoszące się do wymiaru lub uiszczenia opłaty, o ile podatnik został o tych czynnościach urzędownie zawiadomiony. Od dnia zawiadomienia liczy się nowy okres pięcioletni.

Rozdział szósty.

Przepisy o nadzorze.

Art. 35. Jeżeli sąd lub inny urząd państwowy spostrzeże, że od pisma, przedstawionego mu celem dokonania czynności urzędowej, nie uiszczono należnej opłaty, albo że ją uiszczono w niedostatecznej kwocie, lub po upływie przepisanego terminu, lub w sposób nieprawidłowy, to zawiadamia o tem urząd skarbowy.

Przepis powyższy stosuje się również do wtóropisu, odpisu lub tłumaczenia (art. 3), jeżeli nie dostarczono dowodu prawidłowego uiszczenia opłaty.

Artykułu niniejszego nie stosuje się do notarjuszów, mających siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki (art. 27, zdanie ostatnie, oraz art. 28, ustępy drugi i trzeci).

Art. 36. Jeżeli urzędowi skarbowemu przedstawiono pismo celem wymierzenia opłaty stemplowej (art. 33, punkt 1) i zachodzi różnica zdań między urzędem a stroną co do wysokości opłaty, to urząd obowiązany jest przyjąć narazie kwotę, przez stronę obliczoną, a na przedstawionem piśmie wymienić wysokość należnej opłaty. Jeżeli termin uiszczenia już upłynął, względnie w razie nieuiszczenia żądanej przez urząd dopłaty przed upływem terminu, urząd wymierza nadto podwyżkę stemplową (art. 42).

Art. 37. Przy urzędowem zaświadczeniu zgodności odpisu lub tłumaczenia z pierwopisem, jako też przy wydawaniu wypisu, względnie wtóropisu

z akt notarjalnych lub sądowych albo z innych akt urzędowych, organ, dokonywający zaświadczenia lub wydający wypis (wtóropis), ma zaświadczyć również, że opłata stemplowa została uiszczona, oraz w jakiej wysokości i w jaki sposób, lub że jej nie uiszczono, względnie że opłata została odroczona (art. 22 i 177).

Art. 38. Władze skarbowe celem wykonania nadzoru nad zachowaniem przepisów o opłatach stemplowych mają prawo i obowiązek badać:

1) te akta i księgi sądów, notarjuszów oraz innych urzędów państwowych, jako też związków samorządnych, które wymieni rozporządzenie;

2) pisma i księgi, znajdujące się u osób, obowiązanych do płacenia państwowego podatku przemysłowego lub ustawowo zwolnionych od tego podatku, a tyczące się ich przedsiębiorstwa; przepisu tego nie stosuje się do osób, wymienionych w art. 9 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 550), z wyjątkiem notarjuszów (punkt 1).

Akta i księgi sądów, notarjuszów oraz innych urzędów państwowych, jak również Banku Polskiego bada izba skarbowa.

Władze skarbowe mają prawo zabierania tych pism, znalezionych przy wykonywaniu nadzoru, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie użycia nieprawdziwych znaków stemplowych (art. 39), celem użycia tych pism jako dowodów rzeczowych. Przepis ten nie tyczy się pism, przechowywanych u notarjusza, w archiwum notarjalnem lub w zbiorze dokumentów księgi wieczystej.

Szczegółowe przepisy o wykonywaniu nadzoru poda rozporządzenie.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty, są na żądanie władzy skarbowej obowiązane wyjaśnić okoliczności, których znajomość jest niezbędna do wymierzenia opłaty.

Rozdział siódmy.

Naruszenia przepisów o opłatach stemplowych.

Art. 39. Winny sprzedawania papieru stemplowego lub znaczków stemplowych po cenie wyższej niż oznaczona przez władze skarbowe, ulega karze pieniężnej w wysokości do 100 zł. Karę wymierza urząd skarbowy.

Osoba, która z niedbalstwa:

a) sporządza pismo, podlegające opłacie stemplowej, na papierze stemplowym, podrobionym bądź całkowicie, bądź przez przerobienie sumy na wyższą, albo na papierze, który już był użyty do uiszczenia opłaty stemplowej, po wywabieniu poprzedniego tekstu;

b) używa znaczka stemplowego podrobionego, przerobionego albo już skasowanego, celem uiszczenia opłaty od innego pisma;

c) ofiarowuje na sprzedaż papier stemplowy lub znaczki stemplowe podrobione, przerobione albo już poprzednio użyte celem uiszczenia opłaty stemplowej — ulega karze pieniężnej w wysokości od 5 do 10-krotnej kwoty nieuiszczonej (punkty a, b), względnie sumy znaków stemplowych, na sprzedaż ofiarowanych (punkt c). Karę wymierza urząd skarbowy.

Winny świadomego spełnienia czynów, wymienionych w ustępie drugim, — o ile czyn taki nie stanowi przestępstwa surowiej karanego — ulega karze pieniężnej w wysokości wyżej określonej, a nadto karze aresztu do sześciu miesięcy; na obszarze, na którym obowiązuje niemiecki kodeks karny, zamiast kary aresztu powyżej sześciu tygodni będzie orzeczona kara więzienia do sześciu miesięcy. Orzecznictwo należy do sądów okręgowych.

Art. 40. Osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej, albo jej ustawowy zastępca lub pełnomocnik, jeżeli—bądź w piśmie, podlegającem opłacie stemplowej, bądź przy udzielaniu wyjaśnień (art. 38, ustęp ostatni) — poda świadomie stan faktyczny, niezgodny z rzeczywistością, i przez to spowoduje niepobranie opłaty lub za niski jej wymiar, ulega karze pieniężnej w wysokości do piętnastokrotnej kwoty nieuiszczonej. Orzecznictwo należy do sądów okręgowych.

Art. 41. Kara pieniężna, wymierzona przez sąd (art. 39, ustęp ostatni oraz art. 40), ulega zamianie na karę pozbawienia wolności według ogólnych przepisów ustaw karnych dzielnicowych, jednak nie wyżej sześciu miesięcy.

Na obszarze mocy obowiązującej austrjackiej ustawy karnej z 1852 r. przestępstwo, określone w ustępie ostatnim art. 39 oraz w art. 40, jest występkiem.

Zastosowanie punktów a), b) art. 39, względnie ustępu ostatniego tegoż artykułu, oraz art. 40 nie uchyla obowiązku uiszczenia opłaty stemplowej, względnie części niedopłaconej.

Art. 42. Osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej, jeżeli poza przypadkami, przewidzianemi w art. 39 i 40, nie uiściła opłaty w należnej sumie, we właściwym terminie i w prawidłowy sposób, ma zapłacić podwyżkę stemplową w wysokości 5-krotnej kwoty nieuiszczonej, albo uiszczonej po upływie właściwego terminu lub w sposób nieprawidłowy.

W przypadkach, przewidzianych w artykułach 71, 74, 80, 90, 125, 129 i 138, podwyżkę stemplową oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Izba skarbowa na skutek odwołania (art. 46) obniży podwyżkę lub zarządzi wymierzenie podwyżki w kwocie zmniejszonej, jeżeli nieuiszczenie opłaty stemplowej albo uiszczenie niedostateczne lub po upływie właściwego terminu lub w sposób nieprawidłowy widocznie nie zostało spowodowane zamiarem uchylenia się od uiszczenia opłaty.

Jeżeli dwie lub więcej osób dopuściły się co do jednej i tej samej opłaty naruszenia ustawy, przewidzianego w niniejszym artykule, to wymierza się jedną podwyżkę stemplową, do której uiszczenia osoby te obowiązane są solidarnie.

Przepisy art. 34 o przedawnieniu mają zastosowanie również do podwyżek stemplowych.

Podwyżka stemplowa nie może być wymierzona w razie nieuiszczenia w przepisanym terminie opłaty stemplowej, wymierzonej zapomocą nakazu płatniczego (art. 30, ustęp drugi; art. 33, ustęp ostatni; art. 61), jak również w razie niedotrzymania terminu, wyznaczonego w przypadku poszczególnym przy odroczeniu płatności na mocy art. 177. Nie może też być wymierzona w razie uiszczenia opłaty w przepisanym terminie i w kwocie, ustalonej przez właściwy organ urzędowy (art. 17), jeżeliby się okazało, że należy się więcej.

Podwyżkę stemplową wymierza urząd skarbowy (art. 33, punkty 1, 3; art. 36), względnie notarjusz (art. 28, ustęp trzeci).

Przymusowe ściągnięcie podwyżki stemplowej może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się wymiaru podwyżki w administracyjnym toku instancyj.

Zastosowanie artykułu niniejszego w przypadkach, w których opłaty nie uiszczono wcale lub uiszczono ją tylko w części, nie uchyla obowiązku uiszczenia opłaty, względnie części niedopłaconej.

Art. 43. Winni innego rodzaju naruszeń ustawy lub przepisów wykonawczych, wydanych na jej podstawie i w jej granicach, ulegają karze pieniężnej w wysokości od 5 do 300 zł., którą wymierza urząd skarbowy. Kara ta może być powtarzaną.

Przepisy art. 34 o przedawnieniu mają zastosowanie również do kary, przewidzianej w artykule niniejszym.

Przymusowe ściągnięcie kary może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia o wymierzeniu kary (art. 48).

Artykuł niniejszy nie tyczy się organów urzędowych, powołanych do wymierzania opłat stemplowych (art. 17). Organa te w razie niespełnienia obowiązku, nałożonego na nie przez ustawę niniejszą lub przepisy wykonawcze, podlegają odpowiedzialności według przepisów ogólnych.

Art. 44. Za przyczynienie się do wykrycia naruszeń ustawy o opłatach stemplowych Minister Skarbu może ustanowić nagrody, oznaczyć ich wysokość i warunki przyznawania nagród.

Rozdział ósmy.

Środki odwoławcze.

Art. 45. Kwoty, uiszczone tytułem opłaty stemplowej nienależnie, a bez wymiaru urzędowego, zostaną zwrócone na wniosek, złożony urzędowi skarbowemu; wniosek ten winien być przedstawiony w ciągu roku od dnia zapłacenia.

Przepisy o wymianie znaczków stemplowych i papieru stemplowego, uszkodzonych lub nieodpowiednio użytych, wydane będą rozporządzeniem.

Art. 46. W przypadkach wymierzenia opłaty stemplowej lub podwyżki stemplowej przez właściwy organ urzędowy (art. 17, ustęp pierwszy; art. 42, ustęp pierwszy) można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od dnia dokonania wymiaru; w razie zawiadomienia o wymiarze drogą nakazu płatniczego (art. 30, ustęp drugi; art. 33, ustęp ostatni; art. 61) termin liczy się od dnia doręczenia nakazu.

Również można wnieść w ciągu miesiąca odwołanie od każdej innej decyzji, wydanej w zakresie ustawy niniejszej przez władzę skarbową w instancji pierwszej; termin miesięczny liczy się od dnia doręczenia decyzji.

Prawo odwołania się służy każdej osobie, która jest obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej (art. 15); związek rewizyjny (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733) może wnieść odwołanie w imieniu spółdzielni, należącej do związku rewizyjnego.

Art. 47. Odwołanie należy złożyć temu organowi, który wymierzył opłatę lub podwyżkę albo wydał decyzję; organ ten przedstawia odwołanie wraz ze swoją opinją właściwej władzy skarbowej. Odwołujący się ma do odwołania załączyć pismo, podlegające opłacie, lub jego odpis uwierzytelniony, jeżeli owo pismo lub odpis uwierzytelniony nie znajduje się już w urzędzie skarbowym lub w izbie skarbowej.

Odwołanie rozstrzyga izba skarbowa. Jeżeli jednak decyzję wydała izba skarbowa w pierwszej instancji, rozstrzyga Minister Skarbu.

Gdy decyzję zaskarżoną wydała władza skarbowa, to może załatwić odwołanie we własnym zakresie działania, jeżeli uzna, że odwołanie jest całkowicie uzasadnione.

Instancja odwoławcza nie rozpoznaje odwołania, wniesionego po upływie przepisanego terminu (art. 46). W przypadkach jednak, zasługujących na uwzględnienie, Minister Skarbu może, mimo uchybienia terminu, zezwolić na rozpoznanie odwołania.

Od decyzji, wydanej na skutek odwołania, niema dalszego środka odwoławczego w administracyjnym toku instancyj.

Art. 48. Osoba, skazana przez urząd skarbowy na karę pieniężną, może wnieść odwołanie w terminie, wskazanym w art. 46, lub w tymże terminie zażądać od urzędu skarbowego przekazania sprawy właściwemu terytorjalnie sądowi powiatowemu (pokoju).

Na obszarze, podległym mocy obowiązującej niemieckiej ustawy postępowania karnego z dnia 1 lutego 1877 r., stosuje się w tym wypadku §§ 460—469 tejże ustawy.

Art. 49. Izba skarbowa na wniosek podatnika zarządzi zwrot opłaty stemplowej lub uchyli wymiar

opłaty, jeżeli czynność prawna stwierdzona pismem, od którego opłatę uiszczono lub wymierzono, była od początku nieważna lub na skutek zdarzenia późniejszego ma być uważana za nieważną od początku, jak również gdy stało się pewnem, że nie ziści się warunek zawieszający, od którego uzależniono czynność prawną. Przepis powyższy stosuje się również do opłaty stemplowej od orzeczenia, uchylonego lub zmienionego późniejszem prawomocnem orzeczeniem.

Izba skarbowa może orzec według swego uznania, że opłata stemplowa nie należy się lub ma być pobrana tylko w części, w przypadkach następujących:

a) jeżeli czynność prawna została w całości lub częściowo odwołana bądź za wzajemną zgodą stron, bądź na żądanie jednej strony z mocy służącego jej prawa;

b) gdy ziścił się warunek rozwiązujący.

Wniosek o zwrot opłaty, względnie o uchylenie wymiaru, należy złożyć do izby skarbowej w ciągu pięciu lat od dnia, w którym opłatę urzędownie wymierzono (art. 46, ustęp pierwszy) lub uiszczono bez wymiaru urzędowego. Jeżeli wniosek opiera się na orzeczeniu sądowem, wydanem w postępowaniu, rozpoczętem przed upływem powyższego pięcioletniego terminu, to należy go złożyć w ciągu trzech miesięcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia sądowego.

Od decyzji izby skarbowej w sprawach, objętych artykułem niniejszym, służy odwołanie, do którego stosuje się postanowienia art. 46 i 47.

Rozdział dziewiąty.

Doręczenia i czasokresy.

Art. 50. Doręczenie nakazów płatniczych, jako też innych decyzyj, wydanych przez władzę skarbową w zakresie ustawy niniejszej, uskutecznia się przez pocztę; może być jednak dokonywane także przez inne organa urzędowe, państwowe lub komunalne.

Odbiór powinien potwierdzić podatnik, ktokolwiek z jego domowników, albo zarządzający jego majątkiem lub przedsiębiorstwem.

Jeżeli odmówiono przyjęcia, to należy pismo pozostawić na miejscu doręczenia i uczynić o tem na potwierdzeniu odbioru odpowiednią adnotację, która zastąpi doręczenie.

Kancelarja sądowa doręcza pisma, tyczące się opłat stemplowych, w sposób, przepisany ustawą postępowania cywilnego dla doręczania pism sądowych.

Art. 51. Koniec czasokresu, oznaczonego w ustawie niniejszej według tygodni, miesięcy lub lat, przypada w ostatnim tygodniu, względnie w ostatnim miesiącu czasokresu na ten dzień, który swą nazwą, względnie swą datą, odpowiada dacie rozpoczęcia czasokresu; jeżeli w ostatnim miesiącu takiego dnia niema, to koniec czasokresu przypada na ostatni dzień tego miesiąca.

Koniec czasokresu, przypadający na dzień wolny od zajęć urzędowych, przesuwa się na najbliższy dzień powszedni.

CZĘŚĆ DRUGA.

Postanowienia szczegółowe.

Rozdział dziesiąty.

Pisma, tyczące się przejścia własności rzeczy nieruchomych.

Art. 52. Opłacie stemplowej według rozdziału niniejszego podlegają:

1) pisma, stwierdzające umowę o nabycie nieruchomości (art. 12);

2) pisma, stwierdzające sprzedaż nieruchomości drogą licytacji;

3) orzeczenia sądowe, na mocy których w toku postępowania egzekucyjnego nieruchomość dłużnika przechodzi na własność wierzyciela lub zostaje sprzedana z wolnej ręki;

4) orzeczenia sądowe, zastępujące umowę o przejście własności rzeczy nieruchomej, wymienione w § 367 austrjackiej ordynacji egzekucyjnej, w § 894 niemieckiej procedury cywilnej, w art. 1442 i 1443 rosyjskiej ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z r. 1914) i w art. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 669);

5) wyroki sądów polubownych, skutkujące przejście własności rzeczy nieruchomej;

6) akty wywłaszczenia rzeczy nieruchomej ze względów publicznych oraz inne orzeczenia władz administracyjnych, przenoszące własność rzeczy nieruchomej, lub stanowiące tytuł prawny takiego przeniesienia;

7) pisma, stwierdzające wykonanie prawa odkupu, odsprzedaży lub pierwokupu nieruchomości.

W razie stwierdzenia tego samego przejścia tytułu własności kilkoma pismami, wyżej wymienionemi, stosuje się art. 3.

Jeżeli osoba, która zawarła umowę o nabycie nieruchomości w imieniu własnem lub zaofiarowała za nieruchomość najwyższą cenę na licytacji, oświadczy następnie, iż działała na rzecz innej osoby, to pismo, zawierające takie oświadczenie, uważa się za stwierdzenie przelewu prawa, nabytego drogą umowy, względnie licytacji, i podlega opłacie w myśl rozdziału niniejszego.

W razie zawarcia umowy, na mocy której jeden z kontrahentów zbywa swoje prawo żądania, aby nieruchomość, położona na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austrjackiego, została mu oddana na własność (art. 12, punkt 4), uważa się za pi-

semne stwierdzenie tej umowy również dokument, którym właściciel tabularny zezwala na wpis w księdze wieczystej celem przeniesienia własności na ostatniego nabywcę.

Pisma, wyżej wymienione, podlegają opłacie według rozdziału niniejszego również wówczas, gdy tyczą się niewydzielonej (idealnej) części rzeczy nieruchomej.

O ile pisma, wyżej wymienione, mają za przedmiot nieruchomość (art. 12) wraz z przynależnościami, to postanowienia rozdziału niniejszego tyczą się również przynależności — z tym wyjątkiem, że do przynależności zamiast stopy 4% (art. 58, ustęp pierwszy) stosuje się stopę 1% (art. 66).

Art. 53. Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, stwierdzające:

1) wniesienie do spółki nieruchomości, znajdującej się w Polsce, jako wkładu rzeczowego (art. 106);

2) dział majątku wspólnego (art. 131 i 132);

3) umowę przygotowawczą (art. 134), tyczącą się nieruchomości, jak również przelew prawa, wynikającego z takiej umowy albo z oferty (art. 66).

Art. 54. Wolne są od opłaty stemplowej pisma:

1) stanowiące tytuł przejścia własności, który według przepisów o podatkach spadkowym i od darowizn bądź podlega jednemu z tych podatków, bądź jest od nich zwolniony;

2) tyczące się nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa lub przez Państwowy Bank Rolny na zasadzie przepisów o reformie rolnej;

3) mające na celu regulację struktury gospodarstw rolnych, jako to: scalenie gruntów, likwidację serwitutów, zamianę gruntów, jeżeli podlegają zatwierdzeniu przez władze ziemskie;

4) tyczące się przeniesienia własności nieruchomości, przewidzianego w art. 14 i 30 ustawy z dnia 2 marca 1920 r. o organizacji odbudowy technicznej wsi, miast i miasteczek (Dz. U. R. P. Nr. 24 poz. 143) oraz w art. 4, 5 i 11 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 346);

5) tyczące się nabycia przez gminę — drogą kupna, zamiany lub wywłaszczenia — gruntów, niezbędnych do wykonania planu regulacji ulic, zatwierdzonego przez właściwą władzę, albo do budowy szkół i domów ludowych;

6) tyczące się przeniesienia własności budynku niewykończonego, sporządzone w ciągu lat ośmiu od dnia rozpoczęcia budowy;

7) stwierdzające pierwszą po ukończeniu budowy umowę o przeniesienie własności budynku wykończonego, sporządzone w ciągu lat ośmiu od dnia, w którym zaczęto budynku używać.

Uwolnienie, przewidziane w punktach 6 i 7, tyczy się budynków mieszkalnych oraz budynków, przeznaczonych do celów przemysłowych i handlowych; obejmuje również grunt, na którym budynek stoi, oraz podwórze; nie tyczy się nadbudówek i przebudówek. Osoba, powołująca się na uwolnienie od opłaty, przewidzianej w punkcie 6 lub 7, ma udowodnić warunki uwolnienia.

Art. 55. Państwa obce są — z zastrzeżeniem wzajemności — wolne od obowiązku uiszczenia opłaty, przewidzianej w rozdziale niniejszym, w przypadku nabycia nieruchomości, znajdującej się w Polsce, dla celów urzędowania przedstawicielstwa dyplomatycznego lub konsularnego.

Kontrahent, zawierający z państwem obcem umowę, przewidzianą w artykule niniejszym, ma uiścić połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Art. 56. Za podstawę wymiaru opłaty procentowej (art. 58, ustępy pierwszy do czwartego) bierze się wartość rzeczy nieruchomej (art. 6—10 oraz 12).

Przy zamianie nieruchomości na inną nieruchomość przyjmuje się za podstawę wymiaru:

a) gdy zamieniane nieruchomości znajdują się w Polsce — wartość jednej z nich; jeżeli wartości nie są równe — kwotę wyższą;

b) w razie zamiany nieruchomości, znajdującej się w Polsce, na nieruchomość zagraniczną — wartość rzeczy nieruchomej, znajdującej się w Polsce (art. 6 — 10 oraz 12).

Art. 57. Na obszarze, na którym obowiązuje austrjacka ordynacja egzekucyjna z dnia 27 maja 1896 r. (Dz. P. P. Nr. 79), uważa się za świadczenie wzajemne (art. 7) w przypadku zwiększenia ceny, przewidzianego w § 197 powołanej ustawy z 1896 r., kwotę, do której cenę pierwotną podwyższono (cena zwiększona).

Jeżeli szacunek prawny (art. 12) nie przewyższa ceny zwiększonej, to oprócz opłaty, obliczonej pierwotnie, należy uiścić opłatę dodatkową według kwoty, o którą cena zwiększona przewyższa pierwotną podstawę wymiaru; do tej opłaty dodatkowej stosuje się art. 30 i 31, o ile dotyczą sprzedaży licytacyjnej.

Art. 58. Opłata od pism, wyszczególnionych w art. 52, wynosi 4%.

Jeżeli jednak pismo stwierdza sprzedaż niewydzielonej (idealnej) części nieruchomości, nabytej przez sprzedawcę drogą dziedziczenia, zapisu lub darowizny, — osobie, mającej udział w tejże nieruchomości z tych samych tytułów, to opłata wynosi 0,5%. Takiej samej opłacie podlega pismo, stwierdzające oddanie na własność nieruchomości celem spłacenia długu pieniężnego z tytułu zapisu lub z tytułu obowiązku, przyjętego w akcie darowizny przez obdarowanego.

Pisma, stanowiące tytuł przejścia własności przy parcelacji, przeprowadzonej na zasadzie przepisów o reformie rolnej, podlegają opłacie w wysokości 1%. Takiejże opłacie podlegają pisma, stwier-

dzające sprzedaż karłowatego gospodarstwa celem uzupełnienia innego karłowatego gospodarstwa, jeżeli przedstawiono zaświadczenie okręgowego urzędu ziemskiego, stwierdzające, że sprzedawcy przyznano kredyt na zasadzie ustępu 2 art. 74 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 1 poz. 1).

Przelew prawa, nabytego przez zaofiarowanie najwyższej ceny na licytacji, sporządzony w ciągu trzech tygodni po licytacji, podlega opłacie w wysokości 0,2%.

Pisma, tyczące się nieruchomości, położonej zagranicą, podlegają opłacie w wysokości 3 zł.

Art. 59. Opłatę od sprzedaży nieruchomości drogą licytacji (art. 52, punkt 2) należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia licytacji.

Opłatę od orzeczenia sądowego, wymienionego w punkcie 3 art. 52, jak również opłatę dodatkową, przewidzianą w art. 57, należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia zawiadomienia nabywcy o decyzji sądu, zawierającej przyjęcie jego wniosku.

Przepisy ustaw postępowania sądowego o skutkach nieuiszczenia ceny nabycia nieruchomości z licytacji lub z wolnej ręki stosuje się również w razie nieuiszczenia w przepisanym terminie opłaty stemplowej, przewidzianej w punkcie 2, względnie 3 art. 52.

Na obszarze b. zaboru rosyjskiego w razie uznania licytacji za niedoszłą do skutku, a na obszarze b. zaboru austrjackiego w razie dokonania relicytacji (§ 154 oraz § 204, zdanie ostatnie, ordynacji egzekucyjnej z dnia 27 maja 1896 r., Dz. P. P. Nr. 79), jak również w razie udzielenia przybicia nadoferentowi (§ 199 powołanej ustawy z 1896 r.) izba skarbowa zarządzi zwrot opłaty lub uchyli jej wymiar; stosuje się przytem przepisy art. 49.

W przypadkach, przewidzianych w art. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 669 (art. 52, punkt 4 ustawy niniejszej), sąd uzależnia wydanie tytułu wykonawczego od uiszczenia opłaty.

Art. 60. Opłatę od wyroku sądu polubownego (art. 52, punkt 5) należy uiścić w ciągu sześciu tygodni od wydania wyroku. Jeżeli jednak przed upływem tego terminu wniesiono skargę o unieważnienie (uchylenie) wyroku, to termin płatności ulega odroczeniu do upływu trzech tygodni od daty uprawomocnienia się wyroku, oddalającego skargę o unieważnienie (uchylenie). W razie zawieszenia (spoczywania) postępowania za wzajemną zgodą stron, lub w razie odroczenia sprawy bez wyznaczenia nowego terminu, należy uiścić opłatę w ciągu 4 miesięcy od dnia, w którym postępowanie zostało zawieszone lub sprawa została odroczona, jeżeli przed upływem tego terminu jedna ze stron nie zażądała wznowienia lub wyznaczenia terminu. Celem uiszczenia opłaty mają osoby, obowiązane do jej uiszczenia (art. 15, punkt 2), przedstawić urzędowi skarbowemu oryginał lub odpis wyroku (art. 23, punkt b i art. 24, punkt b).

Art. 61. Opłatę od aktu wywłaszczenia (art. 52, punkt 6) należy uiścić po ustaleniu sumy odszkodowania. Jeżeli to ustalenie następuje drogą umowy, to co do terminu i sposobu uiszczenia opłaty stosuje się przepisy o opłatach od pism, stwierdzających umowę o nabycie nieruchomości. W razie ustalenia sumy odszkodowania orzeczeniem sądu lub władzy administracyjnej ma osoba, na której rzecz następuje wywłaszczenie (art. 15, punkt 2), uiścić opłatę gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 24, punkt a), w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym orzeczenie o wysokości odszkodowania uprawomocniło się na skutek niewniesienia środka odwoławczego lub w którym osoba ta została zawiadomiona o decyzji, niepodlegającej zaskarżeniu.

Opłatę od innego rodzaju orzeczeń, wymienionych w punkcie 6 art. 52, wymierza władza, która wydała orzeczenie, zapomocą nakazu płatniczego, który doręcza podatnikowi; opłata ma być uiszczona gotówką w kasie skarbowej przed wydaniem stronie orzeczenia.

Art. 62. Do uiszczenia opłaty od pisma, stwierdzającego wykonanie prawa odkupu, odsprzedaży, lub pierwokupu (art. 52, punkt 7), jest obowiązana osoba, która pismo sporządza. Opłata ma być uiszczona w ciągu trzech tygodni od sporządzenia pisma, o ile nie zachodzą wypadki współdziałania notarjusza albo sądu (przewidziane w art. 27, 28, 30 i 31) lub sporządzenia pisma zagranicą (art. 21).

Na poczet opłaty od pisma, stwierdzającego wykonanie prawa pierwokupu, zalicza się opłatę, uiszczoną od pisma, stwierdzającego umowę, która stała się bezskuteczną przez wykonanie prawa pierwokupu.

Art. 63. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki:

a) nie podlega opłacie stemplowej przewłaszczenie (powzdanie; § 925 kodeksu cywilnego) ani też wyrok, wymieniony w § 894 niemieckiej procedury cywilnej, mający za przedmiot przewłaszczenie, jeżeli już uiszczono należną opłatę od pisma, uzasadniającego obowiązek przewłaszczenia; nie podlega również opłacie przewłaszczenie na mocy darowizny lub zapisu (§ 2174 kodeksu cywilnego);

b) jeżeli po uprzednio dokonanem przewłaszczeniu sporządza się pismo, stwierdzające czynność prawną, z której wynikł obowiązek przewłaszczenia, to opłatę, uiszczoną od przewłaszczenia, zalicza się na poczet opłaty od owego późniejszego pisma;

c) jeżeli nabywca nie zawarł umowy, zobowiązującej zbywcę do przewłaszczenia, ale jest prawonabywcą osoby, która taką umowę zawarła, to opłaty od przewłaszczenia nie pobiera się (punkt a) lub zalicza się na poczet opłaty od pisma późniejszego (punkt b) tylko w tym przypadku, gdy zarówno pierwotna umowa jako też wszystkie umowy późniejsze są stwierdzone pismami i od pism tych uiszczono należne opłaty;

d) jeżeli po przewłaszczeniu nie zostanie dozwolony wpis do księgi wieczystej, to izba skarbowa za-

rządzi zwrot opłaty, uiszczonej od przewłaszczenia; stosuje się przy tem przepisy art. 49;

e) art. 40 stosuje się do podatnika, który celem wymiaru opłaty od przewłaszczenia, opartego na umowie sprzedaży, podał wartość rzeczy nieruchomej (art. 6, ustęp drugi), względnie wartości rzeczy nieruchomej i przynależności (art. 52, ustęp ostatni) w sumie niższej od umówionej ceny sprzedaży albo przy określaniu wartości nie uwzględnił świadczeń wzajemnych, do których zobowiązał się kupujący oprócz ceny sprzedaży.

Przepisy niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do oświadczeń zgody (§ 873 kodeksu cywilnego), mających na celu przeniesienie własności nieruchomości.

Rozdział jedenasty.

Pisma, tyczące się praw do ciał kopalnych.

Art. 64. Opłacie stemplowej w myśl rozdziału niniejszego podlegają pisma, stwierdzające umowę:

1) o ustanowienie lub przelew prawa wydobywania ciał kopalnych, a to zarówno minerałów, będących przedmiotem nadań górniczych, jak i wszelkich innych ciał kopalnych (np. żywic ziemnych, kamieni, piasku, gliny, wapna, marglu, gipsu, żwiru, torfu i t. p.), w szczególności także o przeniesienie kuksów dawnego typu (art. 228 i 229 powszechnej ustawy górniczej pruskiej);

2) o ustalenie wysokości odszkodowania należnego właścicielowi gruntu, jeżeli nadanie prawa wydobywania ciał kopalnych z tego gruntu nastąpiło drogą orzeczenia władzy;

3) o przelew prawa do liczbowo lub procentowo oznaczonej części wydobytych ciał kopalnych albo do ich pieniężnej równowartości (do olbory, procentów brutto i t. p.);

4) pisma, wymienione w punktach 2, 3, 4, 5 i 7 art. 52, o ile tyczą się praw do ciał kopalnych (punkty 1 i 3 artykułu niniejszego).

Do pism, wymienionych w punkcie 1, względnie 3, zalicza się również pisma, stwierdzające ustanowienie lub przeniesienie prawa wydobywania ciał kopalnych drogą dzierżawy lub przelewu tego rodzaju praw dzierżawnych, względnie zezwolenie na wykreślenie w księdze wieczystej prawa, wymienionego w punkcie 3.

Art. 65. Podstawę wymiaru opłaty od pism, wymienionych w punktach 1, 3 i 4 art. 64, stanowi wartość prawa wydobywania ciał kopalnych, względnie prawa do części wydobytych ciał kopalnych (art. 6 — 10 oraz 12); od pism, wymienionych w punkcie 2 art. 64, wymierza się opłatę według wartości odszkodowania. W przypadkach, wymienionych w punktach 1 i 2 art. 64, oraz co do tych pism, wymienionych w punkcie 4 tegoż artykułu, które mają za przedmiot prawo wydobywania ciał kopalnych (punkt 1), nie zalicza się do podstawy wymiaru wynagrodzenia, które nabywca zobowiązał się zapłacić w stosunku do ilości wydobytych ciał kopalnych (olbory, procentów brutto), jako też wynagrodzenia, uzależnionego od otwarcia ruchu kopalni lub jego rozmiarów (placowego, szybowego i t. p.).

Przy zamianie nieruchomości w Polsce na prawo do ciał kopalnych, wydobywanych w Polsce, którego wartość jest wyższa, należy uiścić oprócz opłaty, przewidzianej w rozdziale dziesiątym, nadto opłatę od różnicy wartości według rozdziału niniejszego.

Opłata wynosi: od pism, mających za przedmiot prawa, wymienione w punktach 1 i 2 art. 64 — 2%; od pism, mających za przedmiot prawa, wymienione w punkcie 3 art. 64 — 1%.

O ile jednak zachodzą warunki, przewidziane w ustępie drugim art. 58, pobiera się opłatę w wysokości 0,5%, o ile zaś chodzi o pisma, wymienione w ustępie czwartym tegoż artykułu, w wysokości 0,2%, a przy pismach, wymienionych w ustępie piątym tegoż artykułu w wysokości 3 zł.

Do opłaty, przewidzianej w rozdziale niniejszym, stosuje się odpowiednio przepisy o opłatach od pism, tyczących się przejścia własności rzeczy nieruchomych, zawarte w ustępach: drugim i następnych art. 52 oraz w art. 53, 54 (w punkcie 1), 56 (w ustępie drugim), 57, 59, 60, 62 i 63.

Rozdział dwunasty.

Sprzedaż i zmiana rzeczy ruchomych oraz przelew (cesja) praw.

A. Umowy i orzeczenia.

Art. 66. Opłacie stemplowej w wysokości 1% podlegają pisma, stwierdzające:

1) umowę sprzedaży lub zamiany rzeczy ruchomych, nie wyłączając dostawy oraz przelewu (cesji) wierzytelności i innych praw;

2) sprzedaż rzeczy ruchomych drogą licytacji;

3) orzeczenia sądowe, na mocy których w toku postępowania egzekucyjnego rzecz ruchoma, będąca własnością dłużnika, przechodzi na własność wierzyciela lub zostaje sprzedana z wolnej ręki;

4) oddanie rzeczy ruchomej na własność celem spłacenia długu, jako też zrzeczenie się prawa do rzeczy ruchomej wzamian za sumę pieniężną lub za inną rzecz ruchomą.

Za stwierdzenie przelewu (punkt 1) uważa się także pismo cedenta, zawiadamiające dłużnika o przelewie, lub pismo dłużnika, zawiadamiające o przyjęciu przelewu.

Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, za stwierdzenie przelewu uważa się również wniosek o wpis przelewu w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym. Przepisu powyższego nie stosuje się, gdy wniosek opiera się na darowiźnie lub na zapisie (§ 2174 kod. cyw. niem.), albo gdy wnioskowi odmówiono. W razie stwierdzenia

przelewu nie tylko przez wniosek, lecz także innego rodzaju pismem, stosuje się art. 3.

Art. 67. Z pośród pism, wymienionych w art. 66, wyjątek stanowią pisma, stwierdzające:

1) umowę o sprzedaż rzeczy ruchomych, z wyjątkiem lasu na wyrąb, którą bądź sprzedawca, bądź kupujący zawiera w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu, lub ustawowo od tego podatku zwolnionego; pisma te podlegają opłacie w wysokości 0,2%;

2) umowę o sprzedaż niewydzielonej (idealnej) części rzeczy ruchomej, nabytej przez sprzedawcę drogą dziedziczenia, zapisu lub darowizny — osobie, mającej udział w tejże rzeczy z tych samych tytułów; pisma takie podlegają opłacie w wysokości 0,5%.

Karty umowy, sporządzone przez maklera przysięgłego, a tyczące się tranzakcyj giełdowych, zawartych na giełdzie towarowej (§ 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 1019), podlegają opłacie w wysokości 0,1%.

Art. 68. Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, wymienione w art. 66, jeżeli tyczą się:

1) prawa do ciał kopalnych (art 64);

2) sprzedaży papierów wartościowych lub ich zamiany na inne papiery wartościowe (art. 75);

3) przelewu praw dzierżawcy lub biorącego w najem (art. 88);

4) działu majątku wspólnego (art. 131 i 132).

Art. 69. Wolne są od opłaty stemplowej pisma, stwierdzające:

1) sprzedaż za ogólną sumę, nie przewyższającą 20 zł.;

2) sprzedaż przedmiotów monopolu państwowego, jeżeli monopol jest bądź sprzedawcą, bądź kupującym;

3) sprzedaż monet zagranicznych, jako też złota i srebra w sztabach;

4) umowę sprzedaży, którą bądź sprzedawca, bądź nabywca zawarł w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu, lub ustawowo zwolnionego od tego podatku, jeżeli pismo takie jest zaopatrzone tylko w podpis jednej strony i przytem nie jest ani sporządzone, ani uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie;

5) przelew wkładki w Pocztowej Kasie Oszczędności;

6) sprzedaż materjałów budowlanych, przewidzianą w punktach a), d) art. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 346);

7) orzeczenia, wymienione w punkcie 3 art. 66, o ile mają za przedmiot gotówkę.

Wolne są od opłaty również indosy na wekslach, przekazach, czekach, na obligach, wymienionych w art. 301 kodeksu handlowego austrjackiego i w § 363 kodeksu handlowego niemieckiego, na dokumentach przewozowych, na składowym dowodzie posiadania oraz indos drugi i następne na składowym dowodzie zastawniczym (warrancie).

Art. 70. Za podstawę wymiaru opłaty od pism, niniejszym rozdziałem objętych, bierze się wartość rzeczy ruchomej (art. 6 — 10).

Przy zamianie rzeczy ruchomej na ruchomości przyjmuje się jako podstawę wymiaru wartość świadczenia tylko jednej strony, a gdy wartości nie są równe — kwotę wyższą. Przy zamianie nieruchomości w Polsce lub prawa do ciał kopalnych (art. 64, punkty 1 i 3), w Polsce wydobywanych, na rzecz ruchomą, której wartość jest wyższa, należy uiścić oprócz opłaty, przewidzianej w rozdziale dziesiątym, względnie jedenastym, nadto opłatę od różnicy wartości według postanowień rozdziału niniejszego. Jeżeli nieruchomość, względnie kopalnia, znajduje się zagranicą, to opłatę uiszcza się od całej wartości rzeczy ruchomej w myśl rozdziału niniejszego.

Przy sprzedaży wierzytelności pieniężnej bez wymienienia ceny w piśmie, sprzedaż stwierdzającem, bierze się za podstawę wymiaru nominalną kwotę wierzytelności.

Art. 71. Do uiszczenia opłaty od karty umowy (art. 67, ustęp ostatni) jest obowiązany makler, może jednak od każdej ze stron żądać zwrotu połowy opłaty.

Opłatę od sprzedaży drogą licytacji, dokonanej przez przedsiębiorcę, zawodowo zajmującego się licytacjami, ma uiścić przedsiębiorca i może ją potrącić z ceny sprzedaży; opłata należy się, choćby licytacji nie stwierdzono pisemnie.

W obu powyższych wypadkach należy uiścić opłatę gotówką, bez urzędowego wymiaru (art. 25); podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Opłatę od sprzedaży ruchomości drogą licytacji, dokonanej przez sąd lub przez urząd administracyjny, wymierza sądowy organ wykonawczy (art. 30, ustęp ostatni), względnie urząd administracyjny, który licytacji dokonał. Opłatę taką, jak również opłatę od orzeczenia sądowego, na mocy którego rzecz ruchoma zostaje sprzedana z wolnej ręki (art. 66, punkt 3), należy uiścić niezwłocznie po dokonaniu sprzedaży do rąk organu urzędowego, dokonywającego sprzedaży. Minister Skarbu może zarządzić uiszczanie opłat od sprzedaży, dokonywanych przez urzędy administracyjne, zapomocą znaczków stemplowych.

W razie nieuiszczenia opłaty od sprzedaży licytacyjnej, dokonanej urzędownie, względnie opłaty od sądowej sprzedaży z wolnej ręki, uważa się sprzedaż za niedoszłą do skutku.

Opłatę od orzeczenia sądowego, na mocy którego rzecz ruchoma, będąca własnością dłużnika, w toku postępowania egzekucyjnego przechodzi na własność wierzyciela, należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia zawiadomienia nabywcy o orzeczeniu.

B. Rachunki i inne pisma, stwierdzające wykonanie umowy.

Art. 72. Pismo, stwierdzające całkowite lub częściowe wykonanie przez sprzedawcę umowy o sprzedaż rzeczy ruchomej, jeżeli wymienia należność za rzecz sprzedaną, podlega opłacie w wysokości:

a) 0,2% od sumy należności, jeżeli bądź sprzedawca, bądź nabywca zawarł umowę sprzedaży w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionego od tego podatku — z wyjątkiem przypadków kupna lasu na wyrąb;

b) 1% od sumy należności — w innych przypadkach.

Do pism, wyżej określonych, należą: rachunek, potwierdzenie odbioru towaru, wymieniające zarazem należność za towar, potwierdzenie odbioru ceny sprzedaży z zaznaczeniem, że otrzymano ją za dostarczone towary i t. p.

Forma pisma i sposób umieszczenia na niem nazwiska lub firmy wystawcy nie mają znaczenia; również nie ma znaczenia, że pismo takie oznaczono jako odpis.

Jeżeli wykonanie umowy przez sprzedawcę stwierdzono kilkoma pismami wyżej wymienionemi, to stosuje się art. 3.

Postanowienia powyższe stosuje się również do pokwitowania, którem sprzedawca potwierdza odbiór ceny sprzedaży, otrzymanej zgóry (przy zawarciu umowy lub przed rozpoczęciem jej wykonania).

Opłatom, przewidzianym w artykule niniejszym, podlegają również wyżej wymienione pisma, wystawione zagranicą, a przeniesione do Polski.

Opłaty, przewidziane w niniejszym artykule, oblicza się bez zastosowania ustępu pierwszego art. 14.

Art. 73. Nie podlegają opłacie, przewidzianej w rozdziale niniejszym, pisma, objęte artykułem 72, a stwierdzające:

1) należność, nie przewyższającą 20 zł.;

2) wykonanie umowy sprzedaży, od której już uiszczono opłatę, przewidzianą w art. 66 lub 67;

3) wykonanie umowy o sprzedaż przedmiotów monopolu państwowego, jeżeli monopol jest bądź sprzedawcą, bądź nabywcą;

4) wykonanie umowy o sprzedaż papierów wartościowych, zagranicznych środków płatniczych, lub złota i srebra w sztabach;

5) wykonanie umowy sprzedaży materjałów budowlanych, przewidzianej w punktach a), d) art. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 346);

6) należność Banku Polskiego;

7) należność spółdzielni, określonej w ustępie trzecim art. 103, za towary, sprzedane członkowi, lub za towary, przez spółdzielnię od kogokolwiek kupione albo otrzymane w komis, o ile sprzedaż, względnie kupno, mieści się w granicach podstawowej działalności spółdzielni, określonej jej statutem. Uwolnienie to nie tyczy się rachunków między związkiem spółdzielni a spółdzielniami, należącemi do związku;

8) należność związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach Dz. U R. P. Nr. 111 poz. 733), wynikłą z działalności związkowej.

Wolne są od opłaty rachunki aptekarzy, umieszczane na receptach lub na odpisach recept, załączonych do lekarstw.

Art. 74. Do uiszczenia opłaty od pisma (art. 72), sporządzonego w Polsce, jest obowiązany wystawca; ma ją uiścić przed doręczeniem pisma odbiorcy.

Opłatę od pisma, sporządzonego zagranicą, ma uiścić strona, w Polsce zamieszkała, w ciągu trzech tygodni od dnia otrzymania pisma.

Skasowanie znaczków stemplowych może nastąpić nie tylko przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu (art. 23), lecz także przez przepisanie datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Do uiszczenia opłaty od rachunku, wystawionego przez spółdzielnię (art. 1 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733), a wystosowanego do centrali handlowej, są obowiązane solidarnie spółdzielnia i centrala; opłata ma być uiszczona przed upływem dwóch tygodni od doręczenia rachunku centrali.

Rozdział trzynasty.

Obrót papierów wartościowych.

Art. 75. Opłacie stemplowej, przewidzianej w rozdziale niniejszym, podlegają:

a) umowy o sprzedaż papierów wartościowych, lub o ich zamianę na inne papiery wartościowe, nie wyłączając umów o dostawę takich papierów;

b) pisma, wymienione w punktach 2 i 3 art. 66, o ile tyczą się papierów wartościowych.

Za sprzedaż uważa się również oddanie papieru wartościowego wierzycielowi celem spłacenia długu pieniężnego, a za zamianę — oddanie papierów wartościowych i otrzymanie wzamian za nie częściowo sumy pieniężnej, a częściowo innych papierów wartościowych.

Jeżeli umowę sprzedaży lub zamiany zawarł komisant na rachunek komitenta, to opłacie podlega również wykonanie umowy, zawartej między komisantem a komitentem.

Jeżeli choć jeden z kontrahentów, którzy zawarli umowę sprzedaży lub zamiany, względnie umo-

wę komisową, wykonywa czynności bankierskie, jak również jeżeli umowę zawarto za pośrednictwem maklera przysięgłego, opłata należy się bez względu na to, czy czynność prawna została stwierdzona pismem, czy sporządzona ustnie.

W innych przypadkach opłacie podlega pismo, stwierdzające czynność prawną. Za takie pismo uważa się również świadectwo, którem wystawca stwierdza, że papier wartościowy pochodzi od niego (świadectwo pochodzenia).

Przepisów rozdziału niniejszego nie stosuje się do kuksów dawnego typu (art. 64, punkt 1).

Art. 76. Za pisma, stwierdzające umowę (art. 75, punkt a), uważa się również:

a) indos, umieszczony na imiennym papierze wartościowym;

b) pismo, którem bądź posiadacz imiennego papieru zawiadamia instytucję emitującą o przelewie, bądź instytucja ta przelew przyjmuje.

Do pism powyższych stosuje się art. 3.

Przepisanie własności papieru wartościowego w księdze instytucji emitującej może nastąpić tylko w razie uprzedniego uiszczenia opłaty. Instytucja emitująca, która dokonała przepisania własności mimo nieuiszczenia opłaty, jest obowiązana solidarnie z podatnikiem (art. 80) do uiszczenia opłaty i podwyżki (art. 42 i art. 80, ustęp ostatni).

Artykułu niniejszego nie stosuje się, jeżeli przejście własności imiennego papieru wartościowego nie następuje na skutek sprzedaży lub zamiany, lecz wynika z innego tytułu.

Art. 77. Wolne są od opłaty stemplowej:

1) obrót obligów Państwa Polskiego, listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego, tymczasowych zobowiązań tego banku do dostarczenia listów zastawnych oraz obrót wylosowanych papierów wartościowych i płatnych kuponów od papierów wartościowych;

2) sprzedaż zagranicznych środków płatniczych lub ich zamiana na inne zagraniczne środki płatnicze;

3) zamiana papierów wartościowych na inne odcinki papierów tego samego rodzaju, jeżeli łączna wartość nominalna jednych i drugich jest ta sama;

4) zamiana świadectwa tymczasowego na dowód ostateczny;

5) zamiana papierów wartościowych wskutek ich konwersji;

6) wymiana akcyj z powodu powiększenia lub zmniejszenia kapitału zakładowego albo z powodu fuzji spółek akcyjnych;

7) kupno przez instytucję kredytową własnych listów zastawnych lub innych obligacyj własnych, wypłaconych tytułem pożyczki, jeżeli następuje bezpośrednio po ich wydaniu dłużnikowi;

8) spłata pożyczki, otrzymanej od instytucji kredytowej w jej własnych obligacjach (listach zastawnych i t. d.), obligacjami tego samego rodzaju;

9) zamiana listów Państwowej Renty Ziemskiej na listy zastawne, przewidziane w art. 33 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1 poz. 1).

Art. 78. Za podstawę wymiaru przyjmuje się:

a) przy sprzedaży — łączną wartość wszystkich zobowiązań kupującego; nie dolicza się jednak wartości odsetek bieżących, ani też wartości kuponów już płatnych, ale jeszcze nieodciętych;

b) w razie stwierdzenia umowy zapomocą świadectwa pochodzenia (art. 75, ustęp przedostatni) — wartość papierów (art. 8); w braku daty na świadectwie pochodzenia i niemożności jej ustalenia przyjmuje się, iż świadectwo zostało sporządzone w dniu dojścia do rąk władzy skarbowej;

c) w innych przypadkach — wartość papierów (art. 8).

Przy zamianie należy uiścić opłatę dwukrotną, a mianowicie od nabycia papierów wartościowych przez każdego z kontrahentów.

Art. 79. Opłata wynosi:

a) o ile chodzi o akcje, kuksy, lub inne papiery wartościowe o niestałem oprocentowaniu — 0,2%;

b) o ile chodzi o papiery wartościowe o stałem oprocentowaniu — 0,05%.

Jeżeli jednak obaj kontrahenci wykonywają czynności bankierskie, to stopa wynosi w przypadkach, przewidzianych w punkcie a) — 0,05%, w przypadkach, przewidzianych w punkcie b) — 0,01%.

Jeżeli — poza przypadkami, wymienionemi w ustępie poprzednim — umowa, zawarta za pośrednictwem maklera przysięgłego, nie jest tranzakcją giełdową (§ 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 1019), jak również, gdy kontrahenci, z których żaden nie wykonywa czynności bankierskich, zawarli umowę bez pośrednictwa maklera przysięgłego, to opłata wynosi w przypadku, przewidzianym w punkcie a) — 0,5%, w przypadku zaś, przewidzianym w punkcie b) — 0,1%.

Minister Skarbu może obniżyć stawki opłat, wymienione w niniejszym artykule, nie więcej jednak niż do połowy, w wypadkach:

a) gdy się to okaże potrzebne w celu ożywienia obrotu papierów wartościowych;

b) na zasadzie wzajemności, jeżeli jeden z kontrahentów ma mieszkanie lub siedzibę w kraju, a drugi zagranicą.

Art. 80. Do uiszczenia opłaty, przewidzianej w niniejszym rozdziale, są obowiązani:

1) makler przysięgły, jeżeli pośredniczył przy sprzedaży lub zamianie;

2) w braku takiego pośrednictwa:

a) ten z kontrahentów, który ma mieszkanie lub siedzibę w Polsce, jeżeli drugi z nich znajduje się zagranicą;

b) ten z kontrahentów, który wykonywa czynności bankierskie, jeżeli drugi z nich czynności takich nie wykonywa, a oba mają mieszkanie lub siedzibę w Polsce;

c) zbywca, gdy obie strony wykonywają w Polsce czynności bankierskie;

d) obaj kontrahenci solidarnie, jeżeli obaj znajdują się w Polsce, a żaden z nich nie wykonywa czynności bankierskich;

e) nabywca — w przypadkach, wymienionych w punkcie b) art. 75.

Makler (punkt 1) może od każdego z kontrahentów żądać zwrotu połowy opłaty.

Makler oraz osoby, wykonywające czynności bankierskie, uiszczają opłatę gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 25) i bez zastosowania art. 14; nabywca w przypadkach, wymienionych w punkcie b) art. 75, uiszcza opłatę według zasad, podanych w art. 14 i 71, wszyscy inni według zasad ogólnych (art. 14 20 — 24 oraz 27 — 32).

Minister Skarbu władny jest ustalić sposób stwierdzania tranzakcyj papierami wartościowemi, dokonywanych przez osoby, zajmujące się czynnościami bankierskiemi, oraz przez maklerów.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym, w wysokości 25-krotnej.

Rozdział czternasty.

Pisma, tyczące się praw rzeczowych na rzeczy cudzej.

Art. 81. Pismo, stwierdzające umowę o ustanowienie, względnie o przeniesienie:

1) służebności gruntowej;

2) prawa użytkowania;

3) prawa używania lub mieszkania albo służebności ograniczonej;

4) ciężaru rzeczowego —

podlega opłacie stemplowej w wysokości 1% od wartości (art. 6 — 10) prawa na rzeczy cudzej, o ile nie mają zastosowania przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn.

Pisma, wyżej wymienione, tyczące się nieruchomości, położonej zagranicą, podlegają opłacie w wysokości 0,1%.

Artykuł niniejszy nie dotyczy ciężarów rzeczowych, wymienionych w punkcie 3 art. 64.

Art. 82. Pismo, stwierdzające umowę o ustanowienie zastawu lub hipoteki tytułem kaucji, podlega zasadniczo opłacie w wysokości 0,1% od sumy kaucji.

Opłacie w wysokości 3 zł. podlega pismo, stwierdzające ustanowienie kaucji:
1) na zabezpieczenie kredytu wekslowego;
2) służbowej;

3) na zabezpieczenie prawidłowego wykonania obowiązków opiekuna lub kuratora;

4) kaucji, zapobiegającej uchyleniu się obwinionego od śledztwa i kary;

5) kaucji na zabezpieczenie należności ubocznej (odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i t. p.) przy wierzytelności, wynikającej z pisma, podlegającego opłacie — jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono;

6) kaucji na zabezpieczenie wierzytelności, mogących wyniknąć z otwartego kredytu — jeżeli uiszczono opłatę, przewidzianą w ustępie drugim art. 134.

Art. 83. Pismo, stwierdzające umowę między wierzycielem a dłużnikiem o ustanowienie zastawu ruchomego dla wierzytelności, już istniejącej, podlega opłacie według zasad, podanych w ustępach pierwszym i drugim art. 115.

Pismo, wyżej wymienione, jest wolne od opłaty w przypadku ustanowienia zastawu ruchomego dla wierzytelności, już poprzednio stwierdzonej pismem, podlegającem opłacie, jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono.

Art. 84. Pismo, stwierdzające umowę między wierzycielem a dłużnikiem o ustanowienie hipoteki albo zastawu nieruchomego (art. 2085 — 2091 kodeksu cywilnego francuskiego; art. 1627 i następne prawa cywilnego rosyjskiego) dla wierzytelności już istniejącej albo o ustanowienie długu gruntowego lub rentowego (§§ 1191 — 1203 kodeksu cywilnego niemieckiego), podlega opłacie w wysokości 0,5% od kwoty wierzytelności.

Opłata nie może jednak przewyższać 3 zł. w przypadku ustanowienia hipoteki albo zastawu nieruchomego dla wierzytelności, już poprzednio stwierdzonej pismem, podlegającem opłacie, jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono. Przepis ten tyczy się również obciążenia nieruchomości długiem gruntowym lub rentowym, który już obciążał inną nieruchomość, jeżeli uiszczono opłatę od ustanowienia długu gruntowego lub rentowego.

Art. 85. Pismo, stwierdzające umowę, na mocy której nie dłużnik, lecz osoba trzecia ustanawia zastaw lub hipotekę dla wierzytelności już istniejącej, podlega opłacie, przewidzianej w art. 83, względnie 84.

Jeżeli jednak wierzytelność stwierdzono pismem, podlegającem opłacie, i uiszczono opłatę od tego pisma, to opłata od ustanowienia zastawu lub hipoteki wynosi 0,1% od kwoty wierzytelności.

Art. 86. Opłatom, przewidzianym w art. 82 — 84, nie podlegają pisma, podlegające opłacie w myśl innych rozdziałów części drugiej niniejszej ustawy, a zawierające też ustanowienie zastawu lub hipoteki na zabezpieczenie wierzytelności, stwierdzonej takiem pismem, albo ustanowienie kaucji na zabezpieczenie należności ubocznych (odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i t. p.).

Pisma, stwierdzające umowy, wymienione w art. 82 — 85, nie podlegają opłacie, jeżeli tyczą się zabezpieczenia wierzytelności, co do których ustawa niniejsza (art. 120) zwalnia oblig od opłaty stemplowej.

Art. 87. Za stwierdzenie umów, wymienionych w art. 82, 83 i 85, uważa się również pisma, któremi wierzyciel potwierdza odbiór rzeczy, oddanej mu w zastaw, z wyjątkiem pism tego rodzaju, wydawanych przez Bank Polski.

Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, za stwierdzenie umów, wymienionych w art. 81 — 85, uważa się również wniosek o wpis prawa rzeczowego w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym. Przepisu powyższego nie stosuje się, gdy wniosek opiera się na darowiźnie lub zapisie (§ 2174 kodeksu cywilnego niemieckiego), albo gdy wnioskowi odmówiono. W razie stwierdzenia umowy nie tylko przez wniosek, lecz także pismem innego rodzaju, stosuje się art. 3.

Rozdział piętnasty.

Dzierżawa i najem rzeczy.

Art. 88. Pisma, stwierdzające: umowę o dzierżawę lub najem rzeczy, przedłużenie takiej umowy albo przelew (cesję) praw dzierżawcy lub biorącego w najem, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 1% od wartości zobowiązań dzierżawcy lub biorącego w najem, względnie cesjonarjusza. Jeżeli jednak chodzi o dzierżawę lub najem nieruchomości, położonej zagranicą, to opłata wynosi 3 zł.

Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, stwierdzające dzierżawę prawa wydobywania ciał kopalnych lub przelew tego rodzaju praw dzierżawnych (art. 64, ustęp drugi).

Wolne są od opłaty umowy o dzierżawę, przewidziane w art. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 346).

Wolne są od opłaty — z zastrzeżeniem wzajemności — państwa obce co do najmu pomieszczeń, przeznaczonych do urzędowania przedstawicielstw dyplomatycznych lub konsularnych. Wolni są również — z zastrzeżeniem wzajemności — szefowie i funkcjonarjusze przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, będący obywatelami państwa wysyłającego i należący do uznanego personelu eksterytorjalnego, oraz szefowie zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych, będący obywatelami państwa wysyłającego — co do najmu pomieszczeń, przeznaczonych według treści umowy na mieszkania wyżej wymienionych osób, członków ich rodzin i służby osobistej. Takie zwolnienie może Minister Skarbu przyznać państwu obcemu, względnie jego funkcjonarjuszom również, gdy chodzi o misje zagraniczne, czasowo czynne w Polsce.

W przypadkach, przewidzianych w ustępie poprzednim, wynajmujący ma uiścić połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Art. 89. Umowa o najem skrzynki depozytowej (safe) lub o przedłużenie najmu podlega opłacie w wysokości 10% od umówionej ceny za cały czas trwania stosunku najmu — bez względu na to, czy została zawarta piśmiennie, czy ustnie.

Opłatę ma uiścić osoba, wynajmująca skrzynkę depozytową, gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25).

Rozdział szesnasty.

Pisma, tyczące się umów o świadczenie usług.

Art. 90. Pisma, stwierdzające umowę o świadczenie usług — z wyjątkiem dokumentów przewozowych (art. 92 i 93)—podlegają opłacie stemplowej:

a) w wysokości 0,2% od umówionego wynagrodzenia, jeżeli choćby jeden z kontrahentów zawarł umowę w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo od tego podatku zwolnionego;

b) w wysokości 1% — w innych przypadkach.

Rachunki i tym podobne pisma, wymienione w art. 72, a stwierdzające wykonanie umowy o świadczenie usług przez osobę, która się do nich zobowiązała, podlegają opłacie stemplowej według zasad, podanych w art. 72—74.

Art. 91. Wolne są od opłaty pisma, stwierdzające:

1) umowę między służbodawcą a pracownikiem;

2) umowę z majstrem o przyjęcie ucznia;

3) umowę między komisantem a komitentem o sprzedaż, kupno lub zamianę papierów wartościowych (art. 75, ustęp trzeci);

4) umowę, wymienioną w punkcie a) art. 90, jeżeli pismo jest zaopatrzone tylko w podpis jednej strony i przytem nie jest sporządzone ani uwierzytelnione sądownie lub notarjalnie;

5) wykonanie umów, wymienionych w punktach 1—3 niniejszego artykułu.

Wolne są od opłaty rachunki szpitali, nie będących przedsiębiorstwami zarobkowemi, w przedmiocie kosztów leczenia.

Art. 92. Bilet lub inny dokument, uprawniający do jazdy statkiem morskim, wystawiony przez przedsiębiorcę okrętowego, mającego siedzibę w Polsce lub tu działającego przez swe przedstawicielstwo albo przez pełnomocnika lub komisanta, a wręczony bądź w Polsce, bądź zagranicą osobie,

w Polsce zamieszkałej — podlega opłacie w wysokości 2% od sumy wynagrodzenia za przewóz statkiem, jako też ewentualnie za inne jeszcze usługi, do których przedsiębiorca okrętowy się zobowiązuje (przewóz koleją żelazną, żywienie podróżnego i t. p.).

Do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie: przedsiębiorca okrętowy i jego pełnomocnik lub komisant. Opłatę należy uiścić gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 25).

Nie podlegają opłacie bilety, uprawniające do jazdy statkami żeglugi przybrzeżnej.

Art. 93. List przewozowy lub inny tego rodzaju dokument, sporządzony przez wysyłającego, a wręczony przewoźnikowi (przedsiębiorcy przewozowemu), podlega opłacie stemplowej:

a) w wysokości 1 zł. od każdego arkusza, o ile chodzi o przesyłki kolejowe co najmniej półwagonowe;

b) w wysokości 10 gr. od każdego arkusza, o ile chodzi o wszelkie inne przesyłki zarówno kolejowe jak i niekolejowe.

W razie niewystawienia dokumentu, wymienionego w ustępie pierwszym, takiej samej opłacie podlega pismo, którem przewoźnik stwierdza, że otrzymał rzecz do przewozu (dowód ładunkowy, recepis, kwit bagażowy i t. p.).

Dokument przewozowy, sporządzony zagranicą, podlega opłacie, jeżeli odbiór przesyłki następuje w Polsce.

Wolne są od opłaty dokumenty przewozowe, o ile chodzi o przesyłki pocztowe i o abonamentowe przesyłki mleka.

Art. 94. Jeżeli miejsce nadania rzeczy do przewozu i miejsce jej odbioru leżą na obszarze Polski, to do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie wysyłający i odbiorca; opłata ma być uiszczona przed odebraniem przesyłki. Przy wysyłce rzeczy zagranicę opłatę ma uiścić wysyłający przed wręczeniem listu przewozowego przewoźnikowi, względnie przed otrzymaniem dokumentu, wystawionego przez przewoźnika. Opłatę od dokumentu przewozowego, wystawionego zagranicą, ma uiścić odbiorca przed odebraniem przesyłki.

W każdym wypadku do uiszczenia opłaty—solidarnie z osobami, wymienionemi w ustępie poprzednim — jest obowiązany przewoźnik, który może uzależnić przyjęcie rzeczy do przewozu lub jej wydanie od uprzedniego uiszczenia opłaty.

Rozporządzenie może unormować sposób uiszczenia opłaty zapomocą znaczków stemplowych oraz postanowić, że opłatę ma uiścić przewoźnik gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25); w takim razie wysyłający i odbiorca nie są — wobec Skarbu Państwa — obowiązani do uiszczenia opłaty. Przewoźnik może w tym wypadku uzależnić przyjęcie lub wydanie przesyłki od uiszczenia opłaty do jego rąk.

Rozdział siedemnasty.

Pisma, stwierdzające umowę składu.

Art. 95. Pismo, stwierdzające umowę o przyjęcie na skład rzeczy ruchomych przez osobę, trudniącą się zawodowo przechowywaniem rzeczy cudzych (świadectwo depozytowe, składowy dowód posiadania i t. p.) podlega opłacie:

a) w wysokości 0,02% od nominalnej wartości papierów wartościowych, przyjętych na przechowanie;

b) w wysokości 50 gr. w razie przyjęcia na przechowanie innych rzeczy ruchomych, gdy ich wartość nie przewyższa 1.000 zł. i w wysokości 1 zł., gdy wartość rzeczy jest wyższa.

Pisma, wyżej wymienione, wystawione przez Bank Polski, są wolne od opłaty.

Rozdział osiemnasty.

Ubezpieczenia i umowy o rentę dożywotnią.

Art. 96. Wpłaty, przyjęte przez zakłady ubezpieczeń (art. 98) z tytułu stosunków ubezpieczeniowych, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 2%; wypłaty zaś dokonane przez te zakłady i z tegoż tytułu, podlegają opłacie w wysokości 1%.

Za podstawę wymiaru przyjmuje się roczną sumę wpłat, względnie wypłat.

Do wpłat zalicza się wszelkie świadczenia, które zakład ubezpieczeń otrzymał w ciągu roku operacyjnego od ubezpieczających.

Z ogólnej kwoty wpłat potrąca się jednakże:

a) sumy, zwrócone wskutek niedojścia do skutku ubezpieczeń albo wskutek rozwiązania lub zmiany stosunku ubezpieczeniowego (stornowania całkowitego lub częściowego);

b) kwoty wypłacone członkom zakładu ubezpieczeń wzajemnych (nieakcyjnego) tytułem udziału w zysku (bonusu);

c) kwoty, wpłacone przez ubezpieczających na pokrycie danin publicznych, obciążających zakład ubezpieczeń, w szczególności też składek na rzecz straży ogniowych;

d) zapłacone przez ubezpieczających odsetki za zwłokę lub za rozłożenie składek na raty, kary umowne oraz koszty ustalenia szkód i postępowania przed sądem rozjemczym.

Do wypłat zalicza się wszelkie wydatkowania w ciągu roku operacyjnego z tytułu stosunków ubezpieczeniowych, z wyjątkiem kwot, wymienionych w punktach a), b) ustępu poprzedniego.

Jeżeli wpłaty dokonywa się przez oddanie zakładowi ubezpieczeń nieruchomości na własność, to opłatę stemplową uiszcza się według przepisów rozdziału dziesiątego.

Opłatom stemplowym, przewidzianym w artykule niniejszym, podlegają wypłaty i wpłaty niezależnie od tego, czy są, czy nie są stwierdzone pismem.

Art. 97. Wpłaty i wypłaty, wymienione w art. 96, są wolne od opłaty stemplowej, jeżeli są dokonywane z tytułu:

1) ubezpieczenia przymusowego lub nawet dobrowolnego, zawartego z instytucją ubezpieczeń przymusowych, powołaną do życia przez ustawę. Podlegają jednak opłacie wpłaty i wypłaty w zakresie wszelkich, czy to przymusowych czy dobrowolnych ubezpieczeń (od ognia, gradu, ubezpieczeń transportowych i t. d.), zawieranych z zakładami ubezpieczeń przymusowych od ognia, oraz w zakresie ubezpieczeń, przewidzianych w §§ 843, 1029 i 1198 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 509);

2) takiego ubezpieczenia dobrowolnego, które zwalnia od ubezpieczenia przymusowego;

3) umowy między pracodawcą a pracownikiem, zapewniającej pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocą;

4) umowy między pracodawcą lub pracownikiem a osobą trzecią, która zapewnia pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocą, jeżeli umowa taka stanowi wykonanie obowiązku, przewidzianego w kontrakcie służbowym;

5) ubezpieczenia w „zarejestrowanej kasie zapomogowej" (ustawa austrjacka z dnia 16 lipca 1892 r. Dz. P. P. Nr. 202), w „kasie majsterskiej" (§ 115-b i nast. austrjackiej ustawy przemysłowej Dz. P. P. Nr. 199 z 1907 r.), albo w kasie zapomogowej, zorganizowanej przez cech lub związek cechów (§§ 81-b lub 104-i niemieckiej ustawy przemysłowej);

6) reasekuracji;

7) ubezpieczenia, zawartego poza granicami Polski przez zagraniczny oddział polskiego zakładu ubezpieczeń.

Art. 98. Za zakłady ubezpieczeń w rozumieniu art. 96 — 100 uważa się:

1) przedsiębiorstwa, mające siedzibę lub przedstawicielstwo w Polsce, a prowadzące czynności ubezpieczeniowe jako zajęcie główne lub nawet uboczne;

2) zrzeszenia, obowiązane do wypłacania członkom, względnie ich rodzinom, emerytur lub zapomóg na wypadek niezdolności do pracy, starości lub śmierci albo zapomóg posagowych, w szczególności — na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki — wspólny zakład zaopatrzenia (§ 1287 powołanego kodeksu);

3) zrzeszenia, oparte na wzajemnem zobowiązaniu się członków do ponoszenia wspólnie pewnych określonych strat, dotykających poszczególnych członków.

Art. 99. Wpłaty, względnie wypłaty, przewidziane w art. 96, podlegają opłacie stemplowej nietylko wówczas, gdy są uiszczane kasowo, ale także w tych wypadkach, gdy są uiszczane rachunkowo (przez potrącenie). Jeżeli jednak przy zawarciu nowej umowy ubezpieczenia rozwiązuje się stosunek ubezpieczeniowy, poprzednio istniejący, a uiszczone składki (rezerwę premjową) zalicza się na poczet należności, wynikającej z nowej umowy, to tego rodzaju wpłaty przez zaliczenie nie podlegają opłacie stemplowej.

Wpłaty i wypłaty, dokonywane w walucie zagranicznej, powinny być zapisane do ksiąg zakładu ubezpieczeń w tejże walucie, z przeliczeniem co miesiąc na walutę polską — według najniższego kursu giełdy warszawskiej w ostatnim dniu miesiąca, a w braku notowania w tym dniu — według kursu, ostatnio notowanego.

Minister Skarbu może zezwolić, aby za podstawę do obliczenia opłaty zamiast rachunku kasy (wpłat i wypłat zrealizowanych) były przyjmowane rachunki wierzycieli i dłużników (wpłat i wypłat należnych).

Art. 100. Obowiązek uiszczenia opłat, przewidzianych w art. 96 — 99, ciąży na zakładzie ubezpieczeń, który może żądać od ubezpieczającego, względnie od uposażonego, zwrotu uiszczonej opłaty albo wpłacenia zgóry zakładowi odpowiedniej kwoty.

Przypadające opłaty uiszcza się gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 25), a mianowicie:

a) tytułem zaliczki za każdy miesiąc: w ciągu pierwszego tygodnia miesiąca następnego — jedną dwunastą część całkowitej należności za poprzedni rok operacyjny;

b) resztę należności za każdy rok operacyjny: w ciągu tygodnia po zatwierdzeniu rachunków rocznych

Nowopowstałe zakłady ubezpieczeń do czasu zatwierdzenia pierwszego zamknięcia rachunków obliczają zaliczki według faktycznych obrotów miesięcznych.

Art. 101. Pismo, stwierdzające umowę ubezpieczenia, zawartą z zagranicznym zakładem ubezpieczeń, nie mającym zezwolenia na działalność w Polsce, podlega opłacie w wysokości 2% od sumy ubezpieczenia — jeżeli tyczy się przedmiotu, znajdującego się w Polsce, albo jeżeli ubezpieczający ma mieszkanie lub siedzibę w Polsce.

Pismo, stwierdzające umowę o rentę dożywotnią, podlega opłacie w wysokości 2% od wartości tej rzeczy, którą otrzymuje osoba, zobowiązująca się do płacenia renty.

Jeżeli jednak wzamian za rentę daje się na własność nieruchomość (art. 12), znajdującą się w Polsce, to opłatę uiszcza się według przepisów rozdziału dziesiątego, choćby była niższa od wskazanej w ustępie poprzedzającym. Jeżeli oprócz dania nieruchomości umówione zostało inne jeszcze wynagrodzenie to od wartości tego dodatkowego wynagrodzenia należy nadto uiścić opłatę, w ustępie drugim przewidzianą.

Gdy do płacenia renty dożywotniej zobowiązuje się zakład ubezpieczeń, wymieniony w art. 98, to zamiast artykułu niniejszego stosuje się art. 96—100.

Rozdział dziewiętnasty.

Spółki i inne zrzeszenia.

Art. 102. Opłacie stemplowej w wysokości 2% podlegają:

a) pismo, stwierdzające umowę o zawiązanie spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej, mającej siedzibę w Polsce;

b) uchwała o powiększeniu kapitału zakładowego spółek tego rodzaju — bądź drogą emisji nowych akcyj, bądź drogą zwiększenia wkładów spólników osobiście odpowiedzialnych (firmowych) w spółce komandytowo-akcyjnej, bądź drogą dopłat innego rodzaju.

Za podstawę wymiaru opłaty bierze się: przy zawiązaniu spółki kapitał zakładowy, t. j. wartość nominalną wszystkich akcyj, z doliczeniem sum, które pierwsi nabywcy akcyj, wydanych za gotówkę, wpłacają ponad wartość nominalną, względnie z doliczeniem czystej wartości wkładów spólników osobiście odpowiedzialnych (firmowych) oraz dopłat innego rodzaju.

Przy powiększeniu kapitału za podstawę wymiaru bierze się wartość nowych akcyj, względnie też wartość nowych wkładów spólników osobiście odpowiedzialnych, obliczone w sposób, wyżej wskazany, oraz wartość dopłat innego rodzaju.

Opłatę stemplową od pisma, stwierdzającego umowę o zawiązanie spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej, uiszcza się według zasad ogólnych (art. 24, punkt b; art. 27, 28, 30 punkt 3), a na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austrjackiego: jedynie gotówką na podstawie wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24, punkt b); w razie nieuiszczenia należnej opłaty w przepisanym terminie obowiązana jest do uiszczenia tylko spółka, a nie spólnicy. Opłatę od uchwały o powiększeniu kapitału zakładowego winna uiścić spółka gotówką na podstawie wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24, punkt b) w ciągu miesiąca od dnia, rozpoczynającego okres, wyznaczony do przyjmowania wpłat. Jeżeli powiększenie kapitału zakładowego nie doszło do skutku, izba skarbowa zarządzi zwrot opłaty; stosuje się przytem art. 40.

Zapisanie powiększenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego może nastąpić dopiero po przedstawieniu zaświadczenia urzędu skarbowego o uiszczeniu opłaty albo zezwolenia na odroczenie terminu płatności (art. 177).

Art. 103. Opłacie stemplowej w wysokości 2% podlegają wpłaty na udziały, dokonane przez członków spółdzielni (ustawa z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733), bez względu na to, czy zostały stwierdzone pokwitowaniem, czy przyjęte bez pokwitowania.

Opłatę ma uiścić spółdzielnia gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 25) od ogólnej sumy wpłat, dokonanych w ciągu roku obrachunkowego. Za wpłaty uważa się też sumy, przypadające członkowi z tytułu podziału zysków, a zaliczone na poczet jego udziałów. Opłata winna być uiszczona w ciągu dwóch miesięcy po zatwierdzeniu sprawozdania rocznego przez walne zgromadzenie lub przez zebranie przedstawicieli, a jeżeli one się nie odbyły w przepisanym terminie, to w ciągu dwóch miesięcy po upływie terminu statutowego.

Wolne są od opłaty stemplowej wpłaty na udziały w tych spółdzielniach, które według swych statutów mogą zawierać umowy, wchodzące w zakres ich podstawowej działalności, tylko ze swymi członkami albo nawet nie z członkami, jeżeli nadpłaty i zwroty, przypadające na osoby, nie będące członkami, są przelewane w całości do funduszu zasobowego lub do innych funduszów, nie podlegających podziałowi między członków. Nie uchyla uwolnienia od opłaty: a) zawieranie umów z osobami, które nie są członkami, jeżeli bez tych umów nie dałyby się spełnić podstawowe zadania spółdzielni; b) wykonywanie przez spółdzielnię takich czynności, w których ona występuje w charakterze pełnomocnika innej osoby.

Uwolnienie od opłaty, przewidziane w ustępie poprzednim, ustaje z dniem zarejestrowania zmiany statutu, na skutek której spółdzielnia traci warunki uwolnienia, jak również z dniem rozpoczęcia czynności, przekraczających zakres, wyżej przewidziany.

Art. 104. Minister Skarbu może na wniosek związku rewizyjnego zezwolić, aby spółdzielnie, należące do związku, uiszczały opłaty, przewidziane w art. 103, za pośrednictwem tegoż związku; zezwolenie jednak może być każdego czasu odwołane.

Minister Skarbu określi terminy uiszczania opłat przez związek rewizyjny, sposób sprawdzania prawidłowości obliczeń oraz odpowiedzialność związku i poszczególnych spółdzielni związkowych za nieuiszczenie opłat.

Sądy są obowiązane przesyłać izbom skarbowym, właściwym według siedziby spółdzielni, odpisy wyroków, orzekających kary za przekroczenia przepisów ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733).

Art. 105. Pisma, stwierdzające umowę o zawiązanie spółki, niewymienionej w poprzednich artykułach niniejszego rozdziału lub o powiększenie kapitału zakładowego takiej spółki, podlegają opłacie w wysokości 2% od sumy kapitału zakładowego, względnie od sumy, o którą kapitał ten się powiększa.

Do pism wyżej wymienionych zalicza się też: protokół ogólnego zebrania spólników, zapisanie do księgi uchwał tudzież podanie o wpis umowy lub uchwały do rejestru handlowego.

Zapisanie zawiązania spółki lub powiększenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego może nastąpić tylko w razie dostarczenia sądowi dowodu uiszczenia opłaty stemplowej w kwocie, ustalonej

drogą wymiaru urzędowego (art. 17), albo zaświadczenia urzędu skarbowego z uiszczenia należnej opłaty albo zezwolenia na odroczenie terminu płatności (art. 177).

Pismo, stwierdzające umowę o przedłużenie pierwotnego terminu trwania spółki, jest wolne od opłaty, o ile przy zawiązaniu spółki oraz przy powiększeniach kapitału zakładowego uiszczono opłatę, przewidzianą w niniejszym artykule.

Do uiszczenia opłat, przewidzianych w niniejszym artykule, jest obowiązana spółka solidarnie z osobami, tworzącemi zarząd spółki w dniu, w którym opłatę należy uiścić.

Art. 106. Pismo, stwierdzające umowę o wniesienie nieruchomości (art. 12), znajdującej się w Polsce, tytułem wkładu rzeczowego do spółki, wymienionej w art. 102 lub 105, podlega opłacie w wysokości 2% od wartości nieruchomości. W razie wniesienia tytułem wkładu rzeczowego prawa wydobywania ciał kopalnych w Polsce (art. 64, punkt 1), opłata od pisma, stwierdzającego wniesienie, wynosi 1%, w razie zaś wniesienia prawa do części ciał kopalnych, w Polsce wydobywanych (art. 64, punkt 3)— 0,5% od wartości wniesionego prawa.

Opłaty powyższe należy uiścić niezależnie od opłat, przewidzianych w art. 102 i 105.

Art. 107. Od pisma, stwierdzającego umowę lub uchwałę o przekształceniu spółki, już istniejącej, na spółkę innego rodzaju, ma spółka uiścić opłatę, stanowiącą połowę opłat, obliczonych według art. 102—106; tyczy się to w szczególności przekształcenia drogą likwidacji spółki dotychczasowej i wniesienia jej majątku tytułem wkładu rzeczowego do spółki nowoutworzonej. Przekształcenie gwarectwa dawnego typy na gwarectwo nowego typu (art. 235-a powszechnej ustawy górniczej pruskiej) nie podlega opłacie.

Jeżeli przy przekształceniu (ustęp pierwszy niniejszego artykułu) zostają wniesione do spółki nowej — prócz majątku spółki dotychczasowej — inne jeszcze wkłady (gotówkowe lub rzeczowe), to do tych wkładów stosuje się ogólne postanowienia artykułów 102 — 106.

Pismo, stwierdzające powiększenie kapitału spółki (art. 102, punkt b lub art. 105), spowodowane przejęciem majątków jednej lub kilku już istniejących spółek (fuzją), podlega opłacie w wysokości połowy opłat, obliczonych według art. 102 względnie 105 oraz 106.

W razie utworzenia nowej spółki celem przejęcia majątków spółek, już istniejących, wymierza się opłatę (art. 102, punkt a, względnie art. 105, oraz art. 106) od tej części kapitału, której użyto do przejęcia w takiej kwocie, jakaby się należała w myśl ustępu trzeciego artykułu niniejszego od przejęcia przez spółkę, posiadającą kapitał największy.

Ustępy drugi i trzeci art. 105 stosuje się również do przypadków, wymienionych w poprzednich ustępach niniejszego artykułu.

W razie połączenia spółdzielni na mocy ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. o łączeniu się spółdzielni (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 265) nie będzie pobrana opłata ani od tej części kapitału, której użyto do przejęcia, ani z powodu przeniesienia majątku spółdzielni przejętej na spółdzielnię przejmującą.

Art. 108. Art. 105 — 107 stosuje się nietylko do spółek, lecz i do innych zrzeszeń, których członkowie dzielą się osiągniętym zyskiem.

Przystąpienie w charakterze członka do Centralnej Kasy Spółek Rolniczych (Dz. P. P. P. Nr. 15 poz. 212 i 213 z 1919 r.) nie podlega opłacie.

Art. 109. Spółki oraz inne zrzeszenia (art. 108), mające siedzibę zagranicą, winny przed rozpoczęciem działalności w Polsce, jako też przed każdem faktycznem powiększeniem kapitału, przeznaczonego do owej działalności, uiścić opłatę w wysokości, przewidzianej w art. 102, względnie 105, dla spółek i zrzeszeń polskich. Za podstawę wymiaru bierze się kapitał, przeznaczony do działalności w Polsce, względnie każdorazowe powiększenie tegoż kapitału.

Opłatę ewentualnie podwyżkę (art. 42) wymierza Minister Skarbu, któremu spółka (zrzeszenie) ma dostarczyć danych, niezbędnych do obliczenia opłaty; od tego wymiaru niema środka odwoławczego w administracyjnym toku instancyj.

O ile do rozpoczęcia działalności lub powiększenia kapitału wymagane jest zezwolenie rządu, uzależnia się ogłoszenie zezwolenia od uiszczenia opłaty.

W razie nieuiszczenia opłaty w przepisanym terminie, lub uiszczenia tylko w części, są obowiązane do uiszczenia opłaty i podwyżki solidarnie ze spółką (zrzeszeniem): osoby, stanowiące jej przedstawicielstwo, przewidziane w przepisach prawnych polskich, a w braku takiego przedstawicielstwa osoby, które przy rozpoczęciu działalności lub powiększeniu kapitału sprawują w imieniu spółki (zrzeszenia) czynności, należące do jej zakresu działania.

Art. 110. Papiery obiegowe, stanowiące dowód uczestnictwa w spółce akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej (akcje, świadectwa tymczasowe i t. p.), wypuszczone zagranicą, a przeniesione do Polski, podlegają opłacie w wysokości 2% od wartości nominalnej, niezależnie od tego, czy należność za nie została wpłacona całkowicie, czy częściowo.

Kwota, uiszczona tytułem opłaty od świadectwa tymczasowego, podlega zaliczeniu na opłatę, należną od właściwego papieru obiegowego.

Opłatę uiszcza się od każdego odcinka raz jeden — przez urzędowe skasowanie znaczków stemplowych (art. 23, punkt b) lub wniesienie opłaty w gotówce według obliczenia urzędu skarbowego (art 24, punkt b). Opłatę ma uiścić posiadacz papieru w ciągu trzech tygodni po otrzymaniu papieru; jeżeli jednak wręcza go przedsiębiorstwu bankierskiemu przed upływem trzech tygodni, to ma uiścić przed wręczeniem.

Rozdział dwudziesty.

Pełnomocnictwa.

Art. 111. Opłacie stemplowej w zasadniczej wysokości 3 zł. podlega:

1) pismo, stwierdzające umowę pełnomocnictwa, podpisane przez obie strony;

2) pełnomocnictwo, podpisane tylko przez mocodawcę bądź sporządzone lub uwierzytelnione sądownie albo notarjalnie, bądź wręczone pełnomocnikowi lub osobie trzeciej (w szczególności też sądowi lub innemu urzędowi publicznemu), wobec której pełnomocnik ma zastępować mocodawcę;

3) protokół, stwierdzający udzielenie pełnomocnictwa, spisany na skutek oświadczenia mocodawcy przez sąd lub inny urząd publiczny, wobec którego pełnomocnik ma zastępować mocodawcę.

Pełnomocnictwo (punkty 1, 2 i 3), upoważniające do zastępstwa w sprawie, należącej w pierwszej instancji do sądu powiatowego (pokoju) albo sądu przemysłowego lub kupieckiego lub urzędu rozjemczego do spraw najmu, jak również pełnomocnictwo do odbioru sumy pieniężnej, przewyższającej 500 zł.—podlegają opłacie w wysokości 1 zł.

Opłatom powyższym podlega każdy egzemplarz pełnomocnictwa oraz każdy odpis, zaświadczony bądź urzędownie, bądź przez mocodawcę lub przez pełnomocnika.

Odpisy pełnomocnictw, składane w postępowaniu, należącem w pierwszej instancji do sądu powiatowego (pokoju) albo do sądu przemysłowego lub kupieckiego lub urzędu rozjemczego do spraw najmu, podlegają — bez względu na swą treść — opłacie w wysokości 1 zł.

Do uiszczenia opłaty jest obowiązany mocodawca; pełnomocnik zaś — solidarnie z mocodawcą — jeżeli pełnomocnictwo przyjął.

Skasowanie znaczków stemplowych na pełnomocnictwie może nastąpić nietylko przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu (art. 23), lecz także przez przepisanie datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą mocodawcy albo pełnomocnika.

Pełnomocnictwo, udzielone w jednem piśmie, dotyczącem jednej sprawy przez dwie lub więcej osób albo dwu lub więcej upełnomocnionym, uważa się za jedno pełnomocnictwo.

Art. 112. Wolne są od opłaty stemplowej:

1) pełnomocnictwo, udzielone przez pełnomocnika dalszemu pełnomocnikowi (substytucja);

2) pełnomocnictwo, upoważniające do działania w sprawie sądowo-karnej lub w postępowaniu, przewidzianem w przepisach karnych administracyjnych lub karnych skarbowych;

3) pełnomocnictwa, udzielone przez Skarb Rzeczypospolitej, przez Bank Polski lub przez osoby, wymienione w art. 16;

4) pełnomocnictwo, upoważniające do uczestnictwa w walnem zebraniu akcjonarjuszów Banku Polskiego;

5) pełnomocnictwa, składane komisjom rozjemczym dla załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami;

6) pełnomocnictwo, udzielone pracowniczemu związkowi zawodowemu lub jego funkcjonarjuszom (dekret z dnia 8 lutego 1919 r. Dz. P. P. P. Nr. 15 poz. 209) albo przez taki związek, a upoważniające do zastępowania członków związku wobec sądów;

7) odpisy pełnomocnictw (art. 111, ustęp trzeci), załączone do skargi sądowej, o ile są przeznaczone dla pozwanych;

8) pełnomocnictwa oraz odpisy pełnomocnictw (art. 111, ustęp trzeci), składane w postępowaniu, należącem w pierwszej instancji do sądów powiatowych (pokoju) albo sądów przemysłowych lub kupieckich, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przewyższa 100 złotych;

9) pełnomocnictwo, uprawniające do zastępstwa w postępowaniu sądowem, jeżeli mocodawcy służy w tem postępowaniu prawo ubogich;

10) upoważnienie do odbioru sumy pieniężnej, nie przewyższającej 500 zł., lub do odbioru rzeczy ruchomej innego rodzaju, bez względu na jej wartość, jak również — bez względu na kwotę — upoważnienie do odbioru sum, wypłacanych z tytułu stosunku służbowego, albo wkładki w Pocztowej Kasie Oszczędności;

11) pełnomocnictwa pocztowe.

Art. 113. Jeżeli pełnomocnictwo zawiera zarazem umowę o wynagrodzenie pełnomocnika, to opłatę należy uiścić stosownie do przepisów o opłatach od umów o świadczenie usług (rozdział szesnasty), jeżeli opłata w myśl rozdziału niniejszego nie jest wyższa

Rozdział dwudziesty pierwszy.

Obligi.

Art. 114. Opłacie stemplowej w zasadniczej wysokości 0,5% od sumy zobowiązania podlegają obligacje (listy zastawne, obligacje fundowane, obligacje spółek akcyjnych i t. p.) i inne pisma, stwierdzające przyjęcie nowego lub uznanie dawnego długu (obligi, skrypty dłużne, rewersy), o ile nie są wymienione w innych artykułach części drugiej niniejszej ustawy.

Opłatę od obligacyj, wypuszczonych w Polsce, obowiązana jest uiścić instytucja emitująca gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25) — przed wręczeniem obligacyj pierwszemu nabywcy, względnie przed

wypłaceniem ceny kupna w tym wypadku, gdy instytucja kredytowa, udzieliwszy pożyczki we własnych obligacjach, kupuje te obligacje od dłużnika bezpośrednio po ich wydaniu.

Opłatę w wysokości 0,5% od obligacyj, wypuszczonych zagranicą, uiszcza się według zasad, przewidzianych co do akcyj zagranicznych w art. 110.

Do uiszczenia opłaty od obligów, niewymienionych w ustępie drugim i trzecim, są obowiązani solidarnie wierzyciel i dłużnik.

Art. 115. Opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania podlegają obligi, stwierdzające udzielenie pożyczki pod zastaw towarów osobie, wykonywającej sprzedaż towarów tegoż rodzaju i z tego powodu podlegającej podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionej od tego podatku.

W innych przypadkach oblig, stwierdzający otrzymanie pożyczki pod zastaw przedmiotów ruchomych, podlega zasadniczo opłacie w wysokości 0,5% od sumy zobowiązania; w razie zastawienia papieru wartościowego opłata nie może przewyższać kwoty, obliczonej według wartości zastawionego papieru (art. 8) i według stopy, którą w myśl rozdziału trzynastego należałoby zastosować, gdyby dłużnik sprzedał ów papier wierzycielowi.

Obligi na zlecenie, wymienione w art. 301 kodeksu handlowego austrjackiego i § 363 kodeksu handlowego niemieckiego jak również pierwszy indos na składowym dowodzie zastawniczym (warrancie), podlegają opłacie stemplowej według zasad, przewidzianych dla opłat od weksli w rozdziale dwudziestym drugim.

Art. 116. Opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania podlegają pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od gminnej kasy pożyczkowo-oszczędnościowej lub od instytucji drobnego kredytu. Za instytucję taką uważa się spółdzielnię, należącą do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733), której podstawowem zadaniem statutowem jest udzielanie członkom pożyczek oraz przyjmowanie wkładów pieniężnych, dopóki wysokość kredytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi (art. 46, punkt 2 powołanej ustawy) nie przewyższa kwoty, którą określi rozporządzenie.

Minister Skarbu może na wniosek związku rewizyjnego zezwolić, aby spółdzielnie, należące do związku i mogące udzielać pożyczek tylko swym członkom, uiszczały opłaty (w wysokości 0,5% lub 0,3%) gotówką za pośrednictwem związku rewizyjnego. Do opłat, w ten sposób uiszczanych, stosuje się przepisy art. 104 o opłatach stemplowych od wpłat na udziały.

Minister Skarbu może zezwolić, aby spółdzielnie kasowały znaczki stemplowe na obligach przez przepisanie datą skasowania oraz odciskiem swej pieczęci.

Art. 117. Pismo, stwierdzające udzielenie poręczenia (porękę), podlega opłacie w kwocie 3 zł.

Wolne są od opłaty: poręka wekslowa i poręka na czeku; poręka przy pożyczce, udzielonej przez spółdzielnię członkowi; poręka za zobowiązanie, stwierdzone obligiem, który ustawa niniejsza (art. 120) zwalnia od opłaty stemplowej.

Art. 118. Pisma, stwierdzające przyjęcie pieniędzy na oprocentowanie przez przedsiębiorstwa, trudniące się czynnościami bankierskiemi, jako to: wpisy w książeczkach wkładkowych, dowody przyjęcia wkładu na rachunek bieżący, asygnaty kasowe i t. p., podlegają opłacie 20 gr. Opłatę winien uiścić wystawca — przed wydaniem pisma odbiorcy — zapomocą znaczków stemplowych, które należy skasować przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu albo datą skasowania i nazwiskiem lub firmą kasującego.

Wolne są od opłaty:

a) pisma, stwierdzające przyjęcie kwoty, nie przewyższającej 100 zł., jako też

b) bez względu na wysokość kwoty — pisma, wystawione przez: Pocztową Kasę Oszczędności, Bank Polski, Centralną Kasę Spółek Rolniczych, gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe oraz spółdzielnie, należące do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733).

Art. 119. Wyciąg z rachunku bieżącego (kontokorentowego), stwierdzający saldo debetowe, względnie kredytowe, wydany przez przedsiębiorstwo, trudniące się czynnościami bankierskiemi oraz takiż wyciąg, wydany przez przemysłowca lub kupca innemu przemysłowcowi lub kupcowi, podlega opłacie 20 gr. od arkusza.

Opłatę ma uiścić wystawca — przed doręczeniem wyciągu odbiorcy — zapomocą papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, które należy skasować w sposób, podany w art. 118. Wyciągi z rachunku bieżącego, sporządzone przez Bank Polski, są wolne od opłaty.

Uznanie prawidłowości salda przez odbiorcę wyciągu nie podlega opłacie.

Art. 120. Wolne są od opłaty stemplowej:

1) obligacje oraz innego rodzaju obligi Skarbu Rzeczypospolitej, polskich państwowych zakładów i przedsiębiorstw, będących odrębnemi osobami prawnemi, związków komunalnych i innych związków przymusowych, Banku Polskiego, oraz fundacyj, zakładów i zrzeszeń, wymienionych w art. 16;

2) obligacje (art. 114), wydane tytułem pożyczki osobom, wymienionym w punkcie 1 niniejszego artykułu, przez instytucję emitującą;

3) obligi, stwierdzające otrzymanie pożyczki w listach zastawnych lub obligacjach fundowanych, od instytucji emitującej te listy lub obligacje;

4) obligacje oraz innego rodzaju obligi, tyczące się pomocy kredytowej, przewidzianej w ustawach: o scalaniu gruntów, o państwowym funduszu kredytu na meljoracje rolne, o wykonaniu reformy rolnej, o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego, o rozbudowie miast, o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych;

5) listy zastawne Państwowego Banku Rolnego;

6) obligi studentów, stwierdzające otrzymanie pożyczki, przewidzianej w art. 6 ustawy z dnia 30-go października 1923 r. (Dz U. R. P. Nr. 118 poz. 942);

7) kupony, załączone do papierów wartościowych.

Minister Skarbu może zwolnić od opłat obligi, stwierdzające otrzymanie pożyczek, udzielanych przez zakłady zastawnicze, na zysk nieobliczone, pod zastaw przedmiotów już używanych.

Art. 121. Obligacje oraz innego rodzaju obligi, stwierdzające zaciągnięcie nowej pożyczki na umorzenie poprzedniej wierzytelności tego samego wierzyciela (konwersja), są wolne od opłaty, jeżeli poprzednia wierzytelność była stwierdzona pismem, od którego należną opłatę uiszczono i jeżeli kwota nowej pożyczki nie przewyższa kwoty wierzytelności poprzedniej według stanu z dnia zaciągnięcia nowej pożyczki.

Jeżeli kwota nowej pożyczki przewyższa kwotę poprzedniej wierzytelności, to należy uiścić opłatę od nadwyżki.

Zasady powyższe stosuje się również: 1) do pisma, stwierdzającego umowę o uiszczenie długu pieniężnego w inne walucie; 2) do obligacyj, wydanych przez wierzyciela dłużnikowi tytułem pożyczki, wymienionej w ustępie pierwszym niniejszego artykułu.

Rozdział dwudziesty drugi.

Weksle.

Art. 122. Weksle, wystawione w Polsce, podlegają opłacie:

a) w wysokości 20 gr. przy sumie wekslowej do 50 zł.;

b) w wysokości 30 gr. od każdych pełnych lub zaczętych stu złotych sumy wekslowej, przewyższającej 50 zł., a nie przewyższającej tysiąca złotych;

c) w wysokości 3 zł. od każdego pełnego lub zaczętego tysiąca złotych sumy wekslowej, przewyższającej tysiąc złotych.

Przepis powyższy tyczy się również pism, zawierających prócz nazwy „weksel" jedynie podpis wystawcy lub akceptanta albo indos. Jeżeli w piśmie takiem albo w piśmie, posiadającem jeszcze inne cechy wekslu lecz nie wymieniającem sumy wekslowej, wpisano następnie sumę wyższą od tej, która odpowiada uiszczonej opłacie, to zostanie wymierzona podwyżka stemplowa (art. 42 oraz art. 125, ustęp ostatni); podwyżka nie zostanie wymierzona, jeżeli we właściwym terminie (art. 123) uiszczono tytułem opłaty stemplowej 30 zł. (lub więcej), a przed wpisaniem sumy wekslowej dopłacono (art. 124) kwotę, jaka jest potrzebna celem uzupełnienia opłaty do wysokości, odpowiadającej sumie wekslowej.

Opłacie według zasad powyższych podlega również każdy wtóropis wekslu; takiej samej opłacie podlega każdy odpis wekslu, zaopatrzony bądź w indos, bądź w poręką wekslową. Nie podlega jednak opłacie wtóropis, na którego stronie przedniej zaznaczono, że został sporządzony celem przesłania do przyjęcia, a którego stronę odwrotną przekreślono.

Wolny jest od opłaty weksel własny nie na zlecenie, wystawiony w granicach kredytu budowlanego, przewidzianego w punkcie 1 art. 12 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346).

Weksel, wystawiony zagranicą, podlega opłacie według zasad, podanych w poprzednich ustępach niniejszego artykułu, gdy zachodzi którykolwiek z warunków następujących:

1) gdy miejsce płatności lub miejsce, wymienione obok nazwiska trasata, znajduje się w Polsce;

2) gdy weksel opiewa na walutę polską;

3) gdy w Polsce następuje zapłata całkowita lub częściowa;

4) gdy przed sąd polski wytoczono skargę o pretensję z wekslu.

Art. 123. Opłatę od wekslu, wystawionego w Polsce, należy uiścić przed umieszczeniem pierwszego podpisu; o ile jednak chodzi o weksel trasowany, płatny na własne zlecenie wystawcy lub na jego rzecz, opłata winna być uiszczona przed przyjęciem lub przed umieszczeniem pierwszego indosu.

Opłatę od wekslu, wystawionego zagranicą, należy w przypadkach, wymienionych w punktach 1 i 2 art. 122, uiścić w ciągu tygodnia od dnia wprowadzenia wekslu do Polski przez osobę, obowiązaną do uiszczenia opłaty (art. 125), względnie od dnia otrzymania przez osobę taką wekslu, nadesłanego z zagranicy; jeżeli jednak przed upływem tego czasu nastąpi na obszarze Polski przyjęcie, umieszczenie indosu, wypełnienie indosu in blanco lub wręczenie wekslu, zaopatrzonego w indos in blanco, innej osobie, to opłatę należy uiścić przed dokonaniem pierwszej takiej czynności.

W przypadkach, przewidzianych w punktach 3 i 4 art. 122, należy uiścić opłatę przed przyjęciem zapłaty, względnie przed wytoczeniem skargi.

Art. 124. Opłatę od wekslu uiszcza się zasadniczo przez napisanie go na urzędowym blankiecie wekslowym. Jeżeli nie użyto blankietu urzędowego

albo gdy chodzi o uzupełnienie blankietu urzędowego niedostatecznej wartości, uiszcza się opłatę przez skasowanie znaczków stemplowych lub gotówką na podstawie wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24, punkt b). Skasowania znaczków dokonywają urzędy skarbowe (art. 23, punkt b); poza przypadkami dopłaty, przewidzinej w ustępie drugim art. 122, mogą też kasować znaczki stemplowe na wekslach: notarjusze, banki państwowe, Bank Polski i te banki prywatne oraz spółdzielnie, którym Minister Skarbu udzieli odpowiedniego zezwolenia; notarjusz nie może żądać wynagrodzenia za kasowanie znaczków stemplowych na wekslach.

Art. 125. Do uiszczenia opłaty od wekslu, wystawionego w Polsce, jak również od wekslu, wystawionego zagranicą, a wymienionego w punkcie 1 lub 2 art. 122, są obowiązani solidarnie: wystawca, remitent (art. 1, punkt 6 oraz art. 99, punkt 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1924 r. o prawie wekslowem Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 926), wszyscy dłużnicy wekslowi oraz posiadacz wekslu (art. 15 i 101 powołanego rozporządzenia) — każda jednak z tych osób tylko wówczas, jeżeli weksel znajdował się w jej ręku na obszarze Polski.

Jeżeli osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty w myśl ustępu poprzedniego, otrzymała weksel nieopłacony lub niedostatecznie opłacony, to ma uiścić opłatę, zanim umieściła na wekslu swój podpis albo wypełniła indos in blanco, lub wręczyła innej osobie weksel, zaopatrzony w indos in blanco; remitent zaś i posiadacz wekslu w każdym razie w ciągu tygodnia od dnia, w którym weksel otrzymał.

Osoba, która przedstawia do zapłaty weksel nieopłacony lub niedostatecznie opłacony lub wytacza przed sąd polski skargę o pretensję z takiego wekslu, ma—jeżeli nie należy do osób, wymienionych w ustępie pierwszym niniejszego artykułu — uiścić opłatę przed przyjęciem zapłaty (całkowitej lub częściowej), względnie przed wytoczeniem skargi.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym, w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty trzeci.

Przekazy, czeki i zlecenia wypłaty.

Art. 126. Przekaz, zawierający zlecenie wypłaty sumy pieniężnej lub zlecenie wydania papierów wartościowych albo innych rzeczy zamiennych, podlega opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy pieniężnej, względnie od wartości papierów lub innych rzeczy zamiennych, jeżeli bądź przekazujący, bądź osoba, której przekaz wykonać zlecono, jest handlującym w rozumieniu kodeksu handlowego.

Wolne są od opłaty:

1) przekazy, zawierające zlecenie wypłaty z rachunku bieżącego (on call);

2) przekazy, płatne nie później niż w tydzień po dacie wystawienia, jeżeli ta data nie jest późniejsza, niż dzień doręczenia przekazu uprawnionemu;

3) przekazy pocztowe i telegraficzne;

4) przekazy, przy których przekazującym jest Bank Polski.

Art. 127. Opłatę od przekazu, przenośnego zapomocą indosu, a wystawionego w Polsce w tym przypadku, gdy przekaz jest płatny na własne zlecenie wystawcy, należy uiścić przed przyjęciem przekazu, względnie przed umieszczeniem pierwszego indosu; w innych przypadkach — przed wręczeniem przekazu osobie, uprawnionej do odbioru. Do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie: wystawca przekazu i wszyscy indosanci, oraz posiadacz przekazu. Opłatę należy uiścić zapomocą znaczków stemplowych, skasowanych w sposób, podany w punkcie a) art. 23, lub w sposób, przepisany dla weksli w art. 124; nadto stosuje się do przekazów przenośnych zapomocą indosów ustęp drugi art. 125.

Opłatę od przekazów innego rodzaju, aniżeli wymienione w ustępie pierwszym artykułu niniejszego, należy uiścić: przed wypłatą należności z przekazu, jeżeli przekaz płatny jest w Polsce, a przed podpisaniem przez wystawcę, o ile przekaz jest płatny zagranicą. Do uiszczenia opłaty od przekazu, płatnego w Polsce, są obowiązane solidarnie: osoba, uprawniona do odbioru należności, i osoba, której przekaz wykonać zlecono; do uiszczenia opłaty od przekazu, płatnego zagranicą, jest obowiązany wystawca. Opłatę uiszcza się przez przepisanie znaczka stemplowego datą oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Art. 128. Czek (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 927) podlega opłacie stemplowej — według zasad, podanych w ustępie pierwszym art. 126, oraz w ustępie pierwszym art. 127 — tylko w przypadkach następujących:

1) jeżeli wystawca czeku wręczył go innej osobie przed dniem, oznaczonym datą wystawienia;

2) jeżeli w czeku na rzecz określonej osoby lub na jej zlecenie wystawca jest zarazem trasatem: nie podlega jednak opłacie czek, w którym wystawcą i trasatem są dwa oddziały tego samego przedsiębiorstwa

Zlecenie wypłaty (asygnacja), która ma być wykonana przez samego wystawcę lub przez inny oddział przedsiębiorstwa wystawcy, podlega opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zlecenia, jeżeli odbiorca otrzymał zlecenie niedatowane albo data zlecenia jest późniejsza, niż dzień doręczenia zlecenia odbiorcy, lub jeżeli zlecenie ma być wykonane nie za okazaniem, lecz w oznaczonym terminie. Do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie wystawca i odbiorca; należy ją uiścić przed podpisaniem zlecenia, kasując znaczki stemplowe bądź w sposób, podany w punkcie a) art. 23, bądź datą oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Art. 129. Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym, w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty czwarty.

Pisma, tyczące się umów majątkowych małżeńskich.

Art. 130. Pismo, stwierdzające umowę o wspólność majątkową małżeńską — między żyjącymi lub na wypadek śmierci — podlega opłacie w wysokości 1% od wartości poddanego wspólności majątku, istniejącego w dniu zawarcia umowy, po potrąceniu długów majątek ten obciążających, jeżeli wartość ta przewyższa 10.000 zł. Od pism, stwierdzających umowę o wspólność majątkową, obejmującą majątek teraźniejszy, którego wartość nie przewyższa 10.000 zł. lub jedynie majątek przyszły (dorobkowy), albo inne umowy majątkowe małżeńskie, należy uiścić opłatę w wysokośc 10 zł.; opłacie tej nie podlegają pisma, stwierdzające umowy, które bądź podlegają podatkowi spadkowemu lub podatkowi od darowizn, bądź są od tych podatków zwolnione.

Ustępu poprzedniego nie stosuje się do umów o ponoszenie kosztów utrzymania współmałżonka lub dzieci (umów alimentacyjnych), które podlegają opłacie według art 114.

Rozdział dwudziesty piąty.

Pisma, stwierdzające dział majątku wspólnego.

Art. 131. Opłacie stemplowej, ustanowionej w rozdziale niniejszym, podlegają:

1) pisma, stwierdzające umowę o dział majątku wspólnego, na mocy której bądź każdy ze współwłaścicieli otrzymuje część majątku w naturze (część fizyczną), bądź też jeden lub kilku współwłaścicieli otrzymują cały majątek lub część majątku w naturze, a innych współwłaścicieli spłacają;

2) sprzedaż drogą licytacji celem zniesienia wspólności, jeżeli majątek wspólny nabywają z licytacji: jeden ze współwłaścicieli lub niektórzy z nich;

3) orzeczenie sądowe, dokonywające działu majątku wspólnego.

Pisma powyższe nie podlegają opłacie, jeżeli mają za przedmiot:

a) dział wspólności, która wynikła wyłącznie z dziedziczenia, zapisu lub darowizny;

b) podział wspólnoty gruntowej, podlegający zatwierdzeniu przez władze ziemskie.

Art. 132. Opłatę oblicza się co do każdego uczestnika działów, otrzymującego część fizyczną, której wartość jest wyższa niż wartość części idealnej, należącej do niego przed działem; przy obliczeniu wartości nie potrąca się długów. Obliczenia tego dokonywa się oddzielnie co do rzeczy nieruchomych (art. 12), a oddzielnie co do przedmiotów innego rodzaju; nieruchomości, znajdujące się zagranicą, nie wchodzą w rachubę.

Opłata wynosi:

a) 4% od nadwyżki w wartości rzeczy nieruchomych;

b) 1% od nadwyżki w wartości przedmiotów innego rodzaju.

Gdy wspólność wynikła częściowo z dziedziczenia, zapisu lub darowizny, a częściowo z innych tytułów, to ustala się nadwyżkę w sposób, wskazany w ustępie poprzednim. Opłatę wymierza się tylko od tej części nadwyżki, która odpowiada stosunkowi, w jakim wartość udziałów, nie wynikłych z dziedziczenia, zapisu lub darowizny (lecz opierających się na innych tytułach) pozostaje do wartości całego majątku, podlegającego działowi.

Nie oblicza się opłaty co do nabywcy, należącego do osób, wymienionych w art 16. Osoby te są wolne od solidarnego obowiązku uiszczenia opłat, obliczonych co do innych nabywców.

Postanowienia artykułu niniejszego stosuje się odpowiednio w razie przyznania całego majątku wspólnego jednemu z uczestników działu lub niepodzielnie niektórym uczestnikom.

Do orzeczenia sądu polubownego, którem dokonano działu majątku wspólnego (art. 131, punkt 3) stosuje się art. 60.

Rozdział dwudziesty szósty.

Pisma, stwierdzające ugodę (układ pojednawczy).

Art. 133. Ugoda, zawierająca uznanie zobowiązania, które wynikło z uprzednio sporządzonej czynności prawnej, pismem nie stwierdzonej, podlega takiej opłacie stemplowej, jaka się należy od pisma, stwierdzającego ową uprzednio sporządzoną czynność prawną.

Jeżeli uprzednio sporządzona czynność była już stwierdzona pismem, od którego uiszczono należną opłatę stemplową, to ugodę uważa się tylko za ponowne stwierdzenie owej czynności i stosuje się art. 3.

Ugoda, powodująca powstanie nowego zobowiązania, podlega takiej opłacie, jaka winna być uiszczona od pisma, stwierdzającego powstanie tego nowego zobowiązania.

Ugoda, zawierająca uznanie zobowiązania, które wynikło nie z czynności prawnej, lecz z innego tytułu, podlega opłacie, która należy się od obligu według przepisów art. 114.

Wolne są od opłaty ugody, zawarte w sądowem postępowaniu spornem, z wyjątkiem ugód, powodujących przejście własności nieruchomości lub prawa do ciał kopalnych. Te ostatnie podlegają opłatom według przepisów rozdziału dziesiątego, względnie jedenastego ustawy niniejszej.

Opłatę od ugody, wymierzoną przez kancelarję sądową (art. 30, punkt 3) należy uiścić w ciągu trzech tygodni od doręczenia nakazu płatniczego.

Rozdział dwudziesty siódmy.

Pisma, stwierdzające umowy przygotowawcze oraz punktacje.

Art. 134. Pismo, stwierdzające umowę przygotowawczą, zobowiązującą do zawarcia w przyszłości umowy ostatecznej, podlega opłacie w wysokości 0,2% od sumy, która ma być podstawą wymiaru opłaty od umowy ostatecznej. Jeżeli jednak opłata od umowy ostatecznej jest niższa, aniżeli 0,2%, to od umowy przygotowawczej należy uiścić tę niższą opłatę.

Pismo, stwierdzające umowę w przedmiocie otwarcia kredytu, podlega — o ile chodzi o kredyt wekslowy — opłacie w wysokości 3 zł., w innych przypadkach — opłacie w wysokości 0,1% od sumy kredytu. Nie podlega opłacie pismo, stwierdzające przyrzeczenie udzielenia pożyczki w kwocie ściśle określonej.

Za pismo, stwierdzające umowę przygotowawczą, uważa się również pokwitowanie z otrzymania zadatku.

Art. 135. Punktacje, t. j. pisma, tymczasowo stwierdzające istotne punkty umowy, a wiążące kontrahentów tak, jak umowa ostateczna, podlegają opłacie, ustanowionej dla tego rodzaju umowy, jaką stwierdzają punktacje.

Opłatę, uiszczoną przy spisaniu punktacyj, potrąca się od opłaty, należnej od umowy ostatecznej w razie jej spisania.

Rozdział dwudziesty ósmy.

Pokwitowania.

Art. 136. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, papierów wartościowych i innych przedmiotów podlegają zasadniczo opłacie 20 gr.

Jeżeli jednak pokwitowanie zawiera zarazem zezwolenie na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej, to podlega opłacie według art. 139.

Jeżeli pismo, stwierdzające czynność prawną, wymienioną w art. 72, 90, 93, 95, 96, 103, 114, 115, 116, 118 lub 134, ujęto w formę pokwitowania, to rozdział niniejszy nie ma zastosowania i pismo takie podlega opłacie stosownie do rodzaju tej czynności prawnej, którą stwierdza.

Art. 137. Wolne są od opłaty stemplowej pokwitowania:

1) stwierdzające odbiór przedmiotów, których wartość nie przewyższa 50 zł.;

2) stwierdzające zwrot pieniędzy, złożonych na oprocentowanie przedsiębiorstwu, trudniącemu się czynnościami bankierskiemi (art. 118), jeżeli zwrócona kwota nie przewyższa 100 zł.;

3) umieszczone w tekście tej umowy, której wykonanie stwierdzają (art. 2), oraz umieszczone na rachunkach, a dotyczące należności, stwierdzonej rachunkiem;

4) wydawane w obrocie wewnętrznym jednego i tego samego przedsiębiorstwa, w szczególności też między jego oddziałami;

5) tyczące się uiszczenia daniny publicznej lub kary pieniężnej albo zwrotu nienależnie uiszczonej daniny lub kary;

6) stwierdzające odbiór wynagrodzenia za świadczenia, stanowiące obowiązek publiczno-prawny;

7) stwierdzające spłatę kapitału lub odsetek w przypadkach pomocy kredytowej, przewidzianych w punkcie 4 art. 120;

8) wydane przez Skarb Rzeczypospolitej, przez Bank Polski oraz przez osoby, wymienione w art. 16;

9) stwierdzające odbiór kwot, należnych z tytułu stosunku służbowego;

10) stwierdzające odbiór od spółdzielni: udziału, dopłaty i udziału w zyskach, jak również uiszczenie dopłaty na rzecz spółdzielni;

11) stwierdzające uiszczenie sumy, należnej z powodu sprzedaży zagranicznych środków płatniczych lub złota i srebra w sztabach lub papierów wartościowych albo na mocy: wekslu, czeku, przekazu przenośnego zapomocą indosu (art. 127), składowego dowodu zastawniczego (warrantu), lub obligu na zlecenie (art. 301 kodeksu handlowego austrjackiego i § 363 kodeksu handlowego niemieckiego);

12) tyczące się obrotu pocztowego i telegraficznego, jako też przewozu kolejami żelaznemi i statkami;

13) tyczące się obrotu oszczędnościowego i czekowego Pocztowej Kasy Oszczędności, Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych i spółdzielni, należących do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733);

14) tyczące się stosunków prawnych między spółdzielnią a jej członkami, o ile te stosunki mieszczą się w granicach działalności podstawowej, określonej statutem.

Art. 138. Do uiszczenia opłaty jest obowiązana osoba, wydająca pokwitowanie, a przy pokwitowaniach, wystawionych zagranicą — odbiorca.

O ile opłaty nie pobiera notarjusz lub sąd (art. 27, 28, 30, 31), należy ją uiścić przy podpisaniu pokwitowania — względnie w ciągu trzech tygodni po odbiorze pokwitowania z zagranicy — zapomocą

skasowania znaczków stemplowych przez ich przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu albo datą skasowania i nazwiskiem lub firmą kasującego, a w przypadkach wydawania kwitów z księgi grzbietowej — w sposób, przewidziany w art. 26.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty dziewiąty.

Pisma, niewymienione w rozdziałach poprzednich.

Art. 139. Pisma, stwierdzające czynności prawne, unormowane przez prawo prywatne, a niewymienione w rozdziałach: dziesiątym do dwudziestego ósmego, jak również pisma, wymienione w punkcie b) art. 4, podlegają opłacie według artykułu niniejszego, jeżeli je sporządzono lub uwierzytelniono sądownie lub notarjalnie albo zgłoszono do rejestracji (na obszarze, na którym obowiązuje prawo cywilne rosyjskie).

Opłata wynosi zasadniczo 3 zł. O ile jednak wartość przedmiotu może być określona i jest w treści pisma wyrażona sumą pieniężną, nie przenoszącą 1000 zł., ale wyższą niż 100 zł., to opłata wynosi 1 zł.; o ile zaś suma ta nie przenosi 100 zł. — opłata nie należy się.

Wolne są od opłaty:

1) zezwolenia na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej w przypadkach, wymienionych w art. 137;

2) wszelkie pisma, wymienione w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, jeżeli wystawcą pisma jest wyłącznie Bank Polski.

Rozdział trzydziesty.

Podania.

Art. 140. Opłacie stemplowej podlegają podania, wnoszone do urzędów państwowych oraz protokóły, spisane przez te urzędy, a zastępujące podania.

Podania, wnoszone do urzędów samorządowych w sprawach, należących do ich zakresu działania, nie podlegają opłatom w myśl niniejszej ustawy nawet w tych wypadkach, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy jest niezbędny udział władzy państwowej.

Z postanowień części pierwszej ustawy niniejszej stosuje się do opłat od podań jedynie art.: 18, 34, 38, 39, 50 i 51.

Art. 141. Ustawy niniejszej nie stosuje się do podań, wnoszonych:

1) do sądów (powszechnych i szczególnych) w tych rodzajach postępowania, których tyczą się postanowienia o opłatach sądowych;

2) do polskich przedstawicielstw dyplomatycznych i konsulatów;

3) do urzędów państwowych w Polsce za pośrednictwem konsulatów polskich; podania takie podlegają przepisom o opłatach konsularnych (art. 25 ustawy z dnia 11 listopada 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 944);

4) do państwowych urzędów miar o dokonanie czynności legalizacyjnych lub rzeczoznawczych;

5) do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach, tyczących się ochrony wynalazków, wzorów lub znaków towarowych;

6) do archiwów państwowych;

7) do Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie oraz do podwładnych mu organów;

8) w postępowaniu przed urzędami rozjemczemi do spraw najmu (art. 14—22 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406);

9) w postępowaniu, tyczącem się operatów pomiarowych (katastralnych);

10) w postępowaniu, tyczącem się uregulowania struktury drobnych gospodarstw rolnych (scalania gruntów, podziału wspólnot, likwidacji lub ścisłego określenia rozmiaru serwitutów, zamiany gruntów) oraz w postępowaniu urzędów ziemskich, przewidzianem w art. 31 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706);

11) w postępowaniu, przewidzianem w ustawie elektrycznej z dnia 21 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 277);

12) w sprawie zezwolenia na publiczne wyświetlanie obrazów i reklam;

13) w gospodarczych sprawach urzędów państwowych, a w szczególności podań, tyczących się:

a) stosunku do kolei żelaznych, poczty, telegrafu, telefonu, pocztowej kasy oszczędności i innych urządzeń użyteczności publicznej, o ile te przedsiębiorstwa i urządzenia są własnością Państwa lub pozostają pod jego zarządem,

b) zezwolenia na produkcję lub sprzedaż przedmiotów monopolowych,

c) wynagrodzenia szkody lub zwrotu wydatków, poniesionych celem zapobieżenia szkodzie,

d) majątków prywatnych, pozostających pod zarządem Państwa.

Art. 142. Wolne są od opłat stemplowych podania:

1) zawierające wnioski w sprawach publicznych albo wiadomości, udzielone w sprawie publicznej w myśl obowiązującego przepisu lub na żądanie władzy; w szczególności wolne są od opłat stemplowych podania w sprawach budowy szkół, regulacji rzek, zabudowania górskich potoków, meljoracyj rolnych, budowy mostów i t. p.;

2) tyczące się wyborów do Sejmu i Senatu, do ciał reprezentacyjnych samorządowych i do komisyj podatkowych;

3) w sprawach służby wojskowej, osobistych świadczeń wojennych i obowiązku odstępowania na rzecz Państwa zwierząt pociągowych i wozów;

4) osób, odznaczonych za zasługi publiczne, jeżeli podanie tyczy się odznaczenia;

5) osób, które pozostają lub pozostawały w służbie Państwa, związków komunalnych lub innych związków przymusowych oraz członków rodzin tych osób — w sprawach, tyczących się stosunku służbowego, jak również podania o posady w urzędach państwowych;

6) w sprawach nauki, szkolnictwa i oświaty pozaszkolnej;

7) tyczące się ustawowo nakazanych zwolnień, obniżek lub odroczeń w zakresie danin publicznych;

8) o zwrot daniny publicznej, nienależnie pobranej, jeżeli ją uiszczono bez wymiaru urzędowego, lub w kwocie wyższej niż ustalona urzędownie;

9) w sprawie nadania ziemi na mocy ustawy o wykonaniu reformy rolnej, nadania ziemi żołnierzom wojska polskiego lub inwalidom wojennym, jako też w sprawach, tyczących się pomocy kredytowej dla osadników i reemigrantów;

10) w sprawie przymusowego wywłaszczenia na użytek publiczny, jak również w sprawie przejęcia przez Skarb Państwa nieruchomości na cele parcelacji i osadnictwa, wnoszone przez osoby, których majątek ulega wywłaszczeniu lub przejęciu;

11) tyczące się ubezpieczeń przymusowych;

12) w sprawach, należących do zakresu działania Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i podwładnych temuż Ministerstwu urzędów, o ile zawierają prośbę o pracę, ochronę lub opiekę albo zgłoszenie zapotrzebowania pracowników, lub o ile tyczą się rejestracji związków zawodowych i pracowniczych kas przezorności, jak również w sprawach, tyczących sie umów zbiorowych;

13) wnoszone przez spółdzielnie i przez związki rewizyjne do Rady Spółdzielczej w zakresie jej właściwości, jako też wnoszone przez związki rewizyjne do innych władz państwowych w sprawach spółdzielni;

14) tyczące się spraw, należących do zakresu działania instruktora stowarzyszeń przemysłowo-rzemieślniczych;

15) tyczące się czynów, za które grozi kara, przewidziana w kodeksie karnym albo w przepisach administracyjnych lub skarbowych, w szczególności też występków i wykroczeń służbowych;

16) tyczące się nabycia i utraty obywatelstwa drogą opcji, opartej na traktacie międzypaństwowym,

17) osób, których stan niezamożności jest niewątpliwie znany urzędowi, mającemu załatwić podanie, jeżeli uiszczenie opłaty nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego;

18) osób, dotkniętych klęską żywiołową, o zapomogi lub ulgi;

19) w sprawach pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych na skutek działań wojennych;

20) wnoszone na mocy ustawy o organizacji odbudowy technicznej wsi, miast i miasteczek (Dz. U. R. P. z r. 1920 Nr. 24 poz. 143): w sprawie świadczeń przymusowych, wywłaszczenia lub regulacji działek budowlanych;

21) w sprawach publicznych zgromadzeń i wykładów;

22) o zezwolenie na urządzenie widowiska lub koncertu publicznego, jeżeli dochód jest przeznaczony w całości na cele społeczne, oświatowe lub kulturalne;

23) o wydanie świadectw, których posiadanie jest nakazane przez obowiązujące przepisy ze względów publicznych, świadectw szczepienia ospy oraz świadectw ubóstwa;

24) o zezwolenie na przekazanie waluty obcej zagranicę, jeżeli kwota, która ma być przekazana, nie przewyższa 200 zł.;

25) o wydanie wyciągów i innych świadectw z akt stanu cywilnego;

26) o zaświadczenie na wtóropisie, odpisie lub tłumaczeniu (art. 3), iż opłatę od pisma pierwszego uiszczono.

Art. 143. Podanie, od którego opłatę uiszczono, wniesione do urzędu niewłaściwego, a następnie skierowane dokąd należy, nie podlega ponownej opłacie.

Art. 144. Uwolnienie osobiste od opłat, przewidzianych w rozdziale niniejszym, służy:

1) Skarbowi Rzeczypospolitej oraz osobom, wymienionym w art. 16;

2) związkom komunalnym i innym związkom przymusowym na obszarze Rzeczypospolitej;

3) kościołom i gminom wyznaniowym, przez Państwo Polskie uznanym;

4) Bankowi Polskiemu;

5) gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym,

6) państwom obcym — z zastrzeżeniem wzajemności.

Uwolnienie, służące fundacjom, zakładom i zrzeszeniom (punkt 1), tyczy się również podania o zatwierdzenie statutu

Art. 145. Tytułem opłaty od podania należy uiścić zasadniczo:

1) w każdym przypadku 3 zł.,

2) po 50 gr. od każdego załącznika, jako też od każdego dalszego egzemplarza lub odpisu podania, wraz z niem złożonych. Opłata od załącznika należy się bez względu na to, czy jest nim oryginał czy odpis i czy od niego uiszczono już poprzednio jakąkolwiek opłatę, czy nie uiszczono. Jeżeli jednak załącznikami do podania są papiery wartościowe, to nie podlegają opłacie jako załączniki.

Podanie ponowne, przy którem jedynie zostają złożone załączniki, potrzebne do załatwienia pierwszego podania, nie podlega opłacie; od załączników opłaca się jednak po 50 gr. od sztuki.

Art. 146. Opłacie w wysokości 10 zł. w każdym przypadku oraz w wysokości 50 gr. od każdego załącznika, dalszego egzemplarza i odpisu (według zasad, podanych w art. 145) podlegają:

1) podania o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, albo na urządzenie lub zmianę instalacji w zakładzie takiego przedsiębiorstwa, jeżeli załatwienie podania według obowiązujących przepisów wymaga oględzin na miejscu;

2) podania o nadanie uprawnień górniczych;

3) podania o wpis do księgi wodnej.

Art. 147. Podanie, w którem petent żąda zmiany decyzji, wydanej w przedmiocie daniny publicznej (podatku, opłaty, cła), podlega opłacie w wysokości 2 zł. Jeżeli jednak suma sporna nie przewyższa 100 zł., to opłata przy sumie spornej, przewyższającej 50 zł., wynosi 50 gr.; przy sumie zaś, nie przekraczającej 50 zł., podanie jest wolne od opłaty.

Od załączników, egzemplarza drugiego i następnych oraz odpisów opłata nie należy się.

Art. 148. Podanie, wniesione do urzędu państwowego przez jedną osobę, choćby dotyczyło dwu lub więcej przedmiotów, podlega jednokrotnej opłacie według stopy najwyższej.

Podanie, wniesione przez dwie lub więcej osób albo przez ustawowego zastępcę lub pełnomocnika dwu lub więcej osób, podlega opłacie jednokrotnej wtedy tylko, gdy pochodzi od współwłaścicieli i dotyczy ich majątku wspólnego lub jeżeli wyrażone w podaniu żądanie opiera się na tych samych tytułach prawnych. W braku powyższych warunków opłatę należy uiścić tyle razy, ile osób wymieniono w podaniu w charakterze petentów.

Art. 149. Na żądanie osoby, składającej podanie, będzie wydane pokwitowanie z przyjęcia podania, wymieniające: imię i nazwisko lub firmę petenta, krótką treść podania oraz kwotę uiszczonej opłaty stemplowej. Pokwitowanie takie podlega opłacie 20 gr.

Art. 150. Za załatwienie podań, wniesionych do urzędów państwowych, a nie wymienionych w art. 141, nie mogą być pobierane żadne opłaty, nieprzewidziane w niniejszej ustawie (w szczególności też opłaty tytułem zwrotu kosztów papieru lub druku).

Postanowienie powyższe nie zmienia jednak obowiązujących przepisów w przedmiocie zwrotu kosztów podróży, oględzin (w szczególności też badań lekarskich, chemicznych i t. p.), oraz ogłoszeń.

Art. 151. Opłatę uiszcza się przez naklejenie znaczków stemplowych na pierwszej stronicy podania. Można ją uiścić także gotówką w kasie skarbowej i dołączyć do podania kwit kasowy lub uzyskać pokwitowanie kasy na samem podaniu.

Przy wniesieniu podania drogą telegraficzną umieszcza się znaczki stemplowe lub kwit kasowy na blankiecie telegramu. Urząd, przyjmujący telegram, wymienia kwotę uiszczonej opłaty w tekście telegramu lub zaznacza, że opłaty nie uiszczono; przy ustaleniu należności za telegram liczy się również wyrazy, tyczące się opłaty stemplowej.

Art. 152. Podaniu, podlegającemu opłacie, jeżeli jej wcale nie uiszczono lub uiszczono niedostatecznie, urząd nadaje bieg właściwy dopiero po uiszczeniu należnej opłaty. Urząd wzywa petenta, względnie jednego z petentów, do uiszczenia kwoty, której brakuje. Przeciw temu wezwaniu niema środka odwoławczego.

Urząd ma jednak załatwić podanie mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty:

a) jeżeli za niezwłocznem załatwieniem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes petenta;

b) jeżeli wniesienie podania stanowi czynność, dla której jest ustanowiony termin prekluzyjny;

c) jeżeli podanie wniosła osoba, zamieszkała zagranicą, bez pośrednictwa konsulatu polskiego.

W przypadkach, przewidzianych w punktach a), b), urząd wzywa petenta, względnie jednego z petentów, aby w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia wezwania uiścił opłatę stemplową wraz z kosztami doręczenia; w razie bezskutecznego upływu tego terminu urząd zarządza przymusowe ściągnięcie kwot, wymienionych w wezwaniu wraz z kosztami egzekucyjnemi; sposób ściągnięcia określi rozporządzenie.

W przypadku, przewidzianym w punkcie c), urząd przesyła odpowiedź na podanie właściwemu konsulatowi polskiemu, który ją doręcza petentowi za uprzedniem pobraniem opłaty konsularnej.

Art. 153. Opłata, nienależnie od podania uiszczona, zostanie zwrócona na wniosek petenta, złożony — nie później niż w ciągu miesiąca od dnia uiszczenia — temu urzędowi, do którego wniesiono podanie, względnie temu, od którego otrzymano wezwanie do uiszczenia opłaty (art. 152).

Urząd przesyła wniosek wraz ze swą opinją tej izbie skarbowej, w której okręgu ma siedzibę, celem wydania decyzji co do zwrotu opłaty. Zwrot opłat, nienależnie uiszczonych od podań, skierowanych do Ministerstwa Skarbu, zarządza to Ministerstwo.

Rozdział trzydziesty pierwszy.

Świadectwa.

Art. 154. Świadectwa, wydawane przez urzędy państwowe, nie wyłączając sądów i notarjuszów, podlegają zasadniczo opłacie w wysokości 3 zł.;

Świadectwa szkolne, dowody osobiste, zawierające zezwolenie na wyjazd zagranicę, protesty weksli, czeków i innych dokumentów, sporządzone przez urzędy pocztowe, jako też świadectwa, wydawane w postępowaniach, wymienionych w art. 141, nie podlegają opłatom stemplowym, przewidzianym w ustawie niniejszej.

Poza przypadkami, przewidzianemi w ustępie poprzednim, za wydanie świadectwa przez urząd państwowy nie ma być pobrana żadna opłata, nieprzewidziana w niniejszej ustawie (w szczególności też tytułem zwrotu kosztów papieru lub druku); postanowienie to nie dotyczy kosztów ogłoszeń.

Z postanowień części pierwszej niniejszej ustawy stosuje się do opłat od świadectw jedynie art. 18, 38, 39, 50 i 51.

Art. 155. Wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego (z ksiąg metrykalnych) podlegają od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci:

a) opłacie w wysokości 3 zł., jeżeli są wydawane poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, o ile koszty utrzymania urzędu stanu cywilnego ponosi Państwo;

b) opłacie w wysokości 1 zł. w innych przypadkach.

Wolne są od opłaty — pod warunkiem wzajemności — wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, tyczące się wymienionych w art. 88 osób urzędowych, wchodzących w skład przedstawicielstw dyplomatycznych i konsularnych oraz członków ich rodzin.

Art. 156. Opłatom wyższym ponad zasadniczą (art. 155) podlegają:

	opłata wynosi.
1) akt nadania obywatelstwa polskiego	50 zł.
2) akt zezwolenia na zmianę nazwiska	200 zł.
Władza, nadająca obywatelstwo lub zezwalająca na zmianę nazwiska, może zwolnić petenta od opłaty całkowicie lub częściowo ze względu na jego stan majątkowy lub ze względów natury publicznej.	
3) zezwolenie na nabycie nieruchomości przez obcokrajowca . .	1% od nominalnej sumy nabycia (art. 3 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 178), nie więcej jednak jak 500 zł.
4) zatwierdzenie statutu spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej albo zmian w statucie, jak również zezwolenie spółce zagranicznej na działalność w Państwie Polskiem lub na powiększenie kapitału .	100 zł.
5) zezwolenie na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, wymagającego koncesji	20 zł.
Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może obniżyć opłatę dla niektórych kategoryj przedsiębiorstw do 3 zł.	
6) zezwolenie na przedłużenie godzin wstępu do lokalu publicznego (restauracji i t. p.) ponad czas, przewidziany w przepisach policyjnych, udzielone na czas dłuższy niż trzy doby	50 zł.
7) akt nadania górniczego	25 zł.
8) karty łowieckie, wydane na czas dłuższy niż jeden dzień	10 zł.

Wolne są od opłaty karty łowieckie, wydawane funkcjonarjuszom zarządów lasów państwowych oraz straży łowieckiej prywatnej zatwierdzonej i zaprzysiężonej przez władzę państwową.

Art. 157. Opłacie w wysokości 1 zł. od każdej stronicy pełnej lub zaczętej podlegają: wypisy z aktów notarjalnych oraz sporządzone przez urzędy państwowe drugie i dalsze egzemplarze dokumentów urzędowych, równobrzmiące z egzemplarzem pierwszym i zaopatrzone w podpis równorzędny. Takiej samej opłacie podlegają odpisy i wyciągi, sporządzone i poświadczone przez urzędy państwowe, z wyjątkiem tych, które sporządza i poświadcza notarjusz; te ostatnie podlegają opłacie po 20 gr. od każdej pełnej lub zaczętej stronicy.

Poświadczenia zgodności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędownie (przez same strony), podlegają:

a) w razie poświadczenia przez notarjusza — opłacie po 20 gr. od każdej pełnej lub zaczętej stronicy;

b) w razie poświadczenia zgodności przez inny urząd państwowy — opłacie w wysokości 50 gr. od każdej pełnej lub zaczętej stronicy.

Jeżeli pierwopis podlega opłacie stemplowej w myśl niniejszej ustawy, to kwota opłaty, przewidzianej w niniejszym artykule, nie może przewyższać opłaty, należnej od pierwopisu.

Art. 158. Poświadczenie własnoręczności podpisu lub znaku ręcznego przez urząd państwowy — z wyjątkiem poświadczenia, dokonanego przez notarjusza — podlega opłacie w wysokości 1 zł.; opłatę pobiera się od każdego poświadczonego podpisu; suma opłat za poświadczenie podpisów, umieszczonych na tym samym dokumencie, nie może jednak przewyższać 3 zł.

Poświadczenie własnoręczności przez notarjusza nie podlega opłacie stemplowej. Poświadczenie zdolności osobistej, dokonane jednocześnie z poświadczeniem własnoręczności podpisu (znaku ręcznego), nie podlega opłacie.

Art. 159. Protesty weksli, czeków i innych dokumentów, sporządzone przez notarjusza, podlegają opłacie, gdy suma dokumentu przewyższa 250 zł., a mianowicie: przy sumie wyższej niż 250 zł., a nie przewyższającej 500 zł. — w wysokości 50 gr., przy sumie ponad 500 zł., a nie przewyższającej 1000 zł. — w wysokości 1 zł., przy sumie ponad 1000 zł. do 2000 zł. — w wysokości 2 zł., a przy sumie wyższej niż 2000 zł. — w wysokości 3 zł.

Opłatę oblicza się od każdego zaprotestowanego dokumentu, choćby protest dwóch lub więcej dokumentów był objęty jednym aktem.

Art. 160. Wolne są od opłaty:

1) świadectwa, wydawane w sprawach, wymienionych w punktach 1 — 24 art. 142;

2) zaświadczenia o dokonaniu zgłoszeń, przewidzianych w art. 21 (ustępie przedostatnim) i w art. 22;

3) świadectwa, wydawane osobom, wymienionym w art. 144.

Uwolnienia te nie tyczą się opłat, przewidzianych w art. 157.

Art. 161. Opłatę od świadectw uiszcza się zapomocą znaczków stemplowych, albo gotówką w kasie skarbowej. Wyjątek stanowią świadectwa, wydawane przez notarjusza, mającego siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki; opłatę od tych świadectw uiszcza się gotówką do rąk notarjusza (art. 28).

W razie uiszczenia opłaty gotówką w kasie skarbowej urząd, wydający świadectwo, ma na niem wymienić kwotę opłaty, datę i miejsce jej uiszczenia oraz pozycję dziennika kasowego. Wydanie świadectwa lub umieszczenie w gazecie urzędowej ogłoszenia, zastępującego świadectwo, jest uzależnione od uprzedniego uiszczenia opłaty; przeciw decyzji w tym przedmiocie niema środka odwoławczego.

Osobie, zamieszkałej zagranicą, może być wydane świadectwo mimo nieuiszczenia opłaty, za pośrednictwem właściwego konsulatu polskiego, który doręcza świadectwo za uprzedniem pobraniem opłaty stemplowej. Rozporządzenie określi walutę, w której opłata ma być uiszczona i ewentualnie kurs przerachowania.

Do zwrotu nienależnie uiszczonych opłat od świadectw stosuje się przepisy art. 153.

CZĘŚĆ TRZECIA.

Przepisy końcowe.

Art. 162. Ustęp pierwszy art. 60 pruskiej ustawy z dnia 21 września 1899 r. o postępowaniu w sprawach niespornych (Zb. Praw str. 249) otrzymuje brzmienie następujące:

„Uwierzytelnienie podpisu lub znaku ręcznego jest dopuszczalne tylko w razie umieszczenia ich pod już napisanym tekstem dokumentu".

Art. 163. W art. 1367 prawa cywilnego rosyjskiego (tom X cz. I Zb. Pr. ces. ros. wyd. z 1914 r.) ulega skreśleniu w nawiasie, umieszczonym przy końcu tekstu, wyraz „uwaga".

Art. 1371 tegoż prawa otrzymuje brzmienie następujące:

„Wykupujący winien zwrócić nabywcy opłatę stemplową, uiszczoną od aktu, na mocy którego majątek został nabyty".

Uwaga do tegoż artykułu ulega skreśleniu.

Punkt 2 art. 1439 rosyjskiej ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z 1914 r.) otrzymuje brzmienie następujące: „2) kwotę, równającą się opłacie stemplowej, którą uiszczono od aktu kupna (prawo cywilne, art. 1367, punkt 3 i art. 1371)".

Art. 164. Strony, zawierające umowę, mogą umówić się, która z nich ma uiścić opłatę stemplową od umowy, lub w jakiej mierze każda strona ma się przyczynić do uiszczenia opłaty. W braku takiego postanowienia w umowie ma każda strona uiścić połowę opłaty. Jeżeli jednak w myśl art. 16, 55 lub 88 należy się Skarbowi Państwa tylko połowa opłaty, to w braku odmiennego postanowienia w umowie jest obowiązana do uiszczenia tylko ta strona, na której ciąży obowiązek uiszczenia w myśl powołanych postanowień.

Posiadaczowi pisma albo odpisu lub tłumaczenia, wymienionemu w punkcie c) art. 15, względnie odbiorcy wekslu lub przekazu (art. 125, ustęp drugi i art. 127, ustęp pierwszy), służy prawo regresu przeciw osobom, które były obowiązane do uiszczenia opłaty, zanim pismo doszło do jego rąk. Prawo regresu obejmuje całą kwotę opłaty, uiszczonej przez posiadacza (odbiorcę) pisma w granicach należności.

Przepisy powyższe normują jedynie stosunek prywatno-prawny między stronami i nie mają znaczenia dla stosunku publiczno-prawnego między Skarbem Państwa a obu stronami umawiającemi się; ten ostatni stosunek ocenia się wyłącznie według przepisów części pierwszej i drugiej ustawy niniejszej.

Art. 165. Ilekroć w ustawie niniejszej jest użyte wyrażenie „księga wieczysta", należy przez nie rozumieć również księgi: hipoteczną, gruntową, górniczą, naftową i kolejową.

Przepisy niniejszej ustawy, dotyczące wpisu do księgi wieczystej, stosuje się na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austrjackiego również do złożenia dokumentu (§§ 434, 436, 451 powołanego kodeksu według noweli III).

Art. 166. Ustęp pierwszy art. 65 będzie stosowany również do tych umów w przedmiocie praw do ciał kopalnych (punkty 1 lub 2 art. 64), które zawarto przez wejściem niniejszej ustawy w życie.

Nie nastąpi zwrot opłat, które uiszczono od umów takich, zgodnie z przepisami dotychczasowemi, przed wejściem niniejszej ustawy w życie.

Art. 167. O ile od pism, wymienionych w punkcie 4 art. 69 lub w punkcie 4 art. 91 (listów handlowych i t. p.), a sporządzonych przed wejściem niniejszej ustawy w życie, nie uiszczono do tego terminu opłaty, należącej się według przepisów dotychczasowych, ani nie wymierzono owej opłaty nakazem płatniczym, wydanym przed ogłoszeniem niniejszej ustawy, to opłata ulega umorzeniu.

Art. 168. Opłacie, przewidzianej w art. 89, podlega również umowa o najem skrzynki depozytowej, zawarta przed dniem 1 stycznia 1927 r., a mająca jeszcze obowiązywać po tym terminie. Za podstawę wymiaru opłaty od takiej umowy przyjmuje się tylko tę część ceny najmu, która przypada za czas po dniu 31 grudnia 1926 r.

Art. 169. Opłaty, przewidziane w art. 102, 103, 105 i 110, będą pobierane w wysokości 1%, o ile staną się wymagalne do końca 1929 r.

Minister Skarbu władny jest do końca 1928 r. przyznawać w przypadkach przekształcenia lub fuzji spółek, zasługujących na szczególne uwzględnienie, ulgi dalej idące, niż przewidziane w art. 107, lub zupełne zwolnienie od opłat.

Art. 170. Opłata od papierów wartościowych zagranicznych, przewidziana w art. 110 oraz w ustępie przedostatnim art. 114, nie należy się:

1) jeżeli papier wartościowy wypuszczono przed dniem 1 listopada 1918 r. na obszarze Rosji lub monarchji austrjacko-węgierskiej, albo

2) przed dniem 15 lipca 1922 r. na obszarze Rzeszy Niemieckiej,

3) jeżeli papier wartościowy, wydany poza obszarami, wymienionemi w punktach 1 i 2, zaopatrzono przed dniem 1 listopada 1918 r. w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz państwa rosyjskiego lub państw, które wchodziły w skład monarchji austrjacko-węgierskiej albo papier taki zaopatrzono przed dniem 15 lipca 1922 r. w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz Rzeszy Niemieckiej;

4) jeżeli przed wejściem ustawy niniejszej w życie papier wartościowy zagraniczny zaopatrzono w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz Skarbu Państwa Polskiego.

Art. 171. Z dniem wejścia ustawy niniejszej w życie przestają obowiązywać przepisy następujące:

1) austrjacka ustawa o stemplach i taksach z dnia 27 stycznia 1840 r. (Zb. ust. sąd. Nr. 404);

2) austrjacka ustawa należytościowa z dnia 9 lutego 1850 r. (Dz. P. P. Nr. 50) — o ile art. 172 i 173 nie zawierają postanowień odmiennych;

3) ustęp ostatni § 149 austrjackiej ustawy notarjalnej z dnia 25 lipca 1871 r. (Dz. P. P. Nr. 75);

4) rosyjski zbiór ustaw o opłatach (tom V Zb. Praw ces. ros. wyd. z 1903 r.);

5) pruska ustawa o podatku stemplowym w brzmieniu obwieszczenia z dnia 30 czerwca 1909 r. (Zb. Pr. str. 535);

6) postanowienia pruskiej ustawy o kosztach sądowych (Zb. Pr. z 1910 r. str. 183), jak również niemieckiej ustawy o kosztach sądowych (Dz. Pr. Rz. Niem. z 1878 r. str. 141; z 1881 r. str. 178; z 1898 r. str. 659; z 1909 r. str. 475; z 1916 r. str. 1263), dotyczące podatku stemplowego;

7) postanowienia art. 1683 i 1684 rosyjskiego prawa cywilnego (tom X, część I Zb. Praw ces. ros. wyd. z 1914 r.), o ile dotyczą opłat stemplowych;

8) art. 462, 1162 i 1394[1] oraz uwaga do art. 1439 rosyjskiej ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z 1914 r.), jak również te postanowienia art. 1170, 1176 i 1573 tejże ustawy, które dotyczą opłat;

9) rozporządzenie b. Gen. Gubernatora warszawskiego z dnia 19 lipca 1916 r. o poborze opłat stemplowych (Dz. Rozp. Nr. 40 poz 126 i 127);

10) niemiecka ustawa stemplowa w brzmieniu, ustalonem ustawą z dnia 26 lipca 1918 r. (Dz. Pr. str. 799);

11) dekret z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie opłat od podań oraz od świadectw urzędowych (Dz P. P. P. Nr. 14 poz. 145);

12) ustawa z dnia 8 czerwca 1920 r. o podatku od skrzynek depozytowych (safes) (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 305);

13) ustawa z dnia 16 lipca 1920 r. o opłatach stemplowych od ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 509);

14) punkt 13 obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 3 czerwca 1921 r. (Monitor Polski Nr. 136 poz. 192);

15) ustawa z dnia 2 lipca 1921 r. o podatku giełdowym (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 500);

16) ustawa z dnia 26 października 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 38, poz. 313);

17) ustawa z dnia 28 października 1921 r. o opłatach stemplowych od rachunków i poświadczeń odbioru sum pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 676);

18) dekret Nr. 446 Prezesa Tymczasowej Komisji Rządzącej Litwy Środkowej z dnia 27 grudnia 1921 r. w przedmiocie podatku stemplowego (Dz. Urz. T. K. Rz. Nr. 1 z r. 1922);

19) ustawa z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach) (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 315) oraz rozporządzenia, wydane na mocy art. 6 tej ustawy;

20) ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie ustalenia wartości celem wymiaru opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 807);

21) ustawa z dn. 26 września 1922 r. w przedmiocie skutków prawnych zatajenia części ceny w umowach o sprzedaż lub zamianę (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 827);

22) ustawa z dnia 11 grudnia 1924 r. w przedmiocie opłat stemplowych, które mają płacić spółdzielnie (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 1 poz. 2);

23) następujące przepisy, obowiązujące na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego:

a) niemiecka ustawa o opłatach stemplowych od weksli w brzmieniu obwieszczenia z dnia 21 lipca 1909 r. (Dz. Pr. str. 825);

b) niemiecka ustawa o podatku od nabycia nieruchomości z dnia 12 września 1919 r. (Dz. Pr. str. 1617);

c) niemiecka ustawa o podatku od ubezpieczeń z dnia 8 kwietnia 1922 r. (Dz. Pr. str. 400);

d) rozporządzenia, wydane na podstawie art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1109);

24) wszystkie nowele do przepisów, wyżej przytoczonych, z wyjątkiem wymienionych w art. 172 i 173.

Nadto tracą moc obowiązującą z dniem wejścia ustawy niniejszej w życie wszelkie inne przepisy dotychczasowe w przedmiotach, unormowanych ustawą niniejszą — z wyjątkiem postanowień o opłatach stemplowych, zawartych w umowach międzypaństwowych, w ustawie z dnia 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych

(Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), — w § 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 grudnia 1924 r. o zmianie ustroju Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 107 poz. 967), i w ustawie z dnia 25 listopada 1925 r. o popieraniu polskiej żeglugi morskiej (Dz. U. R. P. Nr. 125 poz. 891).

Art. 172. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz powiatów: bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego zachowuje moc obowiązującą austrjackie cesarskie rozporządzenie z dnia 15 września 1915 r. o należytościach od przeniesień majątku pod tytułem darmym (Dz. P. P. Nr. 278) w brzmieniu, ustalonem w art. 43 i 44 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49 poz. 299) wraz z §§ 12, 14 — 16 i 18 ustawy z dnia 18 czerwca 1901 r. (Dz. P. P. Nr. 74) w brzmieniu, ustalonem w art. 45 powołanej ustawy z 1920 r., oraz w § 2 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1114).

Do należytości od przeniesień majątku pod tytułem darmym stosuje się ogólne przepisy o należytościach stemplowych i bezpośrednich (§ 45 ustęp 1 powołanego cesarskiego rozporządzenia).

W § 1 powołanego cesarskiego rozporządzenia otrzymuje punkt 3 ustępu 1 brzmienie następujące:

„Nabycie na podstawie kontraktu małżeńskiego, o ile przeniesienie majątku następuje w myśl kontraktu małżeńskiego dopiero na skutek śmierci jednego z małżonków; przepis ten nie tyczy się wspólności majątku na wypadek śmierci".

§ 31 powołanego cesarskiego rozporządzenia uzupełnia się następującym punktem 5:

„5) ustanowienie posagu przez żonę (narzeczoną) lub przez inną osobę, nie obowiązaną do ustanowienia posagu".

Uchyla się ustęp 4 § 14 oraz § 18 powołanego cesarskiego rozporządzenia, jak również w § 45 tegoż rozporządzenia:

a) w ustępie 2: w punkcie 1 — zdanie ostatnie (dotyczące pozycji taryfowej 42); w punkcie 6 zdanie ostatnie (dotyczące pozycyj taryfowych z 1862 r.); punkt 9;

b) ustęp 3.

Art. 173. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz powiatów: bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego zachowuje moc obowiązującą austrjackie cesarskie rozporządzenie z dnia 15 września 1915 r. o należytościach sądowych (Dz. P. P. Nr. 279) w brzmieniu, ustalonem w art. 1 — 4 oraz 6—10 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 562), z następującemi zmianami:

1) uchyla się:

a) §§ 13, 19 i 45 powołanego cesarskiego rozporządzenia;

b) następujące postanowienia taryfy, załączonej do tegoż rozporządzenia: uwagę 1 do pozycji 6; uwagę 1 do pozycji 7; uwagi 2 i 3 do pozycji 8; zdanie drugie uwagi do pozycyj 9 i 10; zdanie drugie uwagi 2 do pozycji 15; uwagę 3 do pozycji 15; uwagę do pozycji 20; uwagę 3 do pozycji 24;

2) uwaga 3 do pozycji 2 oraz uwaga 1 do pozycji 23 powołanej taryfy otrzymują brzmienie następujące:

„W razie sprzedaży licytacyjnej należy oprócz należytości w myśl pozycji niniejszej uiścić opłatę stemplową (rozdziały dziesiąty do trzynastego ustawy o opłatach stemplowych)";

3) uwaga 1 do pozycji 8 oraz uwaga 1 do pozycji 24 powołanej taryfy otrzymują brzmienie następujące:

„Niezależnie od zastosowania niniejszej pozycji taryfowej stosuje się do ugody sądowej postanowienia art. 133 ustawy o opłatach stemplowych";

4) do należytości sądowych, unormowanych powołanem cesarskiem rozporządzeniem, będą stosowane ogólne przepisy o należytościach stemplowych i bezpośrednich (§ 48 ces. rozp.) oraz § 50 tegoż rozporządzenia — z wyjątkiem punktów 3, 10 i 16.

Z przepisów, wymienionych w powołanym § 50 w punkcie 1, będą stosowane do należytości sądowych tylko ustępy 1 i 2 § 13 oraz §§ 20, 33, 47, 92, 93 i 97 austrjackiej ustawy należytościowej z dn. 9 lutego 1850 r. (Dz. P. P. Nr. 50); z wymienionych w punkcie 4 tylko § 14 ustawy z dnia 13 grudnia 1862 r. (Dz. P. P. Nr. 89) oraz § 2 uwag wstępnych do postanowień taryfowych wraz z § 1 rozporządzenia z dnia 26 maja 1875 r. (Dz. P. P. Nr. 83).

Uchyla się punkt 13 § 50 wraz z powołanym w tym punkcie § 9 art. 1 ustawy z dnia 27 lutego 1907 r. (Dz. P. P. Nr. 59).

Art. 11 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 562) otrzymuje brzmienie następujące:

„Do podań i załączników, wnoszonych do sądów i urzędów wymiaru sprawiedliwości, a niewymienionych w taryfie, dołączonej do cesarskiego rozporządzenia z dnia 15 września 1915 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 279), mają zastosowanie art. 140, 142 — 145 oraz 148 — 153 ustawy o opłatach stemplowych.

Art. 154, 157, 158, 160 i 161 ustawy o opłatach stemplowych — z wyłączeniem postanowień, które dotyczą notarjuszów — mają zastosowanie również do świadectw, niewymienionych w taryfie, dołączonej do cesarskiego rozporządzenia, a wydawanych stronom w ich sprawach prywatnych przez sądy i urzędy wymiaru sprawiedliwości.

Poświadczenie zgodności z pierwopisem odpisu, przeznaczonego dla zbioru dokumentów księgi wieczystej, jest wolne od opłaty stemplowej.

Protesty weksli, czeków i innych dokumentów, sporządzone przez sąd, podlegają opłacie zasadniczej, równej co do wysokości takiej kwocie, jaka według taksy przypada za tę samą czynność notarjuszowi, oraz opłacie dodatkowej w wysokości, przewidzianej w art. 159 ustawy o opłatach stemplowych. Jeżeli sądowi złożono dokument celem sporządzenia protestu, a osoba, przeciw której protest miał być skierowany, uczyniła zadość wezwaniu, do niej wystosowanemu, i do protestu nie doszło, to od protokółu, stwierdzającego ten stan rzeczy, należy uiścić tylko połowę opłaty, przewidzianej w zdaniu poprzedniem".

Art. 174. Art. 74 przepisów tymczasowych o kosztach sądowych (rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 marca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 284) otrzymuje brzmienie następujące:

„Do podań i świadectw urzędowych w sprawach, nieobjętych art. 1 — 73, stosowane będą art. 140, 142 — 145, 148 — 154, 157, 158, 160 i 161 ustawy o opłatach stemplowych — z wyłączeniem postanowień, które dotyczą notarjuszów".

Art. 175. Powództwa, oparte na art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie skutków prawnych zatajenia części ceny w umowach o sprzedaż lub zamanę (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 827), ulegają umorzeniu z urzędu, o ile nie zostały rozstrzygnięte prawomocnym wyrokiem.

Art. 176. Wykonanie art. 162 i 163 powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Wykonanie innych postanowień niniejszej ustawy należy do Ministra Skarbu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami. Minister Skarbu wyda również przepisy przejściowe, niezbędne celem usunięci a kolizyj, które mogą powstać w sprawach poszczególnych na skutek wprowadzenia w życie ustawy niniejszej.

Art. 177. Minister Skarbu może zezwolić na odroczenie płatności opłaty, w szczególności na uiszczenie ratami. Może przytem w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, obniżyć odsetki za odroczenie (art. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721) lub zupełnie zwolnić od tych odsetek.

Minister Skarbu może przekazać uprawnienia powyższe izbom skarbowym.

Artykuł niniejszy będzie stosowany również do opłat stemplowych, które stały się wymagalne przed wejściem ustawy niniejszej w życie.

Art. 178. Minister Skarbu władny będzie — o ileby poszczególne przepisy ustawy niniejszej uległy zmianie — ogłosić w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nowy tekst ustawy z kolejną numeracją artykułów, niezależną od użytej w niniejszej ustawie.

Art. 179. Postanowienia rozdziałów pierwszego do dwudziestego dziewiątego ustawy niniejszej będą stosowane (o ile w art. 166 — 168 nie postanowiono inaczej) w tych przypadkach, w których pismo lub czynność prawną sporządzono po wejściu tej ustawy w życie.

Do pism, sporządzonych zagranicą, będzie stosowana ustawa niniejsza, jeżeli po jej wejściu w życie zaszły okoliczności, przewidziane w art. 21, 110 i 114.

Rozdział trzydziesty stosuje się do podań, otrzymanych po wejściu ustawy niniejszej w życie przez urząd państwowy, do którego je adresowano; rozdział trzydziesty pierwszy — do świadectw, wystawionych po wejściu tej ustawy w życie.

Art. 180. Ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie ustalenia wartości celem wymiaru opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 807) nie będzie stosowana do spraw, wszczętych na mocy tej ustawy, a nie rozstrzygniętych prowomocnie do dnia ogłoszenia ustawy niniejszej. Minister Skarbu władny jest na prośbę podatników zezwalać na umorzenie opłat dodatkowych, wymierzonych na mocy powołanej ustawy, a nieuiszczonych do dnia ogłoszenia ustawy niniejszej.

Art. 181. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 1927 r. z wyjąkiem punktów 20 i 21 art. 171 oraz art. 175, które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia niniejszej ustawy.

Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Przepisy niniejszej ustawy, tyczace się zagranicy, stosuje się również do obszaru Wolnego Miasta Gdańska.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *K. Bartel.*

Minister Skarbu:

(—) *C. Klarner.*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *W. Makowski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 30 wrześna 1926 r. Nr. 98, poz. 570).

Monopol spirytusowy.

287.

OBWIESZCZENIE.

Po myśli § 35 rozporządzenia Min. Skarbu z 21.XII 1925 o oczyszczaniu i magazynowaniu spirytusu (Dz. U. R. P. Nr. 132, poz. 946) ogłasza się, że firma B. Kasprowicz uruchomiła za zezwoleniem Ministerstwa Skarbu wolny skład spirytusu.

Warszawa, dnia 27 września 1926 r.

Naczelnik Wydziału:

(—) *W. Grabowski.*

Pożyczki państwowe.

288.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 17 września 1926 r.

w sprawie uzupełnienia postanowień o przerachowaniu i konwersji zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych z lat 1918—1920.

Na mocy art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dn. 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Ustęp końcowy art. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 629) otrzymuje brzmienie następujące:

„Przy wpłatach ratami raty wpłacone do dnia 1 grudnia 1920 r. podlegają przerachowaniu według skali 0,023 złotego za jedną markę polską. Od obliczonej kwoty potrącona zostanie kwota wypłacona w obligacjach 5% pożyczki konwersyjnej przy uprzedniej konwersji i przypadająca na tę część obligacji konwertowanej, która odpowiada spłatom ratalnym, uskutecznionych przed dniem 1 grudnia 1920 r.".

Art. 2. Art. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr.. 90, poz. 629) uzupełnia się przez dodanie ponadto następującego ustępu:

„Narówni z obligacjami, pozostającemi dotychczas w posiadaniu pierwotnych nabywców, będą traktowane obligacje, pozostające w posiadaniu ich spadkobierców, jak również obligacje, pozostające w posiadaniu instytucyj i fundacyj dobrocznnych, religijnych, kulturalno-oświatowych, które uzyskały powyższe walory od pierwotnych nabywców pod tytułem darmym".

Art. 3. Art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 629) otrzymuje brzmienie następujące:

„Asygnaty i obligacje wyszczególnione w §§ 1, 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 274) opłacone przy ich nabyciu złotem lub pełnowartościowemi walutami za pośrednictwem b. Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej lub innej instytucji państwowej polskiej, a również instytucyj, które dokonywały sprzedaży wzmiankowanych tytułów lub przyjmowały zapisy na nie w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, będą na żądanie ich pierwotnych nabywców przerachowane według równi monetarnej wpłaconego złota lub według kursu waluty pełnowartościowej na giełdzie warszawskiej w dniu wpłaty na wyżej podane pożyczki przy zastosowaniu skali z artykułu 2 ustawy niniejszej. Obliczona w ten sposób kwota będzie wypłacona w obligacjach serji II 5% pożyczki konwersyjnej, opiewającej na złote w złocie.

Wpłata złotem lub pełnowartościowemi walutami na rachunek Skarbu Państwa winna być stwierdzona urzędowemi dowodami.

Rozporządzenie Ministra Skarbu ustali, które waluty należy uważać za pełnowartościowe w rozumieniu niniejszego artykułu.

Osoby, korzystające z postanowień niniejszego artykułu, powinny zwrócić obligacje 5% pożyczki konwersyjnej uzyskane z tytułu konwersji na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. wraź ze wszystkiemi kuponami, w przeciwnym wypadku wartość nominalna powyższych obligacyj względnie brakujących kuponów będzie potrącona od kwoty przypadającej do wypłaty w obligacjach serji II 5% pożyczki konwersyjnej opiewającej na złote w złocie".

Art. 4. Ustęp pierwszy art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. otrzymuje brzmienie następujące:

„Obligacje 5% długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 oraz obligacje krótkoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z 1920 r., zakuipone za asygnaty, będą przerachowane według daty nabycia tych asygnat; w razie niemożności złożenia dowodu co do daty nabycia asygnat będą one przerachowane według stawki 0,24 zł. za jedną markę polskąu lub 1 rubla oraz 0,13 zł. za jedną koronę ustrjacką".

Art. 5. Art. 6 ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 629) otrzymuje brzmienie następujące:

„Do korzystania z dodatkowej konwersji w myśl niniejszejustawy są uprawnione również osoby, które dokonały konwersji swych obligacyj na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 274) oraz z dnia 28 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr .114, poz. 1021), o ile odpowiadają wymaganiom art. 2, 3 i 4 niniejszej ustawy".

Art. 6. Art. 7 ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 629) otrzymuje brzmienie następujące:

„Osobom, które pod zastaw obligacyj pożyczek państwowych, wyszczególnionych w art. 2 niniejszej ustawy, zaciągnęły pożyczki w markach polskich w instytucjach kredytowych, będzie przy konwersji potrącony zysk, osiągnięty ze spadku waluty polskiej w okresie korzystania z pożyczki. Sposób obliczenia wysokości tego zysku ustali rozporządzenie Ministra Skarbu".

Art. 7. Ustęp 1-szy art. 8 ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. otrzymuje brzmienie następujące:

„Osoby, winne zatajenia faktu zaciągnięcia pożyczki w instytucjach kredytowych pod zastaw zgłaszanych do konwersji asygnat lub obligacyj, będą karane, o ile dany czyn nie ulego większej karze, aresztem do 6 tygodni".

Art. 8. Do konwersji w myśl zasad ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. w brzmieniu nadanem jej niniejszem rozporządzeniem są dopuszczone również te obligacje pożyczek państwowych z lat 1918 —

1920, które były wpłacone na 8% państwową pożyczkę złotą, emitowaną na zasadzie ustawy z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 741) o ile obecny posiadacz pożyczki jest jej pierwotnym nabywcą w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. i niniejszego rozporządzenia i o ile przedstawi urzędowe dowody na fakt wpłacenia na powyższą pożyczkę obligacyj pożyczek z lat 1918 — 1920.

Przy konwersji w myśl ustępu poprzedniego od przerachowanej kwoty w złotych, o ile wpłata obligacjami 5% długo lub krótkoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 mieściła się w części markowej 8% państwowej pożyczki złotej, będzie potrącona kwota w stosunku 1 złoty za 100.000 mk. imiennej wartości części markowej obligacyj 8% państwowej pożyczki złotej. Natomiast, gdyby wpłaty obligacjami 5% długo lub krótkoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 pokrywały poza częścią markową również część złotową obligacyj tejże 8% pożyczki złotowej, zostanie ponadto potrącona kwota odpowiadająca kwocie fr. szw. imiennej wartości wpłaconych marek na część złotową 8% pożyczki złotej i przeliczonych według kursu fr. szw. z dnia poprzedzającego wpłatę.

Art. 9. Zgłoszenia do konwersji asygnat i obligacyj pożyczek państwowych względnie świadectw tymczasowych na zasadach niniejszego rozporządzenia, o ile takie zgłoszenia nie zostały złożone na zasadach ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 629), mogą być składane w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. W wypadkach zasługujących na specjalne uwzględnienie Ministrowi Skarbu będzie przysługiwało prawo przyjęcia zgłoszeń po powyższym terminie.

Art. 10. Art. 12 ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, 629) uzupełnia się przez dodanie ustępów następujących:

„Jednakże w wypadkach gdy to komisja uzna za wskazane, może ona przedłożyć każdą poszczególną sprawę do rozstrzygnięcia Ministrowi Skarbu, który wówczas podejmie decyzję według swego uznania co do zastosowania przerachowania i konwersji w myśl niniejszej ustawy.

Wrazie potrzeby Minister Skarbu powoła drugą komisję w takim samym składzie liczebnym co poprzednia i z takiemi samemi uprawnieniami.

Minister Skarbu władny będzie również wydać przepisy o postępowaniu uproszczonem przy rozpatrywaniu i załawianiu podań, które dotyczą konwersji obligacyj, przedstawiających po przerachowaniu w myśl niniejszej ustawy, wartość mniejszą niż 3000 złotych, w obligacjach 5% pożyczki konwersyjnej względnie w obligacjach serji II 5% pożyczki konwersyjnej opiewającej na złote w złocie".

Art. 11. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu, a co do art. 7— Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: (—) *I. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów: (—) *K. Bartel.*
Minister Spraw Wewnętrznych: (—) *Młodzianowski.*
Minister Spraw Zagranicznych: (—) *August Zalewski.*
Minister Spraw Wjoskowych: (—) *J. Piłsudski.*
Minister Skarbu: (—) *C. Klarner.*
Minister Sprawiedliwości: (—) *W. Makowski.*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: (—) *A. Sujkowski.*
Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: (—) Dr. *A. Raczyński.*
Minister Przemysłu i Handlu: (—) *E. Kwiatkowski.*
Minister Kolei: (—) *Romocki.*
Minister Robót Publicznych: (—) *W. Broniewski.*
Minister Pracy i Opieki Społecznej: (—) Dr. *Jurkiewicz.*
Minister Reform Rolnych: (—) *Witold Staniewicz.*

(Dz. U. R. P. z dn. 25 września 1926 r. Nr. 96, poz. 560).

289.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 17 września 1926 r.

w sprawie ustalenia wysokości emisji i przeznaczenia użycia 5% pożyczki konwersyjnej, wypuszczonej na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r.

Na mocy art. 44 ust. 66 Konstytucji i ustawy z dn. 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Wysokość emisji 5% pożyczki konwersyjnej, wypuszczonej na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. w sprawie przerachowania zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 274) ustala się na 150.000.000 złotych.

Art. 2. Umorzenie obligacyj 5% pożyczki konwersyjnej nastąpi do dnia 2 stycznia 1945 r. drogą przedterminowego wykupu lub losowania półrocz-

nie w dniach 2 stycznia i 1 lipca każdego roku, począwszy od dnia 2 stycznia 1927 r., w którym to dniu zostaną zamortyzowane cztery pierwsze raty półroczne w myśl planu umorzenia (załącznik). W razie jeśli obligacje, przedterminowe wykupione celem ich amortyzacji, nie dosięgną wysokości raty, przypadającej do amortyzacji w danym terminie, brakująca reszta będzie zamortyzowana drogą losowania. Numery obligacyj zamortyzowanych drogą losowania lub przedterminowego wykupu będą ogłaszane każdorazowo w „Monitorze Polskim".

Art. 3. Obligacje 5% pożyczki konwersyjnej zostają przeznaczone:

a) na konwersję zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych z lat 1918 — 1920, wymienionych w§§ 1, 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. (Dz. U .R. P. Nr. 27, poz. 274) o ile nie podlegają one konwersji na obligacje serji II 5% pożyczki konwersyjnej, opiewających na złote w złocie;

b) na konwersję zobowiązań Skarbu Państwa Austrjackiego i Węgierskiego wymienionych w §§ 2, 3 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospoliej z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 1028), o ile one obciążają Skarb Państwa Polskiego;

c) na konwersję zobowiązań z tytułu pożyczek, zaciągniętych przez b. kraj Galicję i Lodomerję, wymienionych w § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudna 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 1028);

d) na pokrycie wkładek oszczędnościowych w Pocztowej Kasie Oszczędności, przerachowanych na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 563), o ile nie podlegają one konwersji na wkładki oszczędniościowe, obliczone na złote w złocie;

e) na inne cele, wypływające z konwersji zobowiązań Skarbu Państwa, które określi w drodze rozporządzenia Minister Skarbu.

Art. 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 5 Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą postanowienia sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:
(—) *I. Mościcki.*
Prezs Rady Ministrów:
(—) *K. Bartel.*
Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Młodzianowski.*
Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zalewski.*
Minister Spraw Wjoskowych:
(—) *J. Piłsudski.*
Minister Skarbu:
(—)*C. Klarner.*
Minister Sprawiedliwości:
(—) *W. Makowski.*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *A. Sujkowski.*
Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
(—) Dr. *A. Raczyński.*
Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*
Minister Kolei:
(—) *Romocki.*
Minister Robót Publicznych:
(—) *W. Broniewski.*
Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Dr. *Jurkiewicz.*
Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

(Dz. U. R. P. z dn. 25 września 1926 r. Nr. 96, poz. 561).

Załącznik do § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 września 1926 r. poz. 561.

Plan umorzenia 5% Pożyczki Konwersyjnej z 1924 r.dla sumy 150.000.000 złotych.

	TERMIN PŁATNOŚCI	Spłata kapitału	Spłata odsetek	Rata spłaty	Pozostaje do umorzenia
1	1 lipca 1925 r.	—	3.750.000	3.750.000	150.000.000
2	2 stycznia 1926 r. . . .	—	3.750.000	3.750.000	150.000.000
3	1 lipca 1926 r.	—	3.750.000	3.750.000	150.000.000
4	2 stycznia 1927 r. . . .	9.240.000	3.750.000	12.990.000	140.760,000
5	1 lipca 1927 r.	2.457.000	3.519.000	5.976.000	138.303.000
6	2 stycznia 1928 r. . . .	2.517.000	3.457.575	5.974.575	135.786.000
7	1 lipca 1928 r.	2.580.000	3.394.650	5.974.650	133.206.000
8	2 stycznia 1929 r. . . .	2.646.000	3.330.150	5.976.150	130.560.000
9	1 lipca 1929 r.	2.712.000	3.264.000	5.976.000	127.848.000

	TERMIN PŁATNOŚCI	Spłata kapitału	Spłata odsetek	Rata spłaty	Pozostaje do umorzenia
10	2 stycznia 1930 r. . . .	2.778.000	3.196.200	5.974.200	125.070.000
11	1 lipca 1930 r.	2.847.000	3.126.750	5.973.750	122.223.000
12	2 stycznia 1931	2.919.000	3.055.575	5.974.575	119.304.000
13	1 lipca 1931 z.	2.991.000	2.982.600	5.973.600	116.313.000
14	2 stycznia 1932 r. . . .	3.066.000	2.907.825	5.973.825	113.247.000
15	1 lipca 1932 r.	3.144.000	2.831.175	5.975.175	110.103.000
16	2 stycznia 1933	3.222.000	2.752.575	5.974.575	106.881.000
17	1 lipca 1933 r.	3.303.000	2.672.025	5.975.025	103.578.000
18	2 stycznia 1934 r. . . .	3.384.000	2.589.450	5.973.450	100.194.000
19	1 lipca 1934 r.	3.468.000	2.504.850	5.972.850	96.726.000
20	2 stycznia 1935 r. . . .	3.558.000	2.418.150	5.976.150	93.168.000
21	1 lipca 1935 r.	3.648.000	2.329.200	5.977.200	89.520.000
22	2 stycznia 1936 r. . . .	3.738.000	2.238.000	5.976.000	85.782.000
23	1 lipca 1936 r.	3.831.000	2.144.550	5.975.550	81.951.000
24	2 stycznia 1937 r. . . .	3.927.000	2.048.775	5.975.775	78.024.000
25	1 lipca 1937 r.	4.023.000	1.950.600	5.973.600	74.001.000
26	2 stycznia 1938 r. . . .	4.131.000	1.850.025	5.981.025	69.870.000
27	1 lipca 1938 r.	4.230.000	1.746.750	5.976.750	65.640.000
28	2 stycznia 1939 r. . . .	4.335.000	1.641.000	5.976.000	61.305.000
29	1 lipca 1939 r.	4.443.000	1.532.625	5.975.625	56.862.000
30	2 stycznia 1940 r. . . .	4.554.000	1.421.550	5.975.550	52.308.000
31	1 lipca 1940 r.	4.668.000	1.307.700	5.975.700	47,640.000
32	2 stycznia 1941 r. . . .	4.785.000	1.191.000	5.976.000	42.855.000
33	1 lipca 1941 r.	4.905.000	1.071.375	5.976.375	37.950.000
34	2 stycznia 1942 r. . . .	5.028.000	948.750	5.976.750	32.922.000
35	1 lipca 1942 r.	5.154.000	823.050	5.977.050	27,768.000
36	2 stycznia 1943 r. . . .	5.283.000	694.200	5.977.200	22.485.000
37	1 lipca 1943 r.	5.415.000	562.125	5.977.125	17.070.000
38	2 stycznia 1944 r. . . .	5.550.000	426.750	5.976.750	11.520.000
39	1 lipca 1944 r.	5.688.000	288.000	5.976.000	5.832.000
40	2 stycznia 1945 r. . . .	5.832.000	145.800	5.977.800	—
		150.000.000	89.364.375	239.364.375	—

Tłoczono czcionkami Drukarni Państwowej, Miodowa Nr. 22 Nr. 33776. 4.X. 26. 6000.